

tuổi ngọc

tuần báo của yêu thương

20

**ÁO
TIẾU
THƯ**

ĐINH TIÊN LUYỆN
NHỮNG MẢNH SAO
Ở TRÊN TRỜI

★
tháng 11

trọng điểm 1971

CON THUY
DUYÊN ANH

THƠ HỒNG
TỪ KÉ TƯỜNG

★
tháng 10

ANH EM
KIẾN VÀNG
ĐINH TIÊN LUYỆN

★
tháng 8

★
tháng 9

QUÊ NỘI
DUYÊN ANH

★
tháng 12

tuổi
ngọc

tuổi
ngọc

tuổi
ngọc

TUẦN LỄ TỪ 7 - 10 | SỐ 20 | BỘ MỠI | GIÁ 40đ.
ĐẾN 14 - 10 - 1971

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CUA TUỔI VỪA LỚN

CHỦ NHIỆM : DUYÊN ANH VŨ MỘNG LONG
THƯ KÝ : ĐÌNH TIẾN LUYỆN, TỬ KẾ TƯỜNG
QUẢN LÝ : ĐẶNG XUÂN CÔN
TRỊ SỰ : NGUYỄN MAI

VĂN

chống gậy mà đi
chị hằng
ngày cuối
con mưa chiều
từ một cơn mưa

vũ mộng long
trần nhựt tân
nguyễn thị kim hạnh
sao sao
nguyên thi

THƠ

du mùa đông • thể luân • thý nhất thư • hiền
thi họa my • phạm hữu quang • uyên sơn

TRUYỆN
DÀI

ngựa chứng trong sân trường
huyền xưa
áo tiêu thư
trong nhật ký của quỳnh

vũ mộng long
tử kế tường
duyên anh
đình tiến luyện

MỤC
THƯỜNG
XUYÊN

nhìn xuống cuộc đời
bông hồng cho tình đầu
dưới bàn học
sưu tầm
bệnh mới lớn
chợ phố tuổi ngọc
viết ngọn mây cao nguyên — ngọc minh — quê mai

tòa soạn và bạn đọc viết
ngọc mai
đông hằng
linh việt
bác sĩ nguyễn tuần anh
kiến vàng

Tòa soạn, trị sự : 38 Phạm Ngũ Lão Saigon—Đ.T. : 23.595
BIÊN LAI SỐ 597/BTT/NBC NGÀY 24-4-1971

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

nhìn xuống cuộc đời

bác thiệu và các cháu nhì đồng tháng tám

Rằm tháng tám năm nay không mưa. Có lẽ tại khối lựu đạn đã làm cho ông trời sợ hãi, hết dám mưa. Tuy trời tạnh mà trăng vẫn chẳng chừa sáng tỏ. Đó là một nỗi buồn. Nỗi buồn tuổi thơ. Rằm tháng tám năm nay lại nhằm đúng ngày bầu cử tổng thống. Mọi nỗ lực dành cho 3 tháng 10. Bởi thế, chung quanh Tổng Nha Thanh Niên thiếu mất những khẩu hiệu quen thuộc viết trên biểu ngữ treo làm dáng: *Thiếu nhi là mầm non của tổ quốc. Nhì đồng là tương lai của quốc gia.* Vào vãn. Đó cũng là một nỗi buồn. Vẫn nỗi buồn tuổi thơ. Thành ra, bài hát *Tết trung thu rước đèn đi chơi, em rước đèn đi khắp phố phường* cũng đậm ra... tế nhạt. Đã bao giờ, kể từ mười năm nay, nhì đồng Việt nam được rước đèn đi khắp phố phường? Rước đèn trên vô tuyến truyền hình. Năm nay mới số nhì đồng tuyển chọn cũng được vào dinh Độc Lập ăn tết với tổng thống. Năm

ngoài, tổng thống cho nhì đồng thưởng thức văn nghệ Hội chợ Osaka. Năm nay, nhì đồng thưởng thức văn nghệ Tuổi Xanh với Hoàng Mai, Khả Năng và Thanh Hoài. Tổng thống đã hứa sẽ có dịp tổng thống cho nhì đồng ăn cơm ở dinh Độc Lập. Lời hứa chưa thực hiện. Thôi, sang năm tổng thống nhớ mời nhì đồng ăn cơm đấy nhé! Năm nay, tổng thống mãi lo đối phó với những kẻ phá bầu cử nên tổng thống quên. Các em nhì đồng phải thương tổng thống. Các cháu phải thương bác Thiệu. Nội cái vụ bác Thiệu còn nhớ tới các cháu, mời các cháu vô dinh ăn bánh, uống nước ngọt và cùng bác hát quốc ca cũng đủ để các cháu thương yêu bác rồi. Nhưng bác Thiệu nên thương yêu các cháu nhì đồng hơn nữa, thương mỗi ngày chứ đừng thương một ngày rằm tháng tám. Trường học của các cháu, vườn chơi của các cháu, sách truyện của các cháu, báo chí của các cháu, phim ảnh của các cháu đòi hỏi bác Thiệu săn sóc hơn là bác chỉ cho ăn bánh và thưởng thức văn nghệ. Nếu bác không săn sóc tình hảo các cháu nhì đồng, để các cháu bị bố mẹ, mẹ mìn chính trị dụ dỗ, xuống đường phá rối, bác lại mất công ra lệnh dẹp các cháu thì tội nghiệp cả các cháu lẫn bác. Mẫu bài này viết để bác Thiệu « kính tường ». Nhưng chẳng mấy hy vọng được bác lưu ý. Vì bác mãi lo việc người lớn, cái bọn người phá phách bác hoài. (Ái Nhi)

**đây là bộ môn nằm
trong văn hóa dân tộc**

Ngày điện ảnh Việt Nam năm nay, người ta lại xuất bản một tập sách

mỏng in trên giấy rất tốt để ca ngợi thành tích điện ảnh có một câu kết súc... vĩ đại. Chắc là vâu chương của ông Thái Thúc Nha. Điện ảnh dùng là một bộ môn nằm trong văn hóa của một dân tộc, chính quyền đã thấy rõ điều đó, tại sao không tiếp tục nâng đỡ các nhà sản xuất phim tuồng? Mọi phong tục tập quán và văn hóa của một quốc gia đều nằm trong bộ môn này. Ghê chưa? Mọi phong tục tập quán và văn hóa của một quốc gia đều nằm trong những cuốn phim đấm đá, ái tình rẻ tiền, thoát y 80 phần 100 để khoe bộ xương cách trí, phô bụng đã nhăn nheo, phô tập quán bỏ chông đi bán ba, lấy Mỹ. Phải thế chăng, ông trùm tổ chức Thái Thúc Nha? Dưới đây, tôi xin trích đăng và bình một thứ... văn hóa được khoe trong ngày Điện Ảnh Việt Nam. Bạn đọc sửa soạn nhé! Đền đồ bật:

PHIM MÀU THẬT ĐẸP, HỒI HỘP
35 ly Eastman của
CHÂN TRỜI ĐỊNH MỆNH
cốt truyện trình thám
Với các tài tử X, Y, Z, A, B...

Đạo diễn: Nguyễn Cảnh Vương

Một phim hoạt họa, gây chấn... Thành phần tài tử nổi danh... Phim màu hồi hộp những 35 ly Eastman của Chân trời định mệnh cốt truyện trình thám do hàng tá tài tử đóng lại vẫn còn là phim hoạt họa nữa thì cái phim này (không biết tên nó là gì vì chỉ đọc rằng đó là phim màu thật đẹp, hồi hộp 35 ly Eastman của Chân trời định mệnh cốt truyện trình thám) rất xứng đáng là cái quần xà lỏn tùm đung để nhét hết mọi phong tục tập quán và văn hóa của nước bốn nghìn năm văn hiến. Phủ quốc vụ khanh đặc trách văn hóa nên dẹp đi để ông Thái

Thúc Nha và bà Liên Minh phim màu thật đẹp, hồi hộp 35 ly Eastman của Chân trời định mệnh cốt truyện trình thám làm văn hóa. Riêng cuốn phim Mạnh lực đồng tiền đã nói đủ phong tục bán ba và tập quán me Mỹ của một quốc gia rồi. Điện ảnh Việt nam chỉ khá được khi nào ông Thái Thúc Nha can đảm thú nhận ông ta không có tài làm đạo diễn Ông Nha còn là đạo diễn có tài thì ông Thôn Hoài rồi ông Cao Huynh và những ông X, Y, Z cũng cho rằng mình có tài, có quyền làm đạo diễn thì buồn lắm. Thi ngày Điện Ảnh Việt Nam 1972, ban tổ chức sẽ chỉ còn ca ngợi thành tích ếch, nhái, ruồi, nhặng! (Ý Đức)

---

món quà trung thu của nhi đồng việt nam

Bà Kiều Hạnh, trưởng ban nhạc Tuổi Xanh mãi đến năm nay mới có sáng kiến làm hẳn một cuốn băng nhạc dành riêng cho nhi đồng. Sáng kiến rất đáng khích lệ. Nhi đồng Việt nam đang đói khát những bản nhạc trong sáng, tươi vui ở thành phố, nhà lại có vô tuyến truyền thanh, truyền hình, nếu không mắng mỏ, con em sẽ hát tới không còn yêu em nữa hay tình người có nghĩa gì đâu và tương tư một, tương tư hai suốt ngày. Đó là một thiếu sót. Và thiếu sót biến thành tệ trạng. Băng nhạc THIẾU NHI I mà tôi được nghe do anh chị Trường Hải (nhạc sĩ Trường Hải là giám đốc một trung tâm sản xuất băng nhạc) tặng là băng nhạc đầu tiên của bà Kiều Hạnh. Nghe những giọng hát chim non thật dễ thương và trêu mến. Tôi muốn góp ý kiến với bà Kiều Hạnh: Tô Hải,

Hoàng Quý, Tô Vũ, Lê Cao Phan... đã sáng tác rất nhiều bản nhạc ngợi ca quê hương và tuổi thơ và trường lớp, bạn học. Nếu thực hiện bằng nhạc THIẾU NHI II, xin bà đừng quên những bản nhạc mà một đời nhạc sĩ may ra chỉ sáng tác được vài bài. Như *Chiều quê*, như *Trường cũ*. Những bản nhạc đó, nghe các ca sĩ nhà nghề, những «thợ» hát, không sao xúc động nổi. Phải nghe những giọng hát *Tuổi Xanh*. Tôi xin trân trọng giới thiệu bằng nhạc THIẾU NHI I do bà Kiều Hạnh thực hiện với những bậc phụ huynh không muốn con em mình hát nhảm, nghe những bài hát nhảm. Và cảm ơn bạn *Tuổi Xanh* đã hát để lũ con tôi hát theo *nổi chí lớn dân anh, chúng ta mau lên cho đáng mặt con Rồng cháu Tiên...* (Ái Hoa)

---

sư huynh mai tâm tuổi trẻ là lẽ sống

Sư huynh Mai Tâm, tiến sĩ tâm lý giáo dục, viện trưởng Viện Khoa Học Giáo Dục, giáo sư các trường Đại Học Sư Phạm Sài Gòn, Đà Lạt... Vừa cho xuất bản cuốn **NÓI VỚI TUỔI TRẺ**. Cuốn sách dày 248 trang, nói với tuổi đời tám, đôi mươi thật nhiều vấn đề gồm 7 chương: *Khát vọng thành nhân, con tim bồi hồi, bước chân vào cõi hay hoàng, nhựa sống trào dâng, lấm vết bụi đời, trí óc bận rộn tung cánh vào đời*. Ở mỗi chương sư huynh đều phân tích tỉ mỉ tâm lý của tuổi trẻ từ thời vừa lớn đến tuổi biết yêu và ái mộ trí thức. Ngay ở đầu trang hai, sư huynh đã ghi câu: *Mến tặng tuổi trẻ là lẽ sống và là niềm vui của*

đời tôi. Do đó, cuốn sách được coi như những giòng tâm sự thiết tha nhất của sư huynh với tuổi trẻ. Theo tôi, **NÓI VỚI TUỔI TRẺ** của sư huynh Mai Tâm phải là cuốn sách gối đầu giường của tuổi trẻ. Nó là một thứ tâm bút như **NÓI VỚI TUỔI HAI MƯƠI** của Nhất Hạnh. Nói với Tuổi Trẻ giúp bạn nhìn rõ tuổi trẻ của bạn hơn. (Duyên Anh)

đồ chơi chiến tranh và trẻ thơ việt nam

Những chiến tích hoành hào, những xác người nằm ngổn ngang trên mặt đất, thật rứa nhầy nhựa, những lo âu sợ sệt đã hiện ra rõ ràng trên nét mặt người dân Việt Nam. Nhưng rồi người dân Việt Nam vẫn thản nhiên sống trong cảnh bom nổ đạ bay hàng chục năm qua. Dân tộc Việt Nam cừ nhất thế giới. Có gì lạ đâu. Dân tộc ta đã quen biết với chiến tranh, ném mìn vạ do chiến tranh gây ra và nhảm chán, thản nhiên sống trong chiến tranh. Tuổi thơ Việt Nam mới mở mắt chào đời đã nghe tiếng súng nổ rồi. Vài tuổi chúng quen biết và đùa giỡn với cây súng nước, súng cao su súng pháo... v.v. Chúng biết cưỡi ngựa phi nước đại như các chàng cao bồi Texas. Năm bảy tuổi, chúng biết sử dụng các vũ khí thô sơ để tập trận giả như ná thun, đá sỏi, gậy gộc... Một cuộc đá cá thia thia, đá để cũng phảng phất chút ít màu sắc chiến tranh. Nhất là các em chăn trâu, chúng đã nổi chí Vạn Thắng Vương Đinh Bộ Lĩnh một cách tích cực nhất. Ngày nay đồ chơi trẻ em càng ngày càng xuất hiện nhiều trên các vỉa hè,

trong hiệu buôn. Dẫu loại, tàu bè, tàu hỏa, xe hơi, súng ống, phi cơ.v.v.. đa số đều mang tính chất chiến tranh như bình ảnh nguy trang vũ khí. những món đồ này chỉ con các gia đình khá giả mới hân hạnh được chơi. Còn con em các binh sĩ, công chức nghèo và công nhân lao động chỉ dán mắt nhìn vào cho đỡ cơn thèm. Giữa thời buổi kinh tế kiệt ước song hành này, đồng lương như cố định, bậc phụ huynh biết xoay trở tiền bạc vào đâu để có dư mua cho con em mình một chiếc xe tăng chạy pin giá hai ba ngàn đồng.

Trong hoàn cảnh tài chánh chật hẹp, đa số trẻ em Việt nam phải tự làm lấy. Trẻ em bao giờ cũng có nhiều sáng kiến, nhiều phát minh để cung cấp, thi vị hóa trò chơi. Nhiều món đồ chơi không mất tiền mua, trẻ em ra công chừng một giờ đồng hồ là xong. Đa số vật liệu bằng vỏ đạn bom do chiến tranh cung cấp. Một vỏ keo trắng đục đựng đạn M 79 là một con quay đẹp nhất. Thêm vào một vỏ đạn súng Carbine mài nhọn hạt nổ thì con quay sẽ «ngủ» tuyệt. Đầu đạn carbine, M 16 là những viên đạn tốt hạ những con chim cho các ná thun. Một đồng rác Mỹ cũ cũng là một kho vật liệu cung cấp cho đồ chơi trẻ con .v.v... Trước những đồ chơi mang hình ảnh chiến tranh này, các bậc phụ huynh nghĩ đến tương lai trẻ thơ không khỏi phân vân lựa chọn : nên hay không nên cho trẻ con chơi. Một người cha dạo phố mua cho con một đôi kiếm cao su. Vô tình người cha đầu độc con mình. Trẻ thơ sẽ bị ám ảnh bởi hai hiệp sĩ so kiếm trong giấc ngủ. Trẻ sẽ mở la lên. Nhiều khi trẻ sẽ có mộng làm hiệp sĩ... con đánh kiếm rất có hại. Tôi thiết tưởng, trong sự giáo dục trẻ thơ, chọn đồ chơi cho trẻ là một vấn đề không kém phần quan trọng. (Hải Điện)

phòng tranh huỳnh ngọc điệp

Hơn 30 bức tranh sơn dầu của Huỳnh Ngọc Điệp vừa được trưng bày đầu tuần qua tại Phòng Tâm Lý Chiến Đô Thành.

Huỳnh Ngọc

Điệp là một họa sĩ trẻ tuổi. Tranh của anh mang những màu sắc vàng và nâu của đất ấm cúng. Với lối dùng dao và cọ đặc biệt, anh đã đặt cho anh một chỗ đứng riêng trong các đề tài quen thuộc như Thiếu nữ, Niềm khát vọng hòa bình, Thiếu Nhi.

Cái đặc biệt của những bức tranh được trưng bày cho ta thấy ngay là Huỳnh Ngọc Điệp không theo một khuynh hướng trường phái nào nhất định cả. Anh là một họa sĩ «độc lập» không gia nhập một nhóm hay một tổ chức hội họa nào. Tuy nhiên, anh đã tham dự hoặc tổ chức rất nhiều những cuộc triển lãm riêng hoặc chung với bạn hữu trong những năm qua (1965-1971) khi ở Đà Nẵng, ở Vũng Tàu và liên tiếp nhiều lần tại phòng Thông Tin Tâm Lý Chiến Đô thành với Huỳnh Văn Phụng và Huỳnh Thị Ngọc Phượng.

Là một họa sĩ độc lập nhưng SV Cao Học Văn Khoa Huỳnh Ngọc Điệp lại mang quá nhiều tai tiếng trong đám bạn hữu là bè phái, hoặc những chuyện này chuyện khác, không mấy đẹp với tư cách một «nghệ sĩ». Tội nghiệp cho những tiếng tị hiềm, nó sẽ chẳng có nghĩa gì đối với người cầm cọ. Nhưng chỉ buồn cho màu sắc, chính nó đã chia cắt những khối tư tưởng mà luôn làm ta nghi kỵ nhau.

Tuổi Ngọc giới thiệu phòng tranh của Huỳnh Ngọc Điệp với tinh thần Ban Ngọc, trong những số báo kế tiếp TN sẽ hân hạnh in tranh của HNĐ lên trang địa và hy vọng anh có nhiều thời giờ để cộng tác thường xuyên với Tuổi Ngọc (ĐTL).

dưới bàn học đông hăng

thầy và ngày tháng qua

(Kính tặng thầy Võ Văn Khải)

Thầy kính yêu của con,

Con vừa chấm dứt năm học cuối ở trung học. Mảnh bẻng tú 2 đã thực sự làm con xa lìa tuổi học trò. Đã đến lúc con phải rời trường, xa lớp, giã từ thầy, chia tay bạn để bước xuống cuộc đời. Ở trường xưa lớp cũ, thầy kính yêu, bạn bè thân ái chỉ còn là kỷ niệm. 12 năm của cuộc đời đi học đã vượt khỏi tay con. 5 năm hồn nhiên, ngây thơ ở tiểu học, 7 năm vui buồn, vô vàn kỷ niệm ở trung học, 12 năm đã tạo nên tuổi hồng, đã cho con khoảng thời gian đẹp nhất một đời người đã qua, qua rồi, qua mãi, không bao giờ, không bao giờ có thể trở lại với con nữa. Hồi tưởng lại những ngày tháng đã qua, chưa bao giờ con thấy yêu đời học trò như bây giờ. Hình ảnh làm con nhớ nhất chính là hình ảnh của thầy, người thầy mà con mãi mãi kính yêu.

Trường con học là một trường tư có cái không khí và kỷ luật của trường công. Tất cả những thầy đã dạy con trong 7 năm qua đều nói thể và con biết thể. Điều này đã làm cho con hãnh diện và thầy hài lòng. Thầy đã dạy con liên tiếp 2 năm, lớp 11 và 12.

Con có nhiều bạn học ở các trường khác. Chúng nó thường không kính trọng và thương yêu thầy chúng nó. Được hỏi lý do, chúng nó đã thân nhiên trả lời. «Mình đóng tiền, học để đi thi, giáo sư nhận tiền để dạy, tình nghĩa gì!». Thật ra, ở cái thời buổi này tình nghĩa thầy trò hầu như không có. Trường học biến thành những cái chợ, nơi mua bán chữ nghĩa. Đó là một điều đáng buồn, phải không thầy? Nhưng riêng với trường con học, con đã tìm thấy cái tình nghĩa thầy trò mà những đứa bạn con không tìm thấy, ở những trường khác.

Với thầy, chúng con đã có những buổi học thật vui vẻ, hứng thú và say mê. Thầy có vẻ điềm đạm, chững chạc, khoan thai và dịu dàng. Ngay từ buổi học đầu tiên, con đã dành nhiều sự kính mến cho thầy. Thầy đã từ bục gỗ bước xuống bàn học, đến từng đứa học trò để hỏi han, giảng lại từng điểm bài học; giải đáp từng thắc mắc của chúng con. Thầy rất tận tụy trong việc dạy dỗ chúng con. Nhà thầy xa, xe thầy cũ, thế mà, chưa bao giờ, trong suốt 2 năm học, con thấy thầy tới trễ. Mỗi lần thầy vào lớp, chúng con đứng dậy để chào

và lần nào cũng thế, thầy đều mỉm cười thật tươi và khoát tay cho chúng con ngồi xuống với câu : «Asseyez vous, mes enfants !» «Mes enfants», còn tiếng gọi nào đầy thương yêu hơn.

Ngoài việc thanh toán xong chương trình học, thầy còn dạy chúng con cả những gì mà chương trình không ghi. Đó là cách xử thế, cách sống ở đời, đó là những lời khuyên nhủ của người cha với đám con nhỏ. Con còn nhớ, khi trong lớp nói về vấn đề nam nữ bình quyền, thầy đã bảo chúng con : « Bình quyền có nghĩa là con gái cũng có nhiệm vụ và bổn phận như con trai, bình quyền có nghĩa là khác với quan niệm ngày xưa, ngày nay, con gái cần phải có học học để sau này, các con có thể giúp đỡ chồng trong việc giáo dục nuôi nấng con cái, và khi nào cần đến thì có thể thay thế chồng mà gánh vác gia đình, có thể kiếm cho mình một nghề trong sạch, lương thiện, không phải làm những điều hạ thấp nhân phẩm của mình», lời thầy nói ngày nào, đến bây giờ con vẫn còn nhớ rõ.

Tháng ngày vùn vụt trôi qua cửa sổ của lớp học. Năm học ở lớp 11 đã chấm dứt, buổi học cuối của lớp 11, con còn nhớ rõ lắm. Thầy đã dặn dò chúng con những điều cần thiết được và trong ngày thi, thầy đã ôn lại cho chúng con những điểm văn phạm khó. Và để chấm dứt bài văn phạm trong buổi học cuối đó, thầy đã ghi lên bảng hàng chữ thật to :

« Mes enfants, j'ai le souhait que vous réussirez brillamment cette année. »

Và đọc lên cho cả lớp nghe. Đó là một câu thí dụ cho bài văn phạm hay đó chính là lời chúc lành cho

chúng con, lòng mong mỏi của thầy nơi trò, nơi người cha đối với những đứa con ? Khi đọc xong câu ấy, con thấy, sau làn kính trắng mắt thầy hoe hoe đỏ, và chúng con, đứa nào cũng gục đầu che dấu xúc động ? Riêng con thì con muốn khóc, và chưa bao giờ con thấy thương thầy bằng lúc đó, chưa bao giờ con cảm thấy tình nghĩa thầy trò lại sâu đậm đến như thế. Lúc đó, con đã tự hứa với con rằng, con sẽ phải cố gắng học, sẽ phải đấu để thầy vui lòng. Và con thi đấu thật. Ở lớp 12, con không còn được học với thầy nữa. Điều đó làm con buồn buồn trong ngày tựu trường. Nhưng sau đó, vì một vài thay đổi nhỏ vào giờ chót, thầy sẽ lại phụ trách môn Pháp văn ở lớp con. Còn nỗi vui mừng nào hơn. Con sẽ được nhìn lại dáng người điềm đạm, khả kính, tiếng nói rõ ràng, sang sảng của thầy và nhất là được sống trong bầu không khí đầy thương yêu, cởi mở với thầy và bạn bè cũ. Ở lớp 12, một tuần chúng con học với thầy 3 giờ, 1 giờ thứ 5 ở sáng thứ ba và 2 giờ sau vào buổi chiều thứ năm. Đối với học trò, giờ học thứ 6 là 1 giờ mệt nhọc, buồn ngủ và... đói bụng ! Còn giờ buổi chiều là một điều ngại đối với những đứa con có lệnh lười. Nếu giờ học đó do một thầy khác dạy thì số học trò hiện diện sẽ làm quanh hiu lớp học. Nhưng với thầy, chúng con luôn luôn có mặt, cho đến những ngày cuối năm. Trong 1 năm với thầy, đứa nào cũng ít nhất là hai lần lên bảng, thầy biết tên từng đứa, nhớ mặt từng người. Sau mỗi giờ học thầy thường ở lại để giải đáp thêm các thắc mắc của chúng con hay cất nghĩa lại một điểm bài học cho đến khi chúng con thấu triệt.

Chưa bao giờ con thấy thầy giận dữ, dù đôi khi chúng con cũng có điều lầm lỗi. Lúc nào thầy cũng dịu dàng, ôn hòa và bao dung. Trước lỗi lầm của chúng con, thầy chỉ buồn buồn nhỏ nhẹ khuyên răn, và bao nhiêu đó cũng đủ làm chúng con hối hận. Có một lần, thầy bị cảm, khan tiếng nên không thể giảng bài được ; thế mà thầy không nghỉ, thầy vẫn đi dạy và cho chúng con làm bài trong lớp để khỏi phí 2 giờ học của chúng con. Con còn nhớ vào một buổi sáng thứ ba, thầy phải nghỉ giờ thứ 5 vì bị đau. Buổi chiều, chúng con đến nhà thăm thầy thì thầy đã đi dạy, dù chưa hết bệnh. Thầy đã quên mình để nghĩ đến học trò, điều đó làm chúng con càng thêm kính mến thầy.

Nhưng ngày nào rồi cũng qua, buổi học nào rồi cũng chấm dứt. Những tờ lịch mỏng lần lượt rơi xuống. Mùa thi theo liền ngày bãi trường. Một năm học, sao mà ngắn ngủi quá ! Những giờ học với thầy, sao mà nhanh thế ! Buổi học cuối với thầy ở lớp 12 (ôi ! Bao nhiêu buổi học cuối đã đi qua trong đời con !), vẫn đáng điệu chừng chặc, ánh mắt hiền từ, thầy tiếp tục giảng cho đến bài cuối cùng. Rồi khi giờ đã hết, chuông đã reo, thầy nhìn khắp một lượt đám học trò mà thầy thương yêu như con và nói với chúng con một câu, một thôi, mà không bao giờ con quên được : « Các con hãy cố gắng học, thầy theo đạo, và tối nào cũng cầu nguyện cho các con thi đậu ». Có những mái tóc cúi xuống để che niềm xúc động, có những đôi mắt chớp nhanh để ngăn cản những giọt lệ, và có những tia nhìn quay về thầy để

nhận thấy cả một trời thương yêu bao la trong đôi mắt hiền từ của thầy. Riêng con, con muốn đứng dậy, đại diện cho lớp để nói vài lời cảm tạ, biết ơn thầy, và hứa sẽ cố gắng học để làm vui lòng thầy ; thế mà cổ con khô, lời c n nghẹn và con chỉ biết cúi đầu để che giấu cơn xúc động dâng lên làm cay cay đôi mắt.

Thầy kính yêu của con,

Trong suốt 2 năm học với thầy, con biết, luôn luôn thầy coi chúng con là những đứa con của thầy, cần được dạy dỗ, tha thứ và thương yêu ; ngược lại, bao giờ chúng con cũng kính trọng, vâng lời thầy như đã kính trọng vâng lời cha chúng con. Một người cha hơn 50 đứa con đó đã cùng nhau làm việc hăng say, cùng nhau chia sẻ buồn vui trong suốt 2 năm. Ở thầy, con tìm thấy sự nghiêm nghị, điềm đạm của người cha, sự dịu dàng, khoan dung của người mẹ ; sự thương yêu, thân mật của người anh và thông cảm, cởi mở của người bạn. Với thầy, con đã sống trong bầu không khí thương yêu của một đại gia đình. Trong những câu chuyện thường nhật ở lớp, con và các bạn thường nhắc đến thầy với danh hiệu «papa Khải».

Thầy biết không, trong những ngày học thi tú 2, đôi lúc quá chán nản, mệt mỏi với chồng sách vở cao ngất trên bàn học, hơn một lần con đã có ý nghĩ phó mặc, buông xuôi, nhưng khi nhớ đến thầy, nhớ đến buổi học, nhớ đến những lời cầu nguyện của thầy vào mỗi tối, con lại cố gắng học, và hình dung ngày đi xem kết quả để thấy tên con trên bảng, để được chạy bay đến nhà thầy mà báo tin : «Thầy ơi con đậu rồi !»

Buổi chiều hôm đi xem kết quả, trời mưa thật to, mưa ối và gió lạnh. Dù không có áo mưa, con và nhỏ bạn vẫn phóng xe như bay trong màn mưa trắng xóa. Nỗi hồi hộp lo sợ làm con quên cái lạnh buốt cả cơn mưa chiều. Con nói với nhỏ bạn: « Tao chỉ cầu mong Chúa nghe được lời cầu nguyện của papa Khải » Và sau cùng, tên của con đã hiện diện trên tấm giấy ronéo của bảng kết quả. Còn niềm vui nào hơn. Nhỏ bạn cũng đậu. Hai đứa trở về trong niềm vui tràn ngập, và con đã thi thắm trong cơn mưa chiều hôm ấy: « Thầy ạ, Chúa đã nghe lời cầu nguyện của thầy, và Chúa đã ban phúc lành cho con thi đậu ».

Bây giờ thì niềm vui ào ạt của cái mừng thi đậu đã qua, chỉ còn lại trong lòng con một nỗi buồn bàng hoàng khi nhớ về thầy học cũ, và sự lo lắng băn khoăn, của một tương lai. Chiều hôm nay, trời cũng lại mưa. Chiều hôm nay là chiều thứ năm đó thầy. Nếu còn đi học thì giờ này con đang ngồi trong lớp với thầy kính yêu và bạn bè thương mến. Nhưng đó chỉ là một mơ ước, một mơ ước không bao giờ thành hình nữa. Con đã thực sự mất rồi ngày tháng mặt ông cũ. Con đường gai góc trước mặt, thế giới hỗn nhiên sau lưng. Và con, đứa con nhỏ bé trong muôn vạn đứa con của thầy, sẽ phải bước vào đường đời, không phải là con đường đầy bóng mát, đầy hoa, đầy bướm, đầy tình thương yêu ngọt ngào của tuổi học trò ngà ngọc mà là con đường đầy nắng, nhiều gai, lắm gian dối lọc lừa và hầu như đã khô cạn con suối tình thương của thế giới người lớn, vừa đi vừa quay lại, để

khí em mặc áo tím

*Bướm về qua lối mỏng trời
Chim se sẽ đậu đưa lời không hương
Cơn mưa vội xuống mặt tường
Gieo lòng tôi những hạt buồn va vơ
Chiều tôi qua những đường mưa
Thấy em trong phố đứng đùa mái
hiên*

*Lòng vui như má đồng tiền
Bàn chân chắt lại giữa phiên chợ đầu
Caoi ngày giọt nắng tan mau
Trong tôi tím ngắt như màu áo em.*
PHẠM HỮU QUANG

tiếc nuối, để nhớ thương, để xót xa, để mơ ước.

Thầy kính yêu ơi! Dù bất cứ lúc nào và trong hoàn cảnh nào, hình ảnh của mái trường cũ, của thầy, của bạn bè vẫn còn hiện hữu mãi mãi nơi con, với những kỷ niệm đắm thắm thiết tha, những kỷ niệm mà con biết sẽ làm con nuối tiếc, thương yêu trong một cuộc đời còn lại.

Thầy kính yêu hãy tin rằng luôn luôn con nghĩ về thầy bằng những ý nghĩ tốt đẹp nhất, và hình ảnh của thầy sẽ là một hình ảnh trong sáng nhất, hiền dịu nhất, đáng kính nhất, sẽ còn mãi trong lòng con.

Cầu nguyện ơn trên ban phúc lành cho thầy. Cầu mong thầy được nhiều sức khỏe để tiếp tục đi trọn con đường của thầy, con đường mà thầy đã mơ, đã chọn và đã đi từ bao năm qua, với lòng nhiệt thành, sự tận tụy và tình thương bao la.

chống gậy mà đi

VŨ MỘNG LONG TRÌNH BẦY

Số 20, số cuối của Tuổi Ngọc Album II (mỗi 10 số Tuổi Ngọc sẽ đóng thành 1 Album, nhưng tới nay báo đề dành đóng dù đã cao chất ngắt Album I vẫn chưa đóng nổi) trước khi sang số đầu của Album III, tôi muốn được trình bày với bạn ngọc một vấn đề: Vấn đề của Tuổi Ngọc của chúng ta — nếu bạn ngọc không đồng ý thì xin đổi lại — của chúng tôi. Chẳng phải bây giờ tôi mới thích làm loại báo có một chút xíu ích lợi nào đó cho bạn trẻ mà tôi đã làm cả thấy ba lần. Hai lần thất bại hoàn toàn. Tuần báo *Búp bê* xuất bản được 5 số, lăn kềnh ra chết. Chết vì bệnh chủ quan vì không «tri kỷ tri bỉ», vì chưa đủ khả năng đã vội múa may khoe bác. Nếu thỡ đó, đừng chủ quan, và những tài còm của Đinh Tiến Luyện, Duyên Anh được chút da thịt như bây giờ, lại có khoản tiền chịu đựng 8 số báo thì *Búp Bê* đã có cái tuổi trong làng báo thiếu nhi. Chủ quan gây ra tự ái. Mà tự ái

thì biến chứng dễ khiếp khi bị thất bại. Tôi đã đổ lỗi cho cuộc đời và vác dao cùn đi đâm cuộc đời bằng những cái bút hiệu điểm nhục của những ngày tháng điểm nhục. Khi chợt thấy con dao cùn không giải quyết được gì, chỉ bao quanh cuộc sống của mình những ngờ vực đổ kỵ và thù hận, lại cất dao đi, tìm chút ý nghĩa cho cuộc sống. Tuần báo *Tuổi Ngọc* được xuất bản vì thế. Nhưng vẫn thất bại. Lại vác dao cùn, tưởng mình là hiệp sĩ (thực ra là một thằng bất mãn nhằng, vô tài, bất tương) hung hăng hải tộ người thiên hạ, làm như đời rất những kẻ đáng ghét. Anh điếc nhưng sẽ có thằng điếc hơn anh. Kết quả của sự múa dao cùn là bị dao cùn hơn đâm thấu tim. Chảy mất ít máu. Sứt mẻ khá nhiều. Tiếng nói yếu đi. Và cô đơn bủa vây. Từ nỗi cô đơn cuối cùng, tuần báo *Tuổi Ngọc* được tục bản. Dao cùn liệng xuống sông. Thất bại lần này nữa thì chỉ còn cách chuyển sang nghề bán

lạc rang. Bởi vì xã hội đã hết là khu vườn hoa cho những anh vô tài múa gậy, đóng vai hiệp sĩ bới rác bẩn. Xã hội sắp cựa mình hướng thiện. Chỉ có những việc làm lương thiện mới được chấp nhận. Việc làm lương thiện đòi hỏi cố gắng và chịu đựng thiệt thòi vật chất. Do đó, dù đang khắp khổ đau, dù mồm chán nản đã đâm chồi, vẫn phải chống gậy mà đi. Không nhẫn nại, lúc cộc vừa đi vừa chờ đợi ngày xã hội cựa mình hướng thiện là chết. *Chết không một năm mờ.*

Tuần báo *Tuổi Ngọc* chưa ra sao cả. Nội dung và hình thức còn nghèo nàn. Con số tiêu thụ còn quá khiêm tốn, không cho phép nó vươn lên tới đỉnh toàn mỹ. Báo cũ trả về chật đầy kho. Không thể xé bìa vất đi. Đành đứng nhìn chú Ba Tàu nhúng từng bó tuần báo của yêu thương, tuần báo của tuổi trẻ vào chậu mực xanh và xếp lên những chiếc xe vận tải chở vào Chợ Lớn. Từ đó, nếu giữ lời cam kết 100 phần 100 báo không bị đem bày ra bán « so' de » ở vỉa hè thì sẽ được lột ra làm báo gói mắm, gói muối, gói rau, gói cá. Vân vân... Áo liều thư hay *Huyền xưa* hay *Trong nhật ký của Quỳnh* tha hồ bằm đầy vẩy cá, râu tép! Nhìn báo cũ nhúng mực và tưởng tượng người ta xữ dụng báo cũ, tôi đã tê tái cả tâm hồn. *Tuổi Ngọc* kẻ cũng xinh đẹp, lại không dạy đánh số đề, số dưới mà bị nhúng mực quá nhiều thì đau thật. Mười mấy triệu dân chẳng lẽ không tiêu thụ nổi 70 phần trăm số báo phát hành mỗi tuần? Nhiều gì cho cam. *Tuổi Ngọc* chỉ mong ước bán được 12 ngàn số mỗi tuần, bằng 1 phần 3 số bán được riêng ở miền Trung của một tuần báo số đề (Theo mẫu tin của *Tin Việt* đã phê bình, trên nhật

báo *Hỏa Bình*) là sống vững, sống muôn thuở. Tiếc thay, bán khắp nước *Tuổi Ngọc* chưa hề được cái vinh dự 9 ngàn số báo mỗi tuần. Mỗi ký báo cũ (khổ *Tuổi Ngọc*) giá 16 đồng hạc. Bán gần 100 ngàn số báo chưa được 100 ngàn. Mà tính bán cho nhà phát hành thu về 90 phần 100 giá đề bán, 100 ngàn số báo những 2 triệu 400 ngàn đồng. Thú thật, tôi muốn chờ báo tới các trường xa Sài Gòn tặng. Nhưng tặng thì không nên nhúng mực. Mà không nhúng mực, chắc chắn, nửa số tặng sẽ được trả về nhà phát hành để nhà phát hành trả lại mình sau khi trừ mỗi số 24 đồng là mình... vỡ nợ, sạt nghiệp.

Tôi không muốn « tả oán » để bị thâm hóa vấn đề. Thông thường, người ta giữ bí mật con số báo in ra và nhất là con số bán và luôn luôn được « lỗ » thêm con số bán đăng độc giả bị huỷ hoại. Chẳng ích lợi gì cho *Tuổi Ngọc* và bạn ngọc nếu *Tuổi Ngọc* phải dấu kín sinh hoạt hăm hiu của mình. Nói thật, bạn ngọc cũng không cho tiền bạc. Mỗi số báo vẫn chỉ 40 đồng. Nhưng nói thật có nghĩa là học tập lương thiện. Với bạn ngọc, những người tuổi trẻ. *Tuổi Ngọc* không nên nói dối. Tôi cũng không muốn, nếu những khó khăn với mục đích đánh bóng lý tưởng hoặc là đề cao sự tha thiết với tuổi trẻ của mình. Xuất bản bán, đương nhiên, là công việc kiếm cơm ăn, áo mặc. Đừng bao giờ tìm những lý do ghê gớm phủ lên cái mục đích chính của mình. Đừng giả tạo, lừa gạt. Hãy kiếm cơm áo bằng sự lương thiện. Là đủ. Là đã « lý tưởng » đã « thiết tha » với công việc của mình. Tuần báo *Tuổi Ngọc* chưa thể bán được 12 ngàn số mỗi tuần chỉ vì nó không

được phép chạy theo số đề, số dưới, hạnh phúc phỏng the và bí mật đời sống riêng tư của tài tử nghệ sĩ. Nó có vẻ... lương thiện. Và muốn sống lương thiện, người ta phải chịu khổ cực, vất vả. Bởi lẽ đó, Tuổi Ngọc mới chống gậy mà đi. Và, suốt 20 số báo, bạn ngọc đã thấy rõ sự chống gậy đó. Mà bạn ngọc cứ khích lệ, cứ cổ vũ những kẻ chống gậy, lời thấy mình nên nên những tiếng thờ dài, quên cái kho chứa báo cũ, hằng hái chống gậy làm báo Tuổi Ngọc.

Tôi được ông Nguyễn Đình Vương chủ nhiệm tạp chí VĂN, chủ nhà in tận tình nâng đỡ. Nhà in chèn các việc lái nhiều đề in giúp Tuổi Ngọc. Không lấy lãi, được anh em cộng tác « lấy vui làm lương » và được bạn ngọc tạm bằng lòng nội dung, hình thức của 20 số báo thì xét kỹ mới thấy mình vẫn còn gậy đề mà chống. Nhiều bạn ngọc nghe nói từ số 21, Tuổi Ngọc in bìa đất gộp đôi giá đã in ở số 20 trở lại, vội vàng khuyên Tuổi Ngọc đừng hung hăng, chưa thắng đã đòi xông lên, chết bây giờ. Nhiều bạn lại muốn bìa Tuổi Ngọc dày hơn, bóng láng vân vân... Với những bạn ngọc đòi hỏi quá nhiều (đó là quyền của độc giả) ở một tờ báo có con số bán hết sức khiêm tốn, hình như, tất cả những tờ báo đứng đắn đều có con số bán khiêm tốn, tôi không biết trả lời sao ngoài một hứa hẹn luôn luôn thất hứa : Sẽ thêm mục này. Sẽ viết loạt bài này. Sẽ có 8 trang offset ! Thế nào cũng có dịp trong số bạn ngọc. vài người làm báo sau này. Và chừng đó, các bạn sẽ đứng đó muốn vàn nỗi khó khăn. Khi ấy, với khoản vốn còn, các bạn sẽ cười dỡ, khóc dỡ. Ở hoàn cảnh hiện tại, thiện chí

không làm nên trò trống nếu thiếu tiền. Tuổi Ngọc chưa làm vừa ý bạn ngọc nhưng nó xuất hiện đều đặn mỗi thứ năm, rờng rã năm tháng trời, đã là một cái gì ghê gớm đối với tôi. Một ông thầy tương hảo tôi chỉ có số làm đầy tớ không có số làm chủ. Làm công cho ai thì người ấy vừa giầu vừa nổi danh còn làm cho mình thì... nửa đường đi xuống. Điều này đã đúng trong dĩ vãng. Sẽ không đúng trong tương lai. Vì, tuần báo Tuổi Ngọc không thể tuyệt tích. Nó sẽ sống, phải sống mãi mãi. Dù dưới hình thức nào, tên Tuổi Ngọc cũng không bị xóa.

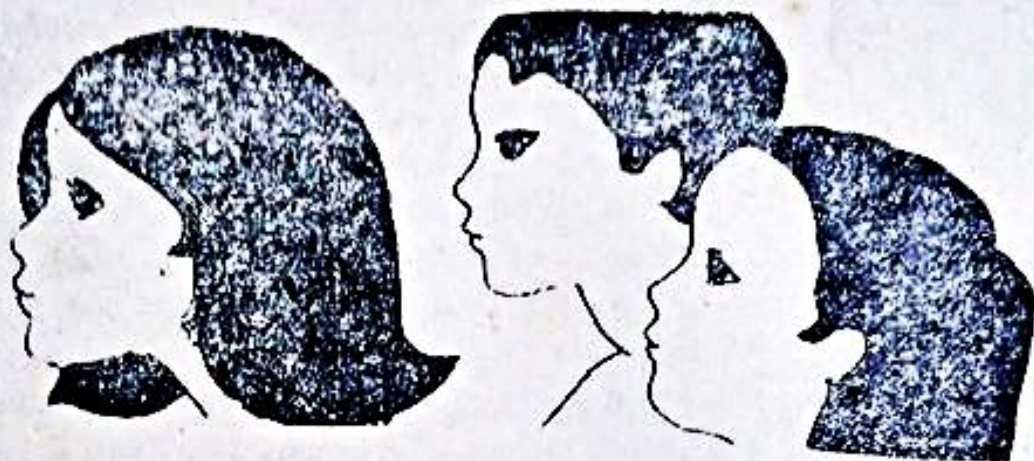
Bạn ngọc thương yêu Tuổi Ngọc hãy tin thế đi. Ngày Tuổi Ngọc lăn kềnh ra chết, ít nhất, bạn ngọc đã có 200 số báo đã đề đặng 20 bộ và, dù chỉ xuất bản mỗi tuần một ngàn số báo, nhất định Tuổi Ngọc không làm bần tuối ngọc bằng số dưới số đề, hạnh phúc phỏng the. Tuổi ngọc cứ ngoan cố « độc diễn » chủ trương đầy đặc tính thần qu.ở văn giáo khoa thư cổ xúy tinh thần Carnot ở học đường và làm sống lại tinh thần lãng mạn thuần túy của dân tộc.

Tòa soạn đã « còm máng » đôi
hĩa bầy dậm cho

tuổi ngọc

số 21

Đôi hĩa bầy dậm đó sẽ đưa bạn
Ngọc tới phương trời nào . . .
Ôi, hồi hộp quá !

ngày cuối • nguyên thị kim hạnh

Buổi sáng đi học trời thật âm ỉm, nắng lên đầy ngập con đường và con đường thật vắng vẻ. Hồn ta băng khuâng nhẹ nhàng — vấn vấn vương vương quẩn quẩn từng cái nhìn cho cây cho cỏ. Gió 'hồi lộng lộng chiếc áo hư không, che phủ nghìn nghìn bàn tay giờ ra bút Phàng hoa trên cành, hoa rơi lã chã trên vai, trên tóc, tóc chấp chới, tóc náo nức, tóc đùa giỡn cùng gió, tóc trôi dạt dờ trong gió, tóc trôi trôi lạc lõng vào mặt. Ta ngậm những sợi tóc giữa lớp môi, lớp môi vừa vạm, không quá thô, cũng không quá mỏng dính bí cực, tóc chẻ những mảnh nhỏ trên môi, thật nhỏ, không đủ để khơi nghìn mạch máu phủ sự, nhưng cũng đủ làm ta ran rạt, ran rạt chạy dài theo gân lên những tuyến nước ở mắt, ta chớp nhanh làn mi ngấn ngấn cong cong. Ta nghe tiếng khóc chảy vào, tiếng khóc nghẹn trong cái cổ thon, tiếng khóc nghẹn trong cái cổ trắng với ba nếp xếp đều đặn, tiếng khóc 'đả ra ở đó, tiếng khóc xuống tim, tiếng khóc xuống phổi, tiếng khóc xuống ruột, xuống gan, chui rúc trong từng thớ thịt khô khốc, thấm rỉ rả trong từng lằn xương cứng nhắc. Ta nghe rã rời, ta nghe uể oải, ta lịm người trong từng hơi thở từng bước đi đong đưa da thịt. Ta đến lớp, dầm bóng áo dài, đếm được trên bàn tay, bàn chân. Ta muốn khóc, ta chán nản vô tưởng Sao không nghĩ hết! Chỉ một mình ta đi thôi, ta đi rồi ta về lặng lẽ, có thể ít buồn hơn khi nhìn bàn bốn đứa không còn đầy đặn. Chỗ ta ngồi, không ai cả, cả ta, ta đứng nhình ghế dài, như dài ngoằng ra, ta không thấy nút đầu ghế kia, đầu ghế kia như những người thân trong lòng ta hôm nay mù mịt ở đâu. nào Nga, nào Huyền, nào Hoa ở đâu rồi? Cho bàn cho ghế dài ra không khung thước nào đo được, cho ta dài ra sốt rết, gỗ cũ lên nước bóng lẩy như mặt bèn bàng bạc, lòng ta cũng bàng bạc theo, ta nhìn thấy những cái tên chèn ép giữa những dấu cộng học trò, ta nhìn thấy bốn cái đầu tóc đen mun chụm vào

nhau nắn nót những khắc tên đẹp xinh lên mặt gỗ, ta nhìn thấy nụ cười loang loáng, ròn tan như cái ly thủy tinh bẽ, trên gỗ, ta nhìn thấy những bàn tay thoản thoắt chuyển nhau màu bánh, phiến kẹo vụng dại dưới mặt gỗ của bàn học, ta nhìn thấy sách vở bút thước ngồn ngang trăm nổi trên mặt gỗ, ta nhìn thấy lòng ta ngồn ngang trăm mối trong một bất chợt đứng trước những cánh én xưa bay tủa ra từ lòng tay mở rộng. Ta nghe xót xa, ta nghe mát mát, ta bỏ lớp học vắng yêu ma, ta vào thư viện mượn quyển sách, thư viện đầy âm ập. Sao ngày cuối này lại kéo cả vào đây? Bỏ ngoài kia những phòng học vắng téo vắng teo. Lòng ta rộn ràng trí ta không xem được gì! Ta trả sách và ta không nhớ cái tựa sách nữa. Ta đi lang thang, ta hát ngẫu ngao như tiếng lá chạm sọt soạt vô tình vào nhau, bước chân ta lỏng bông như hai cái bong bóng, ta ngồi bệt xuống một gốc cây ụ nhọt, hoa rơi tràn rơi trề, rơi ngập ngập trong mắt, trên cành hầy còn nhiều hoa, thật nhiều, đủ rơi dư dả cho buổi chiều, buổi chiều mà thôi, bởi vì ngày mai ta ở trên con đường khác. Con đường Đinh Tiên Hoàng thân quen cũ rích như sợi tóc ta. Con đường hôm nay đẹp quá, hờn ta lạc lõng, hờn ta nhẹ tênh như cõi thiên thai, hờn ta bát ngát trên con đường ngập hoa, hoa rơi dài dài. Cuối dốc kia là ngôi trường, ngôi trường xinh xắn như hoa, ngôi trường ngọt ngào như kẹo, viên kẹo đặt giữa những tanh hôi ngon béo. Lốp lốp phòng trà bỏ túi vẩy quanh ngôi trường, tiếng nhạc i l lọt vào lớp trong những giờ học êm đềm, ông thầy nhăn mặt, học trò đưa nhăn mặt, đưa thích chí thả hồn lạc loài tí tí, bỏ quên bục gỗ trên kia, ta đã bao lần thả hồn lạc loài? Và rồi ta vẫn ngoan ngoãn với ngôi trường, ngoan ngoãn với lớp, bao giờ trường học vẫn ngọt ngào, trường học vẫn mát rượi ở từng buổi học thân yêu với thầy với cô, với bạn bè, sách vở bút thước, khăn lau, ô cửa, bàn ghế, không gian như nằm giữa giọt mật căng tròn no nóc, ta muốn đóng đưa hoài với những giờ học đã qua, dù bị mắng bị la, bị ăn điếm xấu xí. Những con số không tròn lảng, tròn lơ, hay méo mó, móp mép, nằm trong từng trang vở vẫn dễ thương, vẫn hần hần trong trí, vẫn làm cho tim xao xuyến, vẫn làm cho đời sống tươi nhuận nhưng tơ. Ta nhớ lớp thất bốn, lớp bảy bốn, lớp tám bốn và lớp chín bốn nữa chứ. Lớp chín bốn với những bạn bè xa xưa của ta, nào Khánh, nào Xuân, nào Thơm, nào Thủy, nào Lai, nào Hồng, nào Hương, .. đã viết chữ A chữ B chữ C vào tờ giấy nào, tờ giấy nào để lần lượt mỗi đứa đi một con đường khác, để lớn lên làm nghề khác nhau. Hôm nay chỉ còn ta lại đây, với con đường đi học, con đường là thực, là nắm được, là sờ được. Là người được, là có, là còn, ngôi trường là thực. Lớp học là thực, cỏ là thực, cây là thực, lá là thực, hoa là thực; ta rồi thì cũng phiêu du. Không hôm nay thì hôm mai, hôm một, tuần một, tháng một một, một một một... rồi phải đi, bắt buộc như thế. Như rồi ta sẽ chết, dù xẻ đất mà trốn, dù cắt mây mà trốn, dù hóa mình nhỏ lại bằng cỏ, bằng cây, bằng lá, bằng hoa, ta cũng phải đi, ta cũng phải chết, ta sợ cái đi, ta sợ cái chết; sợ điên, sợ đảo, sợ xanh xao, sợ phờ phạc, rồi ta vẫn phải đến với cái chết, rồi cái chết vẫn phải đến với ta, một lần. Ta rùng mình, ta xua đuổi cái bóng

đen ma quái ám ảnh, ta xua đuổi cái viễn tượng mất đi ám ảnh, ta nghĩ đến cỏ, đến cây, đến lá, đến hoa, đến trường, đến lớp, đến thầy cô, đến bạn bè. Ta sẽ sống vui như tiếng nước chảy, ta sẽ sống tươi như cỏ, như cây, như lá, như hoa, ta sẽ sống mạnh như trường, như lớp, ta sẽ mở rộng tâm hồn mà sống, ta sẽ mở rộng tim mà sống, ta sẽ mở rộng khối óc mà sống. Tiếng nói của vạn vật vẫn lớn vồn vang ở tận cùng đời sống ngoại hương, ta rục rừ ở giữa, ta nhũn nhẹt ở giữa : biết chưa, biết chưa cô bé kia, một lần, chết, hết và không còn ai cả. Một lần rồi thôi sao ! hỡi vạn vật yêu mến ? vạn vật yêu mến ? vạn vật không biết nói dối, ta biết, ta phải tin như thế và ta đã tin như thế. Ngày mai ta sẽ không còn ngồi đây cùng cỏ, cùng cây, cùng lá, cùng hoa, cùng con đường đi học, ta sẽ sáng sáng đi chợ, đi chợ rồi về nhâm nhi mấy trang chữ, mấy câu hát và viu, rồi đi ra, đi vào, đến giờ ăn thì lại bàn ngồi bên cha, bên mẹ, bên chị, bên anh, bên em, với đĩa, với muỗng, với đĩa, với chén, với tô, với con cá với miếng rau với bát canh ngan ngát. Thứ hai ta đi bưu điện bỏ vài cái thơ lỏng chỏng lênh chênh, thứ bảy đi ciné cho đầy một tuần đủ mùi đủ vị. Thế là xong... Không còn bạn bè để nắm tay nhảy nhót bên con đường đến lớp, không còn bạn bè để nói khan hơi, cười vỡ phổi, để véo nhau bông chịt, để háy nhau cho tươi cặp mắt lơ lơ lờ lơ, không còn thầy còn cô để cười duyên, để hỏi han, để yêu sách, để làm nũng... ta thấy có những giọt nước chảy ra từ khía gân của lá, từ khớp rấp của cây, từ khía gân của lá, từ cái miệng thông hơi vi ti bên cánh hoa mỏng mảnh. Vạn vật khóc, vạn vật thương cảm của ngày cuối cùng của ta với trường, với lớp, với thầy cô, với bạn bè với vạn vật nữa, hồn vạn vật đa sầu, hồn vạn vật đa cảm, hồn vạn vật đa tình, hồn vạn vật đa ái, hồn vạn vật đầy hương thơm vạn vật sống muôn đời sẽ tỏa hương thơm cho đời sống càng ngày càng ngọt ngào, ta vẫn mong thế và vạn vật vẫn đã thế, mãi mãi và mãi mãi, hoài hoài và hoài hoài. Ta nghe cơ thể thườn thợt, cây cỏ thườn thợt, lá cỏ thườn thợt, hoa cỏ thườn thợt, con đường cỏ thườn thợt, ngôi trường cỏ thườn thợt, lớp học cỏ thườn thợt, vào hồn ta một đại dương mênh mông, hồn ta buồn não nuột như biển, lòng ta sóng l ầm như đại dương. Thôi thôi thôi, ta từ giã tất cả, từ giã bạn bè, từ giã thầy cô, từ giã lớp học, từ giã ngôi trường, từ giã con đường, từ giã hoa, từ giã lá, từ giã cây, từ giã cỏ : ta đi, ta đi, ta về với ngôi nhà thân quen của ta ở con đường thân quen của ta, thân quen đến nhàm, đến chán, đến ngấy đến ngấy, đến nhũn nhẹt, đến ói mửa, đến nôn thán, ta về đó, ta sống khăng khít sống bó chân ở đó chia mười ngày. Ngày thứ chín mốt ta trở lại cùng cỏ, cùng cây, cùng lá, cùng hoa, cùng trường, cùng lớp, cùng thầy cô, cùng bạn bè. Ta trở lại vạn vật hãy như hôm nay, mọi mọi hãy như hôm nay, đừng thay đổi gì cả, vật chất từag đó, linh hồn từng đó, tình cảm từng đó ! nhé ! vạn vật : nhé ! vạn vật nhao nhao : cô bé lắm cảm chưa kia ! Làm sao nguyên vẹn thế này được ! muốn thế cứ nói với bác thời gian đi... ôi bác ở biển biệt nơi chân trời nơi góc bể nào đâu ! ta nào biết để tìm để kiếm đề năn nỉ, í ới, đề xin, đề xỏ điều này hay điều nọ.

Linh hồn ta mở rộng, quả tim ta mở rộng, khối óc ta mở rộng rồi nhập vào vạn vật thành một, ta vỗ về ta ve vuốt, hãy ngoan ngủ đi, hãy ngoan ngủ đi ; ngày thứ chia mười mốt ta sẽ đánh thức, ta sẽ gọi về, sẽ về với thân với xác, rồi chúng ta sẽ bắt đầu đi lại, từ đầu, bắt đầu từ gốc cây u nhọt này...

duyên anh

Vậy đó bỗng dưng mà họ lớn
Tuổi hai mươi đến có ai ngờ
Một hôm trộn gió tình yêu lại
Đứng ngàn trông vời áo liêu thụ

Việt cộng kia hồi mày có hay
Liên xô Trung quốc là nơi mày
Có sao mày hại nói Bách Việt
Có ngày sẽ bị chêm đầu bay

Ta ở miền Nam sương thấy mờ
Xích lô, thồ mốp rồi ô tô
Lại còn thủ tướng Ngô Đình Diệm
Dân chủ cờ vàng chói tỵ do

Mày theo lão Mác với Hồng Mao
Đấu lỗ lu bù khổ biết bao
Liềm búa mày vung đầu rụng
xuong

Mai này mày sẽ biết tay lao

Ông về giải phóng lại quê hương
Năm cửa ô xưa rộn phố phường
Em gái đừng theo quân Việt cộng
Chờ anh sẽ nổi lại tình thương

Bển Hải sông kia chớ có sầu
Chớ buồn ủ rũ giống cây cau
Anh đang đào đất san bằng đó
Đưa nào nói phét chết không đầu.

Bài thơ chống Cộng của thi nhóm Sang Độc đầy những lửa hờn và lửa hờn. Hai câu đầu « ảnh hưởng » Hàn Thuyên rất nặng. Ngạc ngư kia hồi này có hay, Bển đông vùng vẫy là nơi mày. Hàn Thuyên, người xử dụng chữ Nôm đầu tiên ở nước ta, đã mở đầu bài tế đui cá sấu ra bển đông anh dũng thế đó. Cộng sản nào khác cá sấu. Hai đứa cùng hang ác và khốc lốc giả vờ điệu nghệ.

Tôi bằng lòng bài thơ chống Cộng « kiêu mẫu » hy vọng có giá trị hai chục đồng bạc. Nửa giờ sau Lý Thông trở lại. Tôi đưa « sáng tác » của tôi cho nó duyệt. Lý Thông khen nặng xi ngầu. Vậy là tôi không lo sợ bà Cả Đợi hỏi thăm sức khỏe. Tôi viết tùy bút, truyện ngắn hậu thù giòng sông Bên Hải nặng nề. Ký tên Lý Thông. Chẳng ai ngờ khuynh hướng Sang Độc còn tiếp tay cho nền chống Cộng, là Cộng ở xứ này.

Trong trại huấn luyện cán bộ thông tin có câu lạc bộ. Lý Thông dẫn tôi vô, giới thiệu với chủ thầu và tôi được cấp một cuốn sổ... ăn chịu. Cuối tháng Lý Thông lãnh lương sẽ thanh toán. Nhờ đó, dạ dày tôi đỡ lép kẹp. Hoan hô khóa huấn luyện cán bộ thông tin. Tôi muốn khóa huấn luyện dài muốn năm để tôi được coi Cộng sản là kẻ thù truyền kiếp, làm thơ, viết văn chống Cộng đến hơi thở cuối cùng. Để được tự do với khuynh hướng Sang Độc, khuynh hướng văn nghệ không nằm trong nền văn nghệ chỉ huy, dù đã làm rung động các em bán quyết, bán thuốc lá, bán thịt bò khô... Lý Thông có vẻ hãnh diện về những bài thơ ký tên nó. Giám đốc khóa huấn luyện khen ngợi tài ba của nó. Tổng trưởng Trần Chánh Thành đòi dịch thơ chống Cộng của Lý Thông sang ba mươi bảy thứ tiếng, kể cả tiếng Ma rốc. Nó tán được khối nữ cán bộ. Giám đốc nhờ nó viết diễn văn và kiến nghị. Nó lại nhờ tôi. Và tôi bèn tặng giá cả.

Lý Thông đã giúp tôi sống đời nghệ sĩ, một cuộc đời đời rách, bệ rạc, chuyên mua chịu và ăn ghi sổ. Tỉnh thoảng còn quyết nợ nữa. Tôi không cần tiền của Đặng Xuân Côn hay tiền lãnh « mandat » của anh của Vũ Khắc Niệm. Chúng nó tặc rời. Bây giờ, tôi đích thực là lãnh tụ khuynh hướng Sang Độc với ba môn đệ suýt soa tài năng của tôi suốt ngày. Căn nhà nghệ sĩ, lúc này, nghệ sĩ nhất thế giới. Màn giăng không thêm cuốn lên hay tháo ra. Cứ để đó, tôi chui vào ngủ, sáng chui ra. Cái màn màu trắng đã ngả màu chao lòng. Chỗ nào rách, tôi lấy giấy dán lên. Thành ra, cái màn đã là một bức tranh lập thể. Muỗi không thể lọt vô nhưng dán dơi bò lên gặm cơm. Lại càng đẹp! Những cái chấu mới ngoan mục. Chải đầu xong, lau tay và lược nhóp « bi ăng tin » vào đó. Giầy dơ cũng dùng chấu mà lau. Những mái tóc đáng kể là ngoan mục vì chống dơi nước và xà phòng, hễ gặp vài giọt nước mưa, đầu ngửa tung bưng. Bốn nghệ sĩ ngồi gầy hết bốn con bú dừ. Nghệ sĩ nào khác bú dừ. Thế mà những cô, cậu vừa lớn cứ mơ đời nghệ sĩ! Thi sĩ Thạch Sanh Lê Như Quỳnh bỏ cái « dịch vụ » quét nhà. Chàng bảo nhà đầy rác, đầy tàn thuốc lá mới... nghệ sĩ! Quả là nghệ sĩ Bởi vì, thơ văn Sang Độc không thể sáng tác nổi nếu ta ở những nơi nhà cao, cửa rộng.

Căn nhà, mỗi khi có dịp hỏi tưởng, tôi đã giật mình, kinh hãi. Nhưng người yêu của tôi, em Ngọc yêu dấu, đã không kinh hãi, đã không nghĩ rằng đó là trại hủi. Hoặc nàng muốn làm Mộng Cầm và tưởng tôi là Hàn Mặc Tử? Nàng đã báo tin chiều nay trốn học lên thăm tôi. Một cô học trò dám trốn học vì người yêu thì tình yêu khôn... Sang Độc tí ti ông lão nào. Tin người yêu « kinh lý » trại hủi khiến tôi lo sốt vó. Hộp kem đánh răng Colgate đã hết từ lâu. Những hàm răng nghệ sĩ phản kháng... thuốc đánh

răng. Chắc chắn, chúng nó nặng khuynh hướng Sang Độc! Ngồi cạnh người yêu, nói những lời yêu không thể để cho mùi hôi ở cái miệng có những chiếc răng vàng khè... «na tuya ren» được. Thi sĩ Lý Thông lại không chịu chi tiền mặt. Nó chỉ trả giá thơ bằng phở, hủ tiếu, cà phê, thuốc lá và cơm đĩa. Nó gài tôi vào cái thế lằm trả nợ dầu, hay *nợ áo cơm phải trả đến...* thơ chống Cộng. May quá. Đặng Xuân Côn để lại cây lục huyền cầm. Nền cầm đồ bình dân hồi ấy rất phát đạt. Trong ví của tôi đã có ít nhất ba cái biên lai của «Bờ rô càng tơ.» Một cái đồng hồ Movado, một cái bút máy Parker 51 và một cái áo len Hồng Kông. Đó là những Kinh Kha ra đi không thêm trở về. Tiền đâu mà chuộc? Tiệm cầm đồ bình dân của tôi có một em khá xinh. Tôi đã thấy bốn bài thơ Sang Độc điển tả đôi tay ngà ngọc của em những lúc dỡ quần «xa teng» của chị em lao động ngắm nghía và đánh giá trị. Có lẽ em thấy thơ Sang Độc không hấp dẫn bằng quần «xa teng» nên em không xúc động. Thơ văn Sang Độc, do đó, chỉ phục vụ các em bán quýt, bán thuốc lá lẻ chứ không thể phục vụ giai cấp bóc lột bản cổ nông. Hoặc tôi thiếu cái may mắn của đồ đệ Thạch Sanh?

Tôi gọi Thạch Sanh, bàn chuyện đón tiếp người yêu của tôi:

— Chiều nay, em Ngọc lên đây. Mày phải giúp tao tổ chức cuộc đón tiếp nàng để rút tĩa kinh nghiệm cho chính mày.

Thạch Sanh hỏi:

— «Ông» tính nhờ tôi việc gì?

— Mày chịu khó vác cây đàn đi cầm cho tao.

— Rồi lấy đàn đâu ông khây?

— Tao khây đàn mồm! Nhạc sĩ Canh Thân mê *Cô hàng cà phê* đến nỗi phải than thở *Anh còn có mỗi cây đàn, Anh đem bán nốt để theo cô hàng cà phê* thì sao. Tao rất tiếc...

— Tiếc gì?

— Tiếc là hồi còn ở nhà tao không ấu vôi ông bà bố gấn cho tao vài chiếc răng vàng.

— Để làm chi?

— Để tao bẻ ra đem bán. Tao cần cắt tóc, gội đầu và đánh răng. Thuốc đánh răng hết mẹ nó rồi. Miệng hôi mà hôn em là tình yêu phượng hoàng biến thành tình yêu cú mèo?

— Ông biết hôn à?

—

— Hôn ra sao?

— Tao uống hương tình trên môi em.

Câu này tôi «thuởng» của anh chàng Stewart Grainger trong phim *Scar-amouche* nói với người yêu. Thực tình, lời chưa hề được rừn tay Ngọc. Nhưng một trăm anh học đòi yêu thì y rằng một trăm anh nó phê. Mồn *ê Thạch Sanh phục sự phụ Trương Chi sát đất.

— «Ông» dạy tôi hôn với nhé !

— Mà phải... hôn thử một em ấy ở trước khi hôn người yêu.

— Yên chí, đã có em... bán quyết !

Và Quỳnh hằng hái ôm cây lục huyền cầm đến « Bờ rào căng tơ ». Nó trở về với cái biên lai và hai trăm bạc. Cây đàn mua bốn trăm rưỡi, cầm được trần xỉ hai trăm. Tôi đã xử dụng hai trăm đó như một chị nhà quê mang quan tiền đi chợ :

*Một quan tiền tốt mang đi
Nàng mua nhữnng gì mà tình chẳng ra
Thoạt liền mua ba đồng gà
Đồng rưỡi gạo nếp với ba đồng trâu...*

Và tôi tiêu như vậy :

*Hai con bò thả chơi rông
Cúp tóc hai chịch, « phích xông » mười lít
Còn bốp bầy biết mua gì
Hộp kem Colgate vứt đi khoản còm
Năm lít ăn trái chôm chôm
Xi rô đá nhận mất hơn năm đồng
Ruby hương dịu thơm nồng
Mua liền hai gói côi lòng hơi đau
Một đồng mua mấy miếng cau
Chà răng cho thật trắng phau tuột với
Viễn Đông nước mía cam tươi
Hai ly đã xén mất mười đồng nhóm
Cây đàn cầm có hai trăm
Vì tình nên phải Bình Dân Cầm Đờ
Vậy là toi cả hai bò.*

Một nhà nghệ sĩ vừa viễn mơ vừa dấn thân như tôi, một lãnh tụ của thi nhóm Sang Độc (thơ là nghề chính, văn thì lai rai ba sự thôi) được diễn tả như cậu bé « học giỏi » trong *Quốc Văn Giáo Khoa Thư* lớp Đồng Ấu : Một cậu bé đầu bù tóc rối, mặt mũi nhem nhốc, tay chân dơ bẩn. Có người hỏi « Học trò sao mà dơ bẩn thế ? » Cậu bé đáp lại rằng : « Học giỏi thì hơn, ở sạch ích gì ! » Nếu có người nào hỏi tôi : « Nghệ sĩ sao mà dơ bẩn thế ? », tôi sẽ đáp rằng : « Thơ Sang Độc bay là đủ rồi, ở sạch làm quái gì nhĩ ! » Tôi hình diện về những « pho » thơ nặng khuyh hương Sang Độc. Chưa hề thấy một trường thơ, một thi phái nào có thể dùng thơ của mình để mua chia quyết, câu thuốc lá lẻ và ăn phở, uống cà phê biên sô. Như thi sĩ Đỗ Trọng Thủy, trong thi nhóm Sang Độc, còn dùng thơ của mình để...

(Còn tiếp)

VÕ NGỌC BÌNH
(R. P.)

Em vẽ một cái đờn linh. Có em trong đó. Ở hàng rào kẽm gai, em vẽ đầu lâu và hai khúc xương bắt chéo. Rồi đề hàng chữ: Bước vô là... má tôi cho nổ mìn chết cả tôi luôn. Vậy là hẳn sẽ hát bài *Tình như mây khói, bóng ai xa mờ*..

NGUYỄN THẮNG
(Đà Nẵng)

Chị rất tiếc. Tuổi Ngọc không có mục *Tim bạn tâm tình*. Nhưng chị nghĩ những người bạn mà em kiếm được ở những mục này cũng chẳng làm cho em bớt cô đơn. Em sẽ cô đơn hơn vì em sẽ thấy chán nản tình bạn tâm thư... giống lá thắm. Vậy chỉ còn cách làm việc. Hãy làm việc, em sẽ thấy vui vẻ và hết cô đơn.

VŨ NHIÊN
(Tây Ninh)

Thì mình tha thứ cho sự hiểu lầm của bạn mình. Rồi bạn mình sẽ hiểu mình, sẽ thương mình hơn.

VINH PHÚC
(Trí Tôn)

Em hãy tổ chức một cuộc vui khác, nhờ người bạn mời bạn em tham dự. Rồi em « tuyên bố »: Hôm nọ vui, tớ đánh cậu té nhào. Cậu không đánh lại tớ vì cậu cao thượng và thương tớ. Nay cũng cuộc vui, tớ tạ tội mí cậu đây. Xin cậu hãy đánh tớ té nhào. Chắc chắn, bạn em sẽ cười và hai đứa lại thân nhau như cũ.

TỔ TÂN
(Quy Nhơn)

Tình yêu, đôi khi, nó cũng giống cái trò... ú tim, em ạ! Nếu nó bình thản, có khuôn mẫu thì chẳng còn gì là tình yêu. Nàng đang thử sự kiên nhẫn của em đó. Rán chinh phục đi! Em biết kiên nhẫn, sẽ « xix » được nàng.

YÊN
(Tug Hòa)

Em có yêu một người con gái, nhưng em chẳng hiểu « người ấy » có yêu em không. Vừa rồi kỳ thi Tú Tài bán em đũa, « người ấy » có tặng m hai điếu Salem. Vậy em có nên hút hai điếu thuốc đó chẳng hay là « để dành » để làm kỷ niệm. Và qua hành động đó, « người ấy » có yêu em chẳng?

Có lẽ nàng muốn em đọc ngược nhãn hiệu Salem đấy. M.E L.A.S. — Mát Em Là Ánh Sao. Gửi cho em thuốc lá là gửi luôn khói tình. Em có muốn khói tình vương trong mắt em để vẩn vương hình ảnh nàng không? Nếu muốn thì hãy hút đi và chỉ hút hai điếu Salem của nàng thôi.

TRÀ HƯƠNG

(Tân Định)

Đâu phải « văn nhân, thi sĩ » đều gặp sâu khổ. Ai cũng có thể gặp sâu khổ. Mỗi người có một số phận. Trời định thế. Nhưng số phận của một dân tộc lại do tài lãnh đạo của quý vị lãnh tụ. « Văn nhân, thi sĩ » thường sâu khổ, có lẽ, họ phải cảm thông nỗi sâu khổ của mọi người đó, em à! Cho nên, một thi sĩ đã viết. *Người đẹp vẫn thường hay chết yểu. Thi nhân đều bạc sớm hơn ai.*

XUÂN QUANG

(Sài Gòn)

T là người bạn rất tốt. Cô bé ấy thẳng thắn, bộc trực. Là một người *Yêu ai thì nói rằng yêu, Ghét ai thì bảo rằng ghét*, một người theo « thi sĩ phản kháng giáo điều văn nghệ » Phùng Quán, dù ai có mua chuộc cũng không nói ghét thành yêu hay có dọa nạt cũng không nói yêu thành ghét. Người đó ta nên kết bạn và kính trọng. Bài thơ « Chiều nhớ em » của em chưa thể đăng được. Em nên đọc kỹ những bài thơ tám chữ của Xuân Diệu, Huy Cận, Anh Thơ, Thế Lữ, Nguyễn Sa, Hoàng Anh Tuấn để nắm vững kỹ thuật. Rồi hãy làm thơ. Chúc em thành công.

CỎ CHI

(?)

Tình yêu có khi chỉ là *Mật Đắng* (Hàn Mặc Tử và Nguyễn Đình Tản đã xuất bản hai tập thơ cùng nhau đề *Mật Đắng*) nếu tình yêu đã hành hạ ta. Nhưng có khi nó lại là mật ngọt, Như Xuân Diệu đón nhận tình yêu: *Của ong bướm này đây tuần tháng mật hay Tháng giêng ngon như một cặp môi gần.* Thường thường,

khói tình đã vương vào mắt ta đều làm ta cay mắt. Em hãy tìm nghe lại bản *Smoke gets in your eyes* do Platters trình bày.

LAN UYÊN

(Trung Vương)

Phải dứt đuôi con nòng nọc rồi. Và trái tim của anh chàng đang thốn thớt.

L.A.V.

(Biển Hòa)

Không hẳn là tinh thần em bị xáo trộn đâu. Chỉ là thói quen. Muốn viết cho đều đặn, em thử viết thật chậm xem sao. Ít lâu sau, chữ nghĩa của em nó sẽ tuân theo kỷ luật.

TRẦN THƯƠNG AN

(Chợ Vàm)

Đáng chi mà em đòi tự tử. Thiếu gì người vì hoàn cảnh phải rời ghế nhà trường. Và cũng thiếu gì người chỉ tự học mà đỗ đạt hiển vinh, có địa vị tốt trong xã hội. Điều cần thiết là em phải phấn đấu để khắc phục hoàn cảnh. Học lấy. Tối tối tìm đến bạn cùng lớp ngày xưa nhờ giảng giải giúp những điều em chưa hiểu thấu. Cuối năm em vẫn có thể đi thi. Chúc em thành công. Khi nào buồn, nhớ viết thư cho Ngọc thân ái.

VIẾT MỘT CÂU HỎI
TRÊN MỘT MẶT
GIẤY GỬI VỀ CHO:

NGỌC THÂN ÁI

Bạn sẽ được trả lời câu hỏi mà bạn không biết hỏi ai

VIẾT NGÂN

dư âm

NHỮNG CÁNH THƯ ĐUA ĐI, NHỮNG CÁNH THƯ ĐƯỢC trao lại.. Thế là tôi đã thực sự quen người rồi đó. Quen trong vô tư, hồn nhiên của lứa tuổi rong chơi mà bất cứ ai ai cũng một thời được gặp.

Nhưng cho đến một ngày, tôi bàng hoàng, luyến tiếc khi nhận thư được rằng, mình đã đánh mất sự hồn nhiên đó. Đồng thời tôi cũng khám phá ra là một bông hồng tình yêu vừa nở trong tâm hồn tôi... Tôi đã yêu người. Rồi từ đó tự nhiên tôi thấy bối rối ngượng ngập sau mỗi lần gặp gỡ.. Và cũng chính lúc ấy, người đã cho tôi tất cả những lời nói yêu thương chân thành trong đáy mắt. Ánh mắt đã nhiều lần làm tôi luống cuống khi đi đến trường trong những ngày chưa quen. Tình yêu đến với tôi, với người, thật nhẹ nhàng, như làn sương giăng phủ khung trời ĐÀ LẠT vào mỗi sáng. Tôi nhớ đến từng lời nói trầm ấm của người, như mơ hồ rót bên tai. Những nụ cười nở trên môi, khi người nhìn tôi bước vào lớp học. Và tình yêu đó chỉ được nói lên trong ánh mắt nhìn, trong từng lời nói, phải không người?.. Nhưng không hiểu tại sao, tôi cảm thấy nó mong manh chực hồ như tan vỡ. Bàng hoàng khi vắng người, và tôi đã cúi đầu buồn khi tan trường phải một mình về trong nắng dịu của buổi ban trưa.. Tình yêu như chiếc bong bóng đó sẽ không thực sự bay xa khỏi tầm tay của tôi, nếu mùa thi đừng đến. Nỗi buồn thì rót đã làm cho người vĩnh viễn xa tôi mất rồi. Niên học mới bắt đầu, cũng chính là ngày tôi xót xa quay nhìn kỷ niệm cũ. Giờ đây mỗi sáng đi học, không còn bóng người đứng chờ tôi nơi dốc DUY TẤN. Không còn ai đi với tôi, để dẫn những xác lá MIMOSA ngập trên đường CUÔNG ĐỀ, vào những chiều nghỉ học. Người đi, chỉ còn lại mình tôi trong thành phố sương mù này. Chỉ còn lại một mình tôi cúi đầu đếm bước, để mong tìm thấy tình yêu người réo gọi trong hư vô. Nhưng tình yêu đó; tình yêu giữa tôi với người bây giờ, phải chăng chỉ còn là những giọt nước mưa đọng trên những hàng cây MIMOSA, đã rơi xuống và tan theo mặt đường trơn ướt.

. . . Người đã xa tôi vĩnh viễn. Nhưng xin một lần hãy để đưa hàng cho tình yêu đó vẫn nép hoài trong tim ..

MÂY CAO NGUYÊN

« CÓ KHU VƯỜN MANG TÊN NÓ TRÊN TRẦN THỂ NÀY không, hỡi sóng ? ». Ừ ! em chỉ dám mang câu hỏi ngờ ngẩn nó đến những thần dân vô tri của em như cỏ, cá, gió, mây... Tất cả đều rót vào tai em những thanh âm vô vọng. Chẳng thà chết ! Còn hơn là phải nhận tiếng cười giễu cợt của những người nghe em hỏi ..

... Khi thiên hạ có người suốt đời nghênh ngang một thìa vàng hay nát bần, đi tìm một vùng đất hứa miền viễn, chạy theo một bóng ảo khời sương. Còn em, em cũng có quyền gầy trong khối óc nhẫu rỗi của mình một ước vọng, phải không ?

VIẾT NGẮN

Một khoảng đất không người, cỏ cây tấu nhạc, thiên nhiên ồn ào nói võ vờ chỉ có tiếng đục lọc tâm hồn em trong veo thủy tinh vào thời ngày xưa nhỏ nhít. Bây giờ... đã hết, đã qua... Em đã đại đột « phá then vàng bước vào vườn -hoang » với bạn bè. Công địa đảng vô ưu với gia đình ở sau lưng chờ em ní nghe, em hứa sẽ về ngay mà...

v ư ờ n phôi pha

Nhưng những tháng rời những năm, tóc thêm dài chân thêm cao, em tha hồ rong chơi. Hồn thanh xuân mở ra như một cửa kho vô tận, em đã phung phí tình cảm cho bất cứ ai thân quen. Đến lại, có người trả bằng thương yêu, người mang đến muộn phiền, người đơ đặng lãng quên. Em cong tay hứng trọn... Trong tình cảm, không thể trách ai biển lận, đáng trí hay quá sông phẳng, đôi khi tình cảm sông phẳng quá như trả nợ nhau cũng là một điều làm buồn lòng nhau, có phải ? Thái độ chỉ kẻ là : chối từ hết hay chấp nhận trọn. Nhiều lúc phiền não, em chỉ mong được dứt hết thân quen. Cũng như lắm khi em cảm thấy mình có bổn phận phải chịu đựng đủ vị ngọt, đắng, cay, nồng của cái trái Bần Hữu kỳ quái ấy. Và lệnh bèn giữa hai ý tưởng nó nên trong em cũng có những khoảng thời gian cùng cực bất an, mệt mỏi lẫn cô đơn

Nếu quả thực như Nikos Kazantzaki đã nói trong A. Zorba : « Lòng người ta là một cái hồ đầy máu me. Những người thân yêu đã chết nằm trên miệng hồ để uống máu và hồi sinh. Và họ càng thân yêu với mình bao nhiêu, họ càng uống máu mình nhiều bấy nhiêu... » thì hãy cho em những lúc cạn một phiến lòng được an nghỉ một mình trong Vườn Quên Lãng để các mạch lại tụ về tràn đầy một hồ máu.

Nhưng hỡi ơi ! sao cũng những chốn không người này, mình một với đất trời gió sóng thôi, em vẫn lao đao vằng vát. Vườn cũ vẫn chờ người. Nhưng người về

hồn đã khác. Nền lạ cả cỏ cây. Nền máu trào cây cỏ. Ngày em đi, óc là ngọc trong, hồn là ngà sáng. Ngày về đã rồi mù những sợi máu, đường gân.

Niềm vui hồn nhiên lúc ra đi là những sợi tơ mảnh óng. Phiến sâu có được khi ta trói thắt tơ mình với tơ người. Niềm vui không mất. Nhưng chỉ còn là những khoảng khắc, giai đoạn nào đó thôi. Chờn chờ giữa niềm vui là những chiếc gút buồn phiền. Em là người tháo gút gỡ rối tời, dù thắt rất khéo. Nền dính mang theo cái khối vui buồn rối rắm ấy vương vãi quanh mình. Để kỷ niệm ngày qua mỗi thêm đâm rế chịt chẳng hơn và đè nặng trên hồn em khò khỏi như tên nổ lệ chung thân với bước đá.

Hồn lẽ chân đi. Tìm kiếm hoài không một khu vườn mang tên Phôi Pha để trút sạch hết những vui buồn đã mang. Thôi đừng vui vì vui là nguồn cội của sầu. Thôi đừng sầu vì sầu đầy hồn xuống lòng sâu. Những chẳng sao quên nỗi, chẳng sao đây đi, chẳng sao bứng gốc được kỷ niệm. Cho dù tình thật xa xưa. Cho dù bạn đã ngơ mắt ngó. Vẫn hiện ra thật rõ ràng như vừa mới xảy ra.

Này hỏi tâm hồn của em — tên nổ lệ của chính mình bởi đã quá nặng nề tình cảm — phải chăng Vườn Phôi Pha chỉ tìm thấy được khi hồn ta lách cách đây tấm cửa sau cùng của đời sống để ngã trôi bồng bênh trong hương nhang khói mù xa ?...

NGỌC MINH

VIẾT NGAN

trong
cơn
mưa
chiều

EM THỨC GIÁC VỚI SỰ TRỐNG VẮNG CỦA GIAN NHÀ nhỏ bé. Ngoài trời cơn mưa bắt đầu rơi nặng hạt. Mưa đầu mùa. Em nghe thấy lạnh lạnh và buồn làm em liên tưởng đến những ngày mùa đông sắp đến với thành phố nhỏ này. Mùa đông. Ừ, mùa đông có những cơn mưa kéo dài suốt cả tuần lễ và những chiều nghỉ học em thường ngồi nhà nhìn mưa bong bóng để nghe nỗi buồn lên cao... Những ý nghĩ vu vơ bỗng nảy mầm trong đầu óc bé nhỏ này — Em ước mơ những chiều mưa có Vũ ở đây — Hai đứa cùng đi trên con đường được gọi là « con đường áo trắng và tình yêu ». sẽ cùng đi dưới hai hàng cây muối đang mang nặng những giọt sầu — Em nghe chừng như Vũ còn ở đâu đây và bỗng thấy nhớ Vũ thật nhiều — Em đang nghĩ về Vũ và em đang tìm lại những nỗi vui sướng, những rộn rã, những mộng mơ xưa... Bây giờ Vũ ở xa thật xa và cơn mưa thì vẫn kéo dài trong nỗi nhớ nhung của em - Vũ ơi ! Những hạt mưa chiều nay đã làm tâm hồn em chùng xuống, nhớ thương anh vô cùng vì mùa đông đã bắt đầu đến với thành phố nhỏ và đến với tình yêu cách biệt của chúng mình — Xin được gọi tên anh rất khẽ trong lần mưa đầu mùa chiều nay: Vũ ơi ! Vũ ơi !

QUẾ MAI

NGUA CHUNG TRONG SÂN TRƯỜNG

truyện dài VŨ MỘNG LONG

Tôi gỡ nhẹ tay Lành ra :

— Can đảm một chút, Lành. Em đã lớn, đừng quá bịn rịn cho bất cứ một lần giã từ nào. Phải luôn nghĩ tới quê hương và mộng ước của em.

Lành không còn thắc mắc chuyện ra đi hay ở lại của tôi. Nhưng nó đã phá vào tâm hồn tôi những phút giây xao xuyến mà tôi tưởng không gặp nghịch cảnh không bao giờ ta có những phút giây xao xuyến ấy. Tết vừa qua, tôi về quê hương Lành. Miền Nam đầy ngập phù sa màu mỡ. Chỉ riêng quê hương Lành, ngôi làng nhỏ thuộc miền Đồng Tháp, nằm cạnh giong sông suốt đời không chầy xiết là èo ọt, cần cỗi. Dân làng sống bằng nghề trồng trầu và thuốc lá rê. Lành đã ăn học được nhờ mẹ nó sáng tối chăm chút những giây trầu leo lên những cây cau. Bởi thế, mộng ước của nó cũng leo cao như những giây trầu. Mộng ước xanh tươi và đơn giản. Phần đông học trò tỉnh lỵ đều mang những mộng ước xanh tươi và đơn giản. Ông thầy phải biết. Để khỏi làm úa héo mộng ước của học trò cấy từ những chỗ ngồi dưới bàn học. Những người học trò như Lành, xa quê hương đi học là tự cho mình đã mang nợ quê hương. Họ khao khát thành tài, khao khát làm chín vàng trái mộng ước để trở về thắp sáng quê hương u tối của họ. Tôi yêu Lành, yêu những Nguyễn Văn Lành. Tôi tin chắc, dẫu xa Lành, tôi vẫn gần nó. Gần gũi và quấn quýt cơ hồ giây trầu vườn nhà mẹ nó quấn quýt lấy thân cau, cơ hồ mộng ước của nó quấn quýt lấy quê hương nó.

Lớp học của tôi, các lớp học ở ngôi trường miền Tây này, bây giờ, đã mất hẳn cái không khí ngờ vực. Từ ánh mắt nhìn nhau đến nụ cười cho nhau đã trở nên thắm thiết. Ngày thi gần kề. Học trò miệt mài sách vở. Những ngày chủ nhật dạy thêm của tôi thật cảm động. Nhiều cậu học trò trường tư sợ tôi nói lớn sẽ bị long phôi, các cậu ấy mượn máy phóng thanh đem tới lớp. Tôi từ chối máy móc. Tôi muốn nói với họ bằng tiếng nói của tâm hồn

tôi. Họ tặng tôi đủ thứ. Sách, báo, cam, quýt... Họ nằng nằng mời tôi đến nhà họ. Cha mẹ họ như họ chuyển lời mời. Đó là phần thưởng mà tôi được hân hạnh tiếp nhận sau những tháng dài làm công việc chính phục học trò và chính phục cả chính bản thân mình. Tưởng tượng những người học trò kính trọng, thương yêu thầy phải xóa bỏ sự kính trọng, niềm thương yêu vì khám phá thấy thầy giả dối, đang điếm, họ sẽ đau khổ dường nào ! Tôi mãi mãi nghĩ điều đó và tôi phải khép đời mình vào những giáo điều do tôi đặt ra. Có vẻ khôi hài đấy. Nhưng lý tưởng nào chả bị coi là khôi hài, ngớ ngẩn dưới mắt nhiều người. Chỉ những kẻ theo đuổi lý tưởng mới không hay mình khôi hài, ngớ ngẩn. Và say mê và đã thành công.

Lại có một buổi tối, tôi sang phố dạo thăm vài hiệu sách, mua vài tờ tuần báo và ra công viên ngồi suy nghĩ. Tôi ngược nhìn. Bầu trời tĩnh lặng cũng hiền hòa như người tĩnh lặng. Trời đầy sao. Tôi tìm được một chuỗi sao xếp hình chữ L. Chuỗi sao, hình như, run rẩy. Run rẩy ở một góc trời. Liên đó. Phan Kim Liên đó. Nàng đang đứng từ một góc thiên đường của tôi như xuống tôi, như xuống thân phận một nhà giáo trong một xã hội biến động mà mọi giá trị đều bị đảo lộn và nhà giáo là nạn nhân đau đớn nhất của sự đảo lộn đẳng cấp giá trị ấy. Nhà giáo phải buộc chặt nỗi bất mãn cay đắng, buộc chặt cả mộng mơ tình ái, thu đời mình vào cái vỏ ốc cứng, chịu đựng mọi nghiệt ngã cho ngọn đuốc khỏi bị dập tắt với ước mơ thấp sáng một xã hội mà giá trị đạo đức phải là giá trị tuyệt đối. Liên đó. Nàng đang run rẩy. Tôi muốn nàng cứ đứng nguyên ở một góc thiên đường của tôi. Và nếu nàng có thể quên được một lần tôi đã hứa hẹn cưới nàng thì chuỗi-sao-nàng, chuỗi sao hình chữ L, sẽ mãi mãi rực sáng trong hồn tôi. Tình yêu thật khó giải nghĩa. Nó đến bất chợt rồi đi bất ngờ. Nó làm xáo trộn cuộc sống của ta. Cuối cùng, nó sẽ gây cho ta những vết thương muôn thuở.

Tôi không dám nghĩ tới Liên nữa. Bỏ về. Tôi định khi qua cầu đúc sẽ ngắm những ngôi sao in hình trên mặt sông. Nhưng mới đến đầu cầu, tôi phải dừng lại vì một đám đông bu quanh cuộc đấu cờ. Tô mò, tôi lách vào ngó xem. Nếu những người đang gây sự là học trò, tôi sẽ giúp họ giải xếp. Sự tò mò của tôi rất ích lợi. Bọn thằng Phong bị bao vây bởi một nhóm chừng mười người, có lẽ là du đảng. Họ rút giây lưng quất bọn thằng Phong tới tấp. Đám đông hiếu kỳ không ai khuyên can Phong hướng đôn nhiều nhất. Tôi nhảy vào, đứng cạnh nó. Phong la lớn :

— Giáo sư đừng can thiệp, giáo sư chạy ra ngoài đi !

Một người du đảng ngạo mạn :

— Đập bỏ mẹ cả thầy tụi nó !

Tôi bảo Phong :

— Các anh chạy hết về bên kia cầu.

Thiện vừa đỡ đôn vừa hét :

— Bọn nó sẽ đánh chết giáo sư.

Để bọn thằng Phong tin tưởng rằng tôi đủ sức áp đảo đám du đảng này, tôi dơ tay chộp lấy đầu giây lưng có khóa sá của một người du đảng, giật

manh. Người du đãng chúi về phía tôi. Dùng một thế võ nhu đạo, tôi chop một cánh tay anh ta và khóa chặt. Người du đãng nhàn nhó, hết cử động. Tôi nói :

— Nếu các anh không ngừng tay, tôi sẽ bắt người này giao cảnh sát. Tôi dự học trò của tôi :

— Các anh chạy đi !

Những người du đãng khác xông vào giải thoát cho bạn. Tôi buông tay đối phó. Bạn thằng Phong hết bị bao vây. Chúng phản công mãnh liệt và nhất định không chịu chạy trốn. Những người du đãng hung hăng quá. Bất đắc dĩ, tôi phải tặng cho họ những thế nhu đạo và thái cực đạo. Bị đánh đau, có người rút dao liễu ăn thua đủ. Tôi đá văng được con dao sau khi hưởng một vết nhẹ trên cánh tay. Phong hồi hoảng :

— Giáo sư có sao không ?

Tôi nói :

— Không sao cả. Các anh nên rút lui.

— Tôi sẽ hạ gục bọn khốn kiếp !

Phong lồng lộn đấm, đá. Tôi muốn kết thúc nhanh, xử dụng những thế võ độc hơn. Và tôi quật vài người du đãng ngã sóng soài. Những người khác bỏ chạy. Bạn thằng Phong toan đuổi. Tôi ngăn chặn. Cảnh sát đã tới. Họ bắt những người không kịp chạy thoát thân. Tôi xin cảnh sát tha họ, viện lý do cuộc ẩu đả gây ra vì một sự hiểu lầm. Tôi vỗ vai Phong :

— Mình về chứ ?

Nó rút khăn mùi soa buộc vết thương rướm máu ở cánh tay tôi. Phong nhìn tôi. Đôi mắt khác lạ. Tôi có thể đọc nổi những ý nghĩ trong đôi mắt của nó. Những ý nghĩ sám hối và thương yêu. Chắc chắn, bạn thằng Phong đã ngạc nhiên ghê gớm.

Phong lí nhí nói :

— Cám ơn giáo sư.

Tôi cười :

— Anh đừng khách sáo.

Nó chớp mắt :

— Không có giáo sư, chúng tôi bị no đòn.

Và nó tiếp :

— Vì chúng tôi rời bỏ «băng» của chúng nó nên chúng nó cảnh cáo.

Tôi nắm chặt tay Phong rồi tay Thiện, tay Du, tay Luyện :

— Cám ơn các anh. Chúng ta về nhà, kéo trẻ.

Năm chúng tôi bước qua cầu. Im lặng. Nhưng tự đáy lòng mỗi người đều reo vui như những kẻ chiến thắng trở về từ một miền gian khổ. Tôi không được nhìn những vì sao in hình trên mặt sông. Hồn là vẫn đẹp. Đêm này còn đẹp hơn.

ĐOẠN KẾT

Từ bụi gỗ, nhìn qua cửa, tôi thấy những cây phượng đã trở hoa. Hoa đỏ chói chang. Đâu đây, thoáng nghe tiếng buồn của con ve sầu đến sớm. Con ve sầu muốn được hát khúc ca tiễn biệt tôi. Tờ giấy hoán chuyển ra Trung đã nằm trong túi quần. Khi cầm nó, tôi rung rưng. Đành vậy. Chương trình tôi đã dạy hết. Không thiếu một tác giả nào. Học trò đệ nhị sắp được nghỉ để sửa soạn lên chõng. Buổi học hôm nay chưa phải là buổi học cuối cùng niên học của họ nhưng là buổi học cuối cùng mà họ còn gặp tôi. Sáng mai tôi về Sài Gòn. Lành không biết. Nó sắp biết. Mọi người sắp biết.

Tôi dành suốt giờ học ở lớp Đệ nhị B nói chuyện thi cử. Kỷ niệm đi thi của tôi được khơi dậy. Và tôi tưởng tôi đang sống lại chuỗi ngày tháng học trò. Học trò ngồi nghe, đoạn nào thích thú, họ cười vang rộn rã. Gần hết giờ, tôi bảo học trò gấp sách vở, đặt trên mặt bàn. Lớp học xao động một lát. Rồi im lặng. Hoàn toàn im lặng. Tôi ngó những mái đầu, những khuôn mặt, những ánh mắt. Có một cái gì nghẹn ngào vương ở cổ họng tôi. Nổi mãi chẳng chịu trôi. Cuối cùng, phải áp một bàn tay vào ngực cho trái tim bớt đập mạnh, tôi nói:

— Các anh đi học đầy đủ hôm nay làm thầy đỡ ân hận vì thầy được chào tạm biệt các anh, không thiếu anh nào.

Tiếng hỏi ồn ào:

— Thầy đi chấm thi hả, thầy?

Tôi đáp:

— Thầy già từ ngôi trường này, tỉnh lý này. Cảm ơn các anh đã cho thầy nhiều kỷ niệm. Thầy giữ đúng lời hứa dạy hết niên học. Chắc không anh nào nữ trách thầy.

Lớp học im lặng hơn. Nhiều khuôn mặt đang vui bỗng ủ ê. Nhiều đôi mắt như muốn khóc. Tiếng thở dài nổi dậy. Nguyễn Quý Phong đứng lên, rồi Du, Luyện, Thiện cùng đứng lên. Hai tay khoanh trước ngực, Phong chớp mắt lia lịa, giọng nói chìm vào cơn xúc động:

— Thưa thầy, con xin thầy ở lại dạy chúng con.

Tôi vẫy tay. Cánh tay run run. Tôi xúc động không kém gì Phong.

— Các anh ngồi xuống.

Nhưng bọn thằng Phong vẫn đứng. Tôi nói:

— Anh Phong, thầy đã dạy anh, đã dạy các anh hết rồi. Thầy không còn gì để dạy các anh nữa. Các anh đã học làm người và sẽ nên người.

Phong ứa nước mắt. Những người học trò của tôi ứa nước mắt. Và tôi, dù cố gắng thần nhiên, nước mắt tôi ứa ra. Qua màn nước mắt, thầy trò tôi mới nhìn rõ được lòng nhau. Tôi già từ họ trong nỗi buồn thom ngát.

27-9-1971

(Viết xong tại quận III, Sài Gòn).

văn minh da đỏ

Cuối thế kỷ 15, Christophe Colomb mới tìm thấy Châu Mỹ, nhưng trước đó cả hàng chục ngàn năm, Châu Mỹ đã có người da đỏ sinh sống.

Gọi là « Da Đỏ », không phải trên thế giới này có chủng tộc da đỏ mà là người da đỏ dùng màu đỏ để nhuộm da theo tục lệ để người đời gọi họ là người da đỏ. Ngoài chữ « Peaux-Rouges », Pháp ngữ còn gọi người da đỏ là Indiens và Anh ngữ là Indians. Trong khi đó, Indiens hay Indians cũng được dùng để chỉ người Ấn Độ. Sở dĩ có sự trùng hợp này vì Christophe Colomb khi tìm ra Châu Mỹ đã lầm tưởng vùng đất mới thuộc lãnh thổ Ấn Độ, cho nên ông đã gọi người da đỏ là người Ấn Độ. Có lẽ vì muốn giữ trọn kỷ niệm của Christophe Colomb đối với công trình khám phá đầy quả cảm của ông, người ta đã giữ nguyên tên gọi đó.

nguồn gốc

Ngồi ở Việt Nam mà nghĩ đến con đường nối liền Châu Á với Châu Mỹ thật quá xa xôi. Nhưng thật ra, khoảng cách giữa 2 lục địa này chỉ có 90 cây

số. Khoảng cách đó là eo biển Bering nằm giữa vĩ tuyến 65 và 68 và cũng là đường ranh giới phân chia Bắc Băng Dương với Thái Bình Dương.

Cách đây chừng 20.000 năm, những người thợ săn nghèo khó ở các vùng cao nguyên miền Bắc Á Châu, trong số có Mông Cổ và Tây Bá Lợi Á, vì ham săn mồi nên đã tiến xa về hướng Bắc. Hươu nai là loại thú săn chính của họ. Bị săn đuổi, thú săn cứ xê dịch dần. Và vì săn đuổi, thợ săn đã theo gót thú săn mà xê dịch dần. Cứ như thế, người đuổi thú cho đến eo biển Bering. Đến đây là con đường tận cùng. Vì hết mồi săn, nên trí khai phá đã buộc con người phải tiến xa hơn nữa. Đi lên gặp Bắc Băng Dương. Trở về gặp nạn đói. Trước cảnh tiến thoái lưỡng nan, con người phải tìm sinh lộ mới để duy trì sự sống. Sinh lộ đó là cuộc vượt eo biển Bering qua lục địa Mỹ Châu.

Từ Bắc Mỹ, những người thợ săn Mông Cổ và Tây Bá Lợi Á lại tìm dần về Hướng Nam để tiếp tục cuộc sống. Núi rừng, đồng cỏ, sông hồ, đất đai phì nhiêu và đầy ắp thực phẩm cùng với khí hậu hiền lành ấm áp của Bắc Mỹ Châu đã thu hút thêm những dân du mục Á Châu. Những thế kỷ trôi qua. Khí hậu, cảnh sống của miền đất đai màu mỡ ở Mỹ Châu đã lần hồi làm thay đổi dáng vóc của người dân du mục Á Châu để tạo ra giống người da đỏ được các nhà nhân chủng học gọi là người bản xứ Châu Mỹ.

Ngày nay, mặc dù người da trắng từ lục địa Âu Châu đã tràn ngập Mỹ Châu và thiết lập được những cộng đồng xã hội vững mạnh, nhưng họ vẫn không tiêu diệt nổi người bản xứ, trải qua bao thế hệ, đã từng chiến đấu

sinh tử với người da trắng để bảo vệ luật sinh tồn. Từ Groenland đến vịnh Hudson, từ eo biển Bering đến Alaska vẫn là quê hương của người da đỏ. Tuy con người họ có một vài thay đổi, nhưng những nét chính của người dân Á châu vẫn còn nguyên vẹn. Tóc họ vẫn dài và đen, mắt họ vẫn sâu và sáng. Đặc biệt là họ vẫn giữ trọn nếp sống cổ truyền và không hề bị lối sống văn minh kỹ thuật của người da trắng đồng hóa.

Lịch trình tiến hóa

Như mọi chủng tộc khác, người da đỏ cũng có lịch sử. Lịch sử của người da đỏ bắt đầu từ nghề nông rồi tiến tới các nghệ thuật khác, trong số có nghệ thuật làm đồ gốm và nghệ thuật kiến trúc. Đồ gốm của người da đỏ cũng đẹp và bền không khác đồ gốm của các dân tộc văn minh. Về công trình kiến trúc, người da đỏ đã tạo được một sắc thái hết sức đặc thù.

Giữa một miền đất rộng được giới hạn bởi g'òng sông Mississipi dài nhất Mỹ Châu, những ngọn núi Alleghanys và vịnh Mễ Tây Cơ, hiện nay, vẫn còn hàng trăm pháo đài đủ cỡ do người da đỏ xây dựng rải rác khắp nơi. Gọi là pháo đài, nhưng nó chỉ là những khu đất nổi được người da đỏ đắp lên để chống trả những cuộc xâm lăng của người da trắng từ Âu Châu đến vùng đất mới để định cư lập nghiệp. Có những khu đất nổi dài rộng đến 300 mét và cao 30 mét. Điển hình nhất là pháo đài Cahokia ở tiểu bang Illinois, Hoa Kỳ, hiện vẫn giữ nguyên hình thức cũ. Là pháo đài, nhưng Cahokia cũng là một thôn ấp tập trung nhiều gia đình người da đỏ đen cư ngụ để vừa sinh sống vừa bảo vệ an ninh. Cũng có những khu đất

nổi được xây cất để làm nơi mai táng cho những viên Tù Trưởng. Ở đây, người ta tìm thấy nhiều dụng cụ quý giá thời tiền sử trong số có búa, rìu, cung tên và những pho tượng nhỏ có công trình điêu khắc khá tinh vi. Lại cũng có những khu đất nổi có hình thù của một số giống vật như rắn, rùa, bò, cáo và hươu nai. Hiện nay tại tiểu bang Ohio vẫn còn giải đất nổi hình rắn uốn khúc dài 400 mét và cao từ 75 đến 90 phân. Người ta không rõ ý nghĩa cũng như mục đích của việc tạo dựng những con vật bằng đất này như thế nào, tuy nhiên có người cho rằng, rất có thể vì lý do tín ngưỡng.

Văn minh «pueblos»

Một trong những công trình nổi tiếng nhất của nền văn minh da đỏ là các «Pueblos». Pueblos có nghĩa là làng xã. Trong thung lũng Rio San Juan, người da đỏ đã dựng lên một Pueblos vĩ đại hình bán nguyệt giống như một đại hí trường voi 5 tầng lầu cao ngất, chia thành 610 phòng lớn nhỏ có công dạng khác nhau. Tường của các Pueblos đều được xây bằng những khối sa thạch không lồ chồng chất lên nhau vươn dần đến chiều cao từ 10 đến 30 mét. Hiện có khoảng 30 Pueblos còn tồn tại ở những vùng có người da đỏ sinh sống. Mặc dù loài người văn minh đã bước ra ngoài trái đất, vượt qua không gian để lên đến cung trăng, nhưng người da đỏ hiện sống trong các Pueblos này như tổ tiên họ thời tiền sử.

chiều đi qua một nơi

Tóc rối mưa chiều nay
Sợ buồn ngang mắt thỏ
Nghe như thề cơn say
Tự một lần vào ngõ

Ngõ vắng vào hiên cửa
Của nhà nào bỗng quen
Một lần rồi không nữa
Cho cũng nặng buồn phiền

Tháng chín mưa hiên ơi
Tự nhiên sao nhớ quá
Em buổi nào nghĩ ngợi
Buồn đã một ngày qua

Mắt bây giờ thêm đen
Tay sầu cùng với lược
Em một thuở lớn lên
Nụ hồng trên chân bước

Như buổi chiều nơi đây
Đời ngát trong mộng tưởng
Mộng tưởng dong rất đầy
Mãi mãi sẽ còn thương

DU MÙA ĐÔNG

từ tạ

Rồi bên trường bay hay sân ga
Tôi lại đưa tròn một liễn đưa
Không biết trời mưa hay trời nắng
Không biết chiều hôm hay đêm khuya

Đưa chân người đi hay trở về
Tôi nói làm gì cho chua cay
Khi bước chân người qua rất vội
Hành trang chưa trọn một vòng tay

Tôi không là một trạm bên đường
Đâu dám lưu chân người đi ngang
Sao lại buồn khi người trở gót
Như gió đưa vèo qua hành lang

Không phải con đò để đón đưa
Làm sao biết hẹn bến phương mô
Chỉ dám xin người như khói nhạt
Qua mắt còn vương chút xót xa...
THẾ LUÂN

những ngày người về cần thơ

Anh thấy lạ và tim anh rất nhớ
Tương tư em giờ học những bơ vơ
Người xa người, em nghĩ sao phương
đó ?

Sàigòn xa, anh đợi với anh chờ !

NGUYỄN THI

cho khúc tình rời

Người về từ đó mây bay,
Dấu xưa đã xóa mờ thay khung trời.
Buồn cho tình khúc tình rời,
Ngày tan, tháng hợp, đời đời buồn tênh.
Chiều nay con lộ thênh thênh,
Lời ca nào đó mộng mệnh giọng đàn.

THY NHẬT THU

BẠN NGỌC THAM DỰ
CUỘC PHÒNG VẤN BỎ
TÚI CỦA TUỔI NGỌC

5

CÂU HỎI DÀNH CHO
TUỔI VỪA LỚN

một lần nào,
có ai đã hỏi bạn
những câu
sau đây?

1. Ở tuổi bạn, vấn đề nào được coi là « vấn đề lớn », chỉ phối nhiều thời giờ nhất, tại sao ?

---
2. Bạn quan niệm như thế nào về tình yêu ở tuổi học trò, sự giao thiệp rộng rãi giữa trai và gái có nên khuyến khích hơn chăng ?

---
3. Ý kiến của bạn ra sao về các phong trào trẻ bây giờ. Có phải bạn là người lúc nào cũng bận rộn tới chuyện theo đuổi « mốt » ?

---
4. Có bao giờ bạn nghĩ tới chọn nghề nghiệp trong tương lai ? Điều đó có làm bạn băn khoăn nhiều không ?

---
5. Hẳn bạn có rất nhiều ước vọng, bạn muốn nói điều gì với những người chưa quen biết ?

• Trả lời 5 câu hỏi trên xin bạn Ngọc *vấn tất* đề Tuổi Ngọc có thể đăng tải tất cả các ý kiến của các bạn.

• Xin điền vào mẫu phiếu tham dự cuộc phỏng vấn như sau (khỏi phải cắt ở báo) trên 5 câu trả lời của bạn Ngọc. (Nếu bạn muốn, bạn có thể gửi thêm một tấm ảnh).

• Ngoài phong bì đề thêm hàng chữ **THAM DỰ CUỘC PHỎNG VẤN BỎ TÚI CỦA TUỔI NGỌC**. Xin miễn kèm theo thư hoặc với bài vở khác.

• Sau khi đăng tải khoảng 100 ý kiến tiêu biểu, Tuổi Ngọc sẽ có một bài đúc kết và hy vọng sẽ là một tài liệu bổ ích cho những người lưu tâm nhiều tới những gì gọi là «vấn đề của tuổi trẻ».

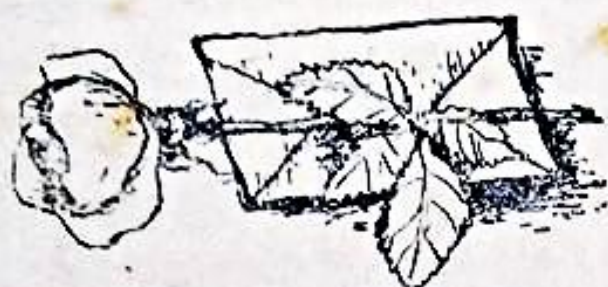
ở tuổi
vừa lớn
bạn có nhiều
điều muốn
nói, mời bạn
tham dự
cuộc phỏng
vấn của
chúng tôi

- họ và tên (hoặc bút hiệu) . . . . .
- tuổi . . . . .
- trường (hay nghề nghiệp) . . . . .

THAM DỰ CUỘC PHỎNG VẤN
«BỎ TÚI» CỦA TUỔI NGỌC

អំពី
អំពី ចុង
ចុង ផ្កា

người tình trong dấu nắng mong manh

NGỌC MAI

Khi em ngồi ở đây, nơi khung cửa này thì ngoài kia buổi chiều đang xuống không một thanh âm. Em yêu sự tịch liêu của buổi chiều vô cùng bởi đó là thời khắc quy điểm cho nỗi nhớ đằm đằm trong em. Một đóa hồng vươn nhẹ, em đưa tay ngắt cùng lúc với những giọt nước mắt ngọt ngào nhỏ xuống... Em gọi thật khẽ Nguyễn, Nguyễn...

Những ngày đầu vào đây, giấc ngủ em chấp chờn đầy hình ảnh của Nguyễn. Rời xa mẹ, rời xa Nguyễn đi trọ học xa em mới thấy mình bơ vơ như loài chim Di bé bỏng đáng thương. Em không còn ai để tâm sự, để cãi bướng, để vùi vãnh, để giận dỗi, cái bóng dáng đại bàng hùng vĩ của Nguyễn, một năm rồi thân thiết tỏa trùm mọi điểm: Lớp học, ghế bàn, bút mực, bài vở. Trong trái tim hồng chừ chẳng còn một chỗ ngồi nào cho bạn bè dấu á. Những Liên Hoa, Diệu Minh, Phi Anh em gọi tên, tất cả đều khiêm diện.. bạn bè đó, bao nhiêu năm sống cùng mà xa lạ. Em muốn nói nhiều về tình yêu của em và Nguyễn. Nói hết ngày, hết tháng, hết

năm, hết một đời em đến hơi thở chót rặng: em yêu Nguyễn. Em yêu Nguyễn thật lạ lùng, thật tình cờ như buổi sáng nào em chợt yêu khói thuốc muộn màng bay biến, buổi chiều nào chợt nhớ nắng vàng của tuổi. Hơi mây trời lửng dăng, cho em được im lặng, một phút giây im lặng để thả hồn tìm về với kỷ niệm mà bóng dáng người yêu mờ ảo khói sương...

Mùa hè năm ngoài những bông hoa đại nở thật to giữa vườn. Mùa thi sắp đến cùng những bước chân đi trong hành lang N.T.P. Em, một năm học với sách vở và lưới biếng cũng chẳng để ý mấy cái hành lang sâu hun hút đó. Nhưng, một buổi tối, chẳng bao giờ em có thể quên được hình ảnh buổi tối chấp choạng em và Nguyễn gặp nhau lần đầu khi hai đứa đứng bên này và bên kia của khung cửa sổ. Cả hai nhìn nhau không nói nhưng em nghe chừng như hạnh phúc thắm thoi. Em lớn rồi, em đã biết bằng khuôn thơ thần nhìn lá vàng bay trên khắp các đường nội thành, ngoại thành mà thấy mình dậy

thì lúc nào không biết ; mà thấy mình là là trùng trùng trong không gian rất thu của Huế. Em hiểu rồi ngôn ngữ của anh mắt là ngôn ngữ phát biểu trong hư không, trong vẻ trầm tư bất động. Trái tim em vừa « biết yêu lần đầu », trái tim em vừa « biết yêu lần cuối ». Ánh mắt mang âm hưởng tình yêu đi vào tâm trí em, ở lại trong em và kết thành nỗi bàng khuâng không tên gọi. Từ đó bóng dáng nhớ thương đi về, ngủ lại trên từng sợi tóc ưu phiền, đột ngột phá vỡ những hồ hững cổ hũu, những ngạo mạn ngất ngưỡng của em. Tiếng sét tình ái mang em về vùng trời của thương yêu, của mê đắm, của thần thánh đời người.

Dường như em đã thật vẽ vời khi nghĩ rằng có một cái gì rất là tuyệt đối ở Nguyễn. Chắc chắn là em không tự đánh lừa mình bằng những ảo tưởng bởi mỗi mỗi Nguyễn là thiên thần sáng láng trong ký ức em, Nguyễn xuất hiện trong cuộc sống lặng lẽ của em chẳng như một thứ hạnh phúc trong suốt đó sao ? Nhiều đêm em mơ thấy Nguyễn kết những sợi tơ trời làm nhà cho em. Khuôn mặt Nguyễn có những nét vừa trẻ thơ, vừa ưu tư. Dần dần em khám phá ra một điều nữa là Nguyễn thích đọc sách và nhiều đam mê. Nguyễn không khá về nhạc nhưng cũng thích những bài hát hay của Phạm Duy, Thế Phong, Đoàn Chuẩn, Văn Cao. Tâm hồn Nguyễn bởi vậy uơm đầy mơ mộng, lãng mạn. Nhiều ngày Nguyễn cứ ngồi chờ em suốt buổi dưới bóng phượng hoàng Trần Cao Vân. Những bông hoa đỏ, cành lá dập dềnh giữa nắng là những ngày hè buồn bã trong hân hoan. Em cũng thường bỏ học ra đó và tình yêu của

một lần

*cho tôi một chút hương nồng
một cây nến đỏ đốt dòng thư xưa
cho tôi quên hết sớm trưa
quên con đường cũ người đưa tôi về.*

HIỀN THY HÒA MY

một thời tuổi trẻ là đôi cánh thiên thần thánh thiện. Thượng đế phải thông suốt vô cùng điều đó. Nụ cười ngập ngừng, ánh mắt long lanh, em và Nguyễn dạo chơi khắp cùng thành phố. Một lần Lam Hồng bắt gặp hai đứa đi dạo với nhau ; Sự ngỡ sùng ghê vậy đó ! Những lần sau em và Nguyễn ý tứ hơn, chọn những đường vắng để tránh gặp người quen. Về điều này, Nguyễn phớt tình nhưng em thì lo sợ và xấu hổ vô cùng vì tình cảm riêng tư đột nhiên bị nhìn ngó. Cái thành phố này kỳ lạ lắm, mọi người nhìn nhau, phê phán nhau như một thứ búp bê trong tủ kính — Thế giới của em và Nguyễn lúc đó thật dễ thương, không có những nỗi cô đơn, Nguyễn kể em nghe về các bạn của anh ; một Huỳnh Việt Tiến trầm lặng, nghiêm trang. Một Phạm Đông hiền hòa, hồn nhiên. Những người ấy thỉnh thoảng em có gặp, chưa một lần trò chuyện nhưng cứ mãi nghe Nguyễn kể và nhắc, em bỗng thấy như mình thân thiết với họ tự bao giờ.

Mùa hạ qua mùa thu rồi mùa đông. Mùa đông ở Huế thì phải biết rét mướt và xanh xao vô cùng. Nhưng em và Nguyễn yêu mùa đông nhất. Những ngày anh đến nhà và về muộn mưa ướt cả áo. Mưa ngọt ngào như

nước mắt cảm xúc, làm sao em quên được. Thật nên thơ, thật hạnh phúc nếu vòm trời tình yêu của em và Nguyễn tồn tại vĩnh viễn. Nhưng phải chăng một kiếp tìm đến nhau mà phải xa nhau là điều không thể tính toán được. Tin của bố nhá! ở Sài Gòn: Em phải vào Sài Gòn .. vào Sài Gòn, vì ở Sài Gòn .. Một điệp khúc em không nói không ngờ được lời nào với Nguyễn giữa cơn hôn mê ảo giác và khủng hoảng tinh thần đi biệt như thế. Mẹ em khuyên em từ bỏ suy tính ban đầu với bố, Nguyễn nếu giữ em tuyệt vọng. Rồi em cũng bỏ mẹ, bỏ Nguyễn mà đi.

Một cơn gió nhẹ làm rung rinh lá cỏ, một chút nắng chiều làm kỷ niệm đong đưa. Làm sao quên được những sáng, những trưa, những chiều, con đường trước nhà trời không nắng mà cũng chẳng mưa, bóng Nguyễn đi về hai buổi. Ngày mới quen, những đôi mắt nói nhiều hơn điều muốn nói.

Sự diễn tả thì ngập ngừng cùng những giận hờn dẫu yêu. Tâm hồn học trò thật trẻ thơ mà cũng thật thần thánh. Em và Nguyễn đi trong sự mênh mông của tình cảm đó như hôm nào cùng nhau đi dạo những con đường buổi chiều nắng vừa đủ lóa xóa trên tóc trên vai hay ngồi trong phòng nhìn thấy Nguyễn tập sách trên tay qua khung cửa của ngôi trường bên bờ: tình yêu đầu bao giờ cũng đẹp với người con gái như bích minh vẽ với đam mê, mộng tưởng một đời.. Những ngón tay dài vươn ra cùng chút nắng vàng nhỏ xuống tình tự. Em bỗng thấy khoảng cách của em và Nguyễn gần gũi đến mơ hồ. Em thật bé mọn trong ý nghĩ: có một ngày em ra đi, có một ngày em trở về cùng nụ cười thủy tinh. Mùa thu thật bình yên. Có một ngày như thế phải không Nguyễn? Hỡi người tình trong dấu nắng mong manh.

CUỐI THÁNG 9 PHÁT HÀNH

THƠ HỒNG

TẬP THƠ ĐẦU TAY CỦA TỪ KẾ TƯỜNG

- NHỮNG BÀI THƠ CA NGỢI TUỔI VỪA LỚN
- NHỮNG KHÚC TÌNH CA TUYỆT VỜI, LÀM SỐNG LẠI KỶ NIỆM VÀ NUÔI THÊM MƠ ƯỚC
- NHỮNG BÔNG HỒNG MÃI CÒN TƯƠI TRONG LÒNG NHỮNG NGƯỜI YÊU NHAU

BÌA ĐỊNH TIẾN LUYỆN TUỔI NGỌC XUẤT BẢN

tập thơ dày 130 trang chỉ bán giá 150đ.

T Ừ K É T U Ờ N G

Cô Vân cho cả lớp được nghỉ xả hơi chờ chuông reo tan học. Cả lớp kêu «ò» lên, những gương mặt sáng rực rỡ, những đôi mắt hướng ra mưa. Nhưng đâu có đũa nào gần gũi với mưa bằng chúng ta, phải không Lữ? Chẳng có đũa nào chịu đóng cửa sỏ lại cả. Chúng nó chụm lại với nhau, kéo thức ăn giấu trong hộc bàn ra chia nhau, xúm xít quanh một khung cửa sỏ nhỏ mở ra những sợi mưa kéo dài xuống. Cúc Huyền thu người vào sát tường. My cũng xích vào theo. Hai đũa đá nhẹ chân vào nhau. My hỏi :

- Định biên thư thật à ?
- Có lẽ.
- Định viết gì trong ấy.
- Không biết trước. Nhưng chắc là viết nhiều chuyện lắm.
- Có viết về My ở trong đó không ?

Cúc Huyền đẩy lên :

- Trời ơi, chuyện riêng của hai người mà nhét My vào nữa, kỳ chết.
- Nhất quyết bỏ người ta ra bên lề cuộc đời à ?

Cúc Huyền cười khúc khích ;

— Đừng có chen vào rồi buồn cả đám.

— Sao lại buồn ? Vui chứ !

— Mình có cảm tưởng như thế. Thà để mình buồn một mình, hơn là My sẽ phải buồn lây.

My tròn xoe mắt ngó Cúc Huyền. Nó không hiểu gì cả. Phải không, My không hiểu gì cả. Từ bây giờ, hay là từ một buổi chiều xưa xa trước, Cúc Huyền đã nghe khò vào trong đôi mắt mình, một loại mây trời nào đó bỗng ngừng bay, làm cho mắt Cúc Huyền nặng, u buồn. Và từ đó, Cúc Huyền đã lớn hơn My.

Nhỏ Phiến ngồi ở đầu bàn bên bỗng ném qua một viên giấy nhỏ tròn. Viên giấy rơi và lăn tới gần tay My. Nhỏ Phiến háy mắt chỉ. My nói :

— Có thông điệp.

— Chuyện.

My cầm viên giấy mở ra. My cười khúc khích :

— Nó hỏi Cúc Huyền sao mà ngần ngại thế, bộ nhớ L. hả.

Cúc Huyền sững sờ :

— Sao nhỏ Phiến cũng biết ?

My lắc đầu. Cúc Huyền lấy mảnh giấy xem lướt qua rồi xé nhỏ quăng ra cửa sổ.

— Lờ đi. Mặc cho tụi nó thắc mắc.

Một lúc, từ dãy bàn phía sau lưng và bên phía Phiến chúng nó thấy lên năm sáu mảnh giấy cũng tương tự như thế làm cho Cúc Huyền bối rối và giận. Mới đầu Cúc Huyền tưởng My nói lại cho tụi trong lớp nghe, nhưng sau đó Cúc Huyền bỏ ý nghĩ ấy, My chả bao giờ «theo lẻo» như thế đâu. Tuy nhiên cả lớp đã biết, điều này khiến Cúc Huyền lo sợ vô cùng. Chuyện rồi không còn là của nhau nữa, của hàng cây, của con đường nữa. Nó sẽ bay lẫn vào trong không gian, gió cát, cùng sự ồn ào của bọn học trò con gái. Như thế có sao không. Buồn nhất, khi Lũy đã không còn. Lũy đã ra khỏi những bữa vây nồng nhiệt đó. Chỉ còn có một mình Cúc Huyền. Rồi có thể Cúc Huyền sẽ lao chao như chiếc lá bị gió vật xuống bên hồ. My vẫn ở bên cạnh, nhưng My là kẻ đứng ở bên lề. Cúc Huyền đưa những mảnh giấy của bạn bè ra khỏi mặt bàn, úp mặt vào lòng hai bàn tay, nước mắt ở đâu ứa ra, nóng ấm. My vịn vai Cúc Huyền Có lẽ, My hiểu hơn ai hết trong lúc này là lúc Cúc Huyền đang khóc. Mưa vẫn còn bên ngoài, trên cây lá và trong một nền trời đục, lờ mờ những mái nhà xa, những trụ điện cao, Cúc Huyền dõi về bến xe đò thị trấn, nó ở ngay bên cạnh bờ sông rộng và cây cầu dài. Những chiếc xe đò màu vàng trắng chắc đã vào trong bến và nằm im trong mưa.

Tiếng chuông chọt reo lên. Nghe xa xa trong dãy hành lang. Lớp học rộ ràng những tiếng động của tập vở xê dịch, thước kẻ, guốc, tiếng cười. My lay Các Huyện nói :

— Chuông reo rồi kia. Khóc à ?

Các Huyện nghe tiếng guốc chạy trên bàn, về phía mình. Rồi những giọng nói quen thuộc của lũ bạn :

— Các Huyện làm sao thế ?

— Cầm à ?

— Trúng gió ?

— Đau bụng hay nhức đầu mà rũ rượi thế kia. My đáp :

— Các Huyện khóc.

Cả bọn kêu « ờ », rồi giọng của Phiến kéo dài thông đến tức cười :

— Công chúa của nước mắt.

My như giải thích :

— Các Huyện có chuyện buồn.

— Nhớ Lũy ?

— Nhớ Lũy chứ gì.

— Nín đi cô công chúa.

— Hãy để yên cho nó khóc. Nước mắt sẽ làm vơi nỗi buồn.

Tiếng chân xa dần lớp học. Xa dần dãy hành lang. Chỉ còn có tiếng cười ngoài sân chơi vọng vào. My vẫn ngồi bên cạnh Các Huyện và im lặng. Các Huyện lắng nghe tất cả những tiếng động đã mất bớt hay đang còn. Trong đó, hình như có đôi mắt Lũy. Nụ cười và những cái rất ngu ngơ của Lũy trong một buổi chiều nào ràn rạ cơn mưa của kỷ niệm. Phải chăng, bây giờ và những ngày tới là thời gian của kỷ niệm, đời sống của kỷ niệm và tâm hồn này của kỷ niệm. Mưa hình như mới ngọt hột bên ngoài, và gió mới se những ngọn lạnh, mới, nhạt nhòa qua mấy chấn song Các Huyện ngừng lên hỏi My :

— Về hết rồi à ?

My gật đầu. Các Huyện mỉm cười, những giọt nước mắt chưa khô trên má :

— Mình cũng về nữa chứ.

My mỉm cười. Có lẽ My muốn nói gì đó. Nhưng không hiểu sao My chỉ ngó Các Huyện và cười hoài. Các Huyện muốn nói với những giọt nước mắt của mình rằng « lần sau hãy chậm đã, kéo ngời ta chế cho đấy ». Nhưng chắc những giọt nước mắt không nghe đâu, vì nó sống bằng tâm hồn hơn là lý trí. Nếu Lũy mà biết Các Huyện hay khóc vô cớ như thế này chắc sẽ chế Các Huyện chết mất. Mưa ngọt hột nhưng vẫn còn mưa. Hình như trời cũng tiếc những giọt nước mắt nóng nản của mình. Cáva chịu ngưng hắt. Thế nên mưa bây giờ là những hạt bụi, rớt trên cây lá đã ướt đã n. Các Huyện và My chạy qua những dãy hành lang tay mặt để ra công. Sân trường in cát, và những chiếc lá cây chết vàng hoe. My vấp phải một vũng nước, cát lẫn với đất

đổ bản lên vạt áo dài của hai đứa. My kêu lên một tiếng hoảng hốt, tức cười. Các Huyền chả lo gì cả. Hình như Các Huyền đang mong điều đó. Để lấy một cái cơ sáng mai ra giếng soi mặt mình, như thấy đôi mắt mình Các Huyền đã biết đôi mắt ấy u sầu lắm, như đôi mắt nước trong trên vạt áo của Lũy trong buổi chiều mưa bay. Như một loại mây trời lang thang về phía đôi hương biển. Ồ, biển. Bây giờ Các Huyền mới nghe nhớ thương biển. Làm sao cho biển hết đi cảm giác muộn màng? Rồi làm sao cho những con chim cát hết riu rít trên mỗi mỏm đá và bao quanh Các Huyền như những người bạn nhỏ ở từ xa trở về.

— Các Huyền có mang áo mưa theo không?

— Không.

— Mình đi dưới mưa vậy.

— My cũng quên mang theo áo mưa nữa à?

— Cũng...

Tiếng «cũng» của My nghe dễ thương chi lạ. Các Huyền như liên tưởng tới hai tiếng «cũng đành». Cũng đành như thế, phải không? Tự nhiên rồi những giọt nước mắt lại ứa ra. My háy mắt trên:

— Lại khóc nữa. Chiều nay khóc những hai lần.

Các Huyền chống chế:

— Tại những giọt nước rơi từ trên cây xuống.

— Tội cho những giọt nước ghê.

Các Huyền thụi vào hông My. Hai đứa chạy băng qua đường. Những chiếc xe đạp của tụi con trai lượn vòng, rè rè qua những khoảng đường. My chỉ từ một gốc cây xa, nói:

— Các Huyền thấy gì không?

— Thấy gì?

— Đứng xa kia, dòm đi, phía trước.

Các Huyền ngơ ngác dòm tới phía trước. Tự nhiên Các Huyền xuj mặt xuống:

— Cái thằng trong cư xá.

— Nó chờ Các Huyền đấy.

— Ai quen đâu mà chờ. Mình đi ngõ khác My ạ. Chả thích nó chạy xe rè rè theo một bên hỏi chuyện vớ vẩn, chán ghê lắm.

Các Huyền kéo tay My rẽ sang con đường khác. Đi được một khoảng Các Huyền chợt ngẩng lên nhìn những cái hoa Đại nở trên cao, làm rục rĩ một khoảng không, mới hay đã vô tình đi vào con đường cùng đi với Lũy hôm nào. Những bãi cỏ bên lề, những khoảng rào đầy hoa tím tiên tím, những sân nhà đầy hoa vàng. Các Huyền hoảng hốt với chính mình và trái tim đập nhanh trong lồng ngực. Tim ơi, khe khẽ chứ, kéo My biết thì chết, (Còn nữa)

CƠN MƯA CHIỀU

---

sao sao

Buổi chiều. Lúc vừa học xong thì trời mưa. Em đã xếp vội sách vở để ra đứng nơi bực cửa. Không em đã đi xa hơn bực cửa nhà... Em đã đứng thật lâu ngoài trời. Mưa thật nhẹ nhàng vừa đủ để ướt tóc em. Đề mắt em ướt thật nhiều nhưng chẳng bao giờ được tràn xuống mặt. Em đã ngẩn ngơ thật nhiều khi biết em vừa khóc. Em đã khóc trong cơn mưa ban chiều. Em khóc cũng nhẹ nhàng và âm thầm như cơn mưa. Những buổi chiều mưa nhẹ như đã có duyên nợ với em từ kiếp nào. Xa xưa lắm rồi. Em hay ngồi ở bực cửa nhìn mưa. Chỉ nhìn từng sợi nước đan nhau để buồn hay để vui em không biết. Nhưng thường thì cơn mưa buổi chiều cho em thật nhiều thích thú. Cho dù mẹ em có mắng hoài em vẫn không bỏ được cái tật ngồi nhìn trời mưa. Cho dù em bận làm gì cũng bỏ dở để nhìn trời mưa. Và em đã im lặng hàng giờ bên bực cửa. Có lẽ em là con bé lạ lùng trong nhà. Thường thì hay nó đùa nghịch ngợm đủ thứ hết và nhất là nói luôn mồm để cả nhà phải gọi em là « con sáo sáo ». Thế mà lúc em nhìn trời mưa lại im lặng, từ những im lặng hay đưa đầu óc đi xa thế nên em vẫn thường khóc trong cơn mưa. Những giọt nước mắt rơi xuống thật vô lý. Đề lúc mẹ hỏi em giặt mình. Không ngờ mình đang khóc và em cười thật dễ dàng. Mẹ vẫn hay gọi cơn mưa buổi chiều là « những giọt nước mắt vô duyên cơ »...

Nhưng đến lúc trái tim em như đã lạc lòng làm sao thì em lại buồn nhiều. Cơn mưa buổi chiều gọi bao nhớ nhung nơi em. Hìh như còn cả ý nghĩ chờ mong. Em không biết có phải là em đang mong, đang nhớ người không nữa. Nhưng lạ lùng làm sao. Mỗi lúc nhắc đến người. Em lại thấy se thắt ở lồng ngực. Xót xa tâm hồn và nước mắt lại lấp ló ở mi. Chuyện em với người ư ! Em phải biết nói sao bây giờ, bảo không quen thì không được mà bảo quen cũng chẳng được. Em thì lạnh lùng và kiêu ngạo. Nhớ dạo xưa. Em thì thường xuyên có mặt ở cửa nhà. Người đã đến làm quen với em bằng nhiều cách. Em trả lời những câu nhát gừng khi người hỏi. Em vẫn giữ vững khuôn mặt lạnh lùng dù người cố gọi chuyện vẫn không

làm sao cho em nói chuyện được. Đã bảo em kiêu nhất xóm. Thế nên nhà em như biệt lập hẳn ở cái xóm thật rộn rịp ấy. Và em vẫn thường xuyên đứng bên cửa, bởi một lý do rất dễ hiểu. Em không chơi với ai trong xóm cả. Và người cũng chẳng quen em được. Gặp em ngoài đường người cười em lại lờ quay mặt đi. Em không thêm bận tâm đến ai hết mà.

Bằng đi thật lâu em không gặp người, em cũng chẳng quan tâm. Cho đến buổi chiều mưa. Dường như em khóc ở ngạch cửa thì người đi qua cười với em. Bao giờ cũng vậy hề người cười là em quay đi. Nhưng rồi chiều hôm ấy em lại thấy mình làm sao rồi ấy. Buồn không duyên cớ, để rồi khóc cả buổi chiều. Cả nhà ngẩn ngơ không hiểu tại sao. Em thì mau nước mắt nhưng chẳng khóc được lâu.

Từ đó nhớ nhung nụ cười lạ lùng. Em thay đổi thật nhiều. Mọi người chung quanh chỉ thấy em thay đổi nhưng nào ai biết tại sao. Để riêng em vẫn nhớ nhung nụ cười, nhưng một lần cũng như mọi lần, người cười là em quay đi dù nhớ nhung thật nhiều. Tại sao em không cười với người. Có lẽ suốt đời không làm sao em hiểu. Cũng chẳng ai hiểu được em. Em vẫn bình thản như bao giờ. Dáng em bên ngoài bao giờ cũng vậy. Cho nên chưa một ai biết gì. Cả người cũng vậy. Người hay đến chơi ở nhà bên cạnh. Em đã làm mặt thản nhiên như không. Nhưng lúc ấy em lại hồi hộp chờ người. Em mong nụ cười của người hướng về em với trọn vẹn thương yêu. Tâm trạng em chẳng bao giờ có người hiểu. Dù có lần bạn em đã bảo «Con bé ơi! mi đã chớm yêu rồi đấy cứ dấu mãi» em đã chối lìa lịa bởi chưa có ai khám phá ra những gì thay đổi nơi tâm hồn em. Cái thay đổi làm em khổ sở ghê gớm. Em đã khóc nhiều đêm và đã hỏi thăm. «Chẳng lẽ mi lại thương người ta rồi ư!» Em cũng chẳng làm sao mà mà biết được là em đã «thương» người thật chưa dù em muốn quen với người ghê gớm. Dù nhớ người thật nhiều. Dù nụ cười thật thu hút của người đã làm em phải chờ ở ngạch cửa mỗi chiều. Dù thế nào nữa em vẫn không bao giờ quen với người. Bởi vì... Lúc người cười em vẫn quay đi để những buổi chiều mưa em ước được làm một giọt nước mưa bám mãi trên tóc người và em đã khóc. Ôi ngờ ngần làm sao.

Một chiều mưa. Em đứng bên bực cửa. Người đã đến đứng bên ngoài từ bao giờ. Em vẫn nép sát người bên ngạch cửa nhìn trời mưa. Buổi chiều hôm ấy em đã nói chuyện với người và em vẫn giữ lạnh lùng, em vẫn thờ ơ với người dù lúc ấy tim em đập thật mạnh. Em xấu hổ không còn muốn đứng nhưng em vẫn im lặng ở đó... Tình cảm của em là gì ở đâu xa lắm em tìm mãi vẫn không thấy. Thế nên thương yêu em dành cho người vẫn ở trong tim và được che dấu dưới lớp kiêu kỳ cố hữu. Để cho lần đầu tiên em nói chuyện đã mang đến cho người nhiều thất vọng. Để sau đó 1 lần gặp gỡ lúc học về. Em cười (lần đầu tiên cười với người lạ ngoài đường làm sao ấy). Nhưng nụ cười che dấu hết cả xao động trong tim. Em vẫn không kéo lại được tình cảm của người chờ mãi mãi những chiều mưa. Em vẫn ở bên cạnh cửa chờ người. Chờ nụ cười thu hút của người. Những chiều mưa nhẹ. Nụ cười như vương khắp không gian. Nụ cười trên từng giọt mưa. Cho dù em tìm hoài vẫn chẳng bao giờ được. Người đã đi đâu xa lắm rồi. Người đi mang theo hết. Nhưng em tin chắc chẳng bao giờ người biết em đã khổ khổ vì nụ cười của người, những thương yêu cho người vẫn nguyên vẹn trong tim em nhưng chắc hẳn không bao giờ em biết được. Những thương yêu không

một lời thốt ra. Em giữ mãi chỉ xót xa. Để nó một lần trở mình. Em muốn nói hết. Bởi hương yêu ấy như làm nát cả tim em. Đó là điều chẳng bao giờ người biết. Nhưng có biết xin người hãy im lặng để nhận hưởng. Bởi em mãi vẫn còn những lạnh lùng những kêu kye cổ hữu, chắc chắn sẽ không ai hiểu được em đâu. Có người cũng vậy. Em vẫn bình thản như bao giờ. Và vẫn khổ sở vì thương yêu trót dành cho người. Vì con người lạ lùng của em. Cho dù cố ru chúng ngủ yên em vẫn xót xa. Có bao giờ trời hết mưa đâu nhỉ. Cho nên nụ cười người vẫn vương khắp không gian. Vẫn quấy rối em trong từng giấc ngủ. Để thương yêu vẫn chết chừa và em vẫn im lặng trong xót xa của tuổi mới lớn. Trót thương yêu lại phải che dấu, để bây giờ quay quắt với thương yêu. Một lần cuối cùng như mãi mãi. Em vẫn nhớ vẫn thương người như những cơn mưa thường xuyên vào buổi chiều. Dù xa bao nhiêu em vẫn gửi hết cao người, chỉ xin giữ lại nụ cười của một kỷ niệm như tất cả thương yêu một thời vừa lớn.

SỐ 21

- LÀM THẾ NÀO ĐỂ VIẾT ĐƯỢC MỘT TRUYỆN NGẮN THẬT HAY ?
- LÀM THẾ NÀO ĐỂ TRỞ THÀNH MỘT NHÀ BÁO LÝ TƯỞNG ?
- TRUYỆN NGẮN TRỌN KỶ CỦA MỘT NHÀ VĂN NỔI TIẾNG
- NHỮNG BÀI THƠ TÌNH CỦA MUÔN THUỜ.

tuổi ngọc

SỐ 21

SỐ BÁO VÙNG LÊN ĐẸP TỪ BÌA VÀO ĐẾN RUỘT. SỐ BÁO MÀ CHƯA ĐỌC TUỔI NGỌC BẠN NÊN ĐỌC THỬ ĐỂ THÍCH ĐỌC TUỔI NGỌC.

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM
ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

kẻ giết nhiều người nhất thế giới

Đó là tiền vương Trương Hiến Trung cai trị xứ Tứ Xuyên bên Trung Hoa đã sát hại 40.000.000 (bốn mươi triệu) dân, chia ra như sau :

- 32.300 thư sinh.
- 2.000 binh sĩ.
- 3.000 cung nữ.
- 27.000 tu sĩ.
- 280 bà vợ của ông ta.
- 400.000 thân nhân binh sĩ.
- 600.000 dân chúng trong Thủ đô

Cheng-Ta.

— Và 38.000 000 dân chúng tỉnh Tứ Xuyên.

Nếu không phải người ta ghét mà đờn xấu cho ông ta thì quả ông này là nhất!

NGUYỄN THỦY (góp nhặt)

gởi kiến vàng

— Chuyện thái tử Charles.

Khuyết điểm độc nhất của thái tử khi chơi túc cầu với đội banh nhà

trường là mỗi lần chạm phải ai thái tử đứng lại để xin lỗi.— STANN.

nhìn xa

Với mắt thường ta chỉ có thể thấy 2.500 ngôi sao với điều kiện trăng thanh gió mát. So với hàng triệu ngôi sao khác trong vũ trụ thì con số 2.500 quả thật .. « khiêm nhường »

NGỌC-VĂN

chuyện lạ khắp nơi

— Trong một cuộc giải phẫu con hà mã lên là «Bongo» ở vườn bách thú Hoa Thịnh Đốn, các nhân viên thú y đã tìm thấy trong dạ dày con vật : 3 mỹ kim là tiền đồng, một thỏi sáp môi, 1 viên đạn 6.35 (còn mới), một vỏ đạn cỡ khác, một vi bằng nhựa, nhiều đá sỏi và 1 cuộn dây điện.

— Muốn đổi chiếc xe hơi luôn luôn bị khán giả ném đá vào mỗi khi họ bất bình về quyết định của mình, người trọng tài túc cầu nổi tiếng của Ba tây, ông Carlos Carluha vừa mua của quân đội một chiếc xe 30 tấn.

— Ông M.D.C. Corral, người xây cất các hầm trú ẩn bom nguyên tử của Hoa Kỳ, đề nghị tháo vào máy ghi âm những tiếng động của thành phố (tiếng chuyển động của xe cộ, lời rao của những người bán hàng v.v...) và tiếng động ở nhà quê (tiếng chim hót, tiếng lá rì rào..) trong trường hợp cần thiết những tiếng động này sẽ làm cho các người trú ẩn giữ vững được tinh thần

(TÊ TU sưu tầm)

khí nào biết mình già

Một ký giả hỏi một nhà văn Mỹ khi nào ông mới nhận thấy lần đầu tiên mình già.

Ông tươi cười trả lời :

— Đó là ngày tôi nháy mắt với một thiếu nữ trẻ đẹp và cô ta hỏi tôi phải bị một hạt bụi vào mắt không?

TRẦN VĂN DIỆP (Hướ)

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM
ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

kẻ giết nhiều người nhất thế giới

Đó là tiền vương Trương Hiến Trung cai trị xứ Tứ Xuyên bên Trung Hoa đã sát hại 40.000.000 (bốn mươi triệu) dân, chia ra như sau :

- 32.300 thư sinh.
- 2.000 binh sĩ.
- 3.000 cung nữ.
- 27.000 tu sĩ.
- 280 bà vợ của ông ta.
- 400.000 thân nhân binh sĩ.
- 600.000 dân chúng trong Thủ đô

Cheng-Ta.

— Và 38.000 000 dân chúng tỉnh Tứ Xuyên.

Nếu không phải người ta ghét mà đờn xấu cho ông ta thì quả ông này là nhất!

NGUYỄN THỦY (góp nhặt)

gởi kiến vàng

— Chuyện thái tử Charles.

Khuyết điểm độc nhất của thái tử khi chơi túc cầu với đội ban nhà

trường là mỗi lần chạm phải ai thái tử đứng lại để xin lỗi.— STANN.

nhìn xa

Với mắt thường ta chỉ có thể thấy 2.500 ngôi sao với điều kiện trăng thanh gió mát. So với hàng triệu ngôi sao khác trong vũ trụ thì con số 2.500 quả thật .. « khiêm nhường »

NGOC-VĂN

chuyện lạ khắp nơi

— Trong một cuộc giải phẫu con hà mã lên là «Bongo» ở vườn bách thú Hoa Thịnh Đốn, các nhân viên thú y đã tìm thấy trong dạ dày con vật : 3 mỹ kim là tiền đồng, một thỏi sáp môi, 1 viên đạn 6.35 (còn mới), một vỏ đạn cỡ khác, một vi bằng nhựa, nhiều đá sỏi và 1 cuộn dây điện.

— Muốn đổi chiếc xe hơi luôn luôn bị khán giả ném đá vào mỗi khi họ bất bình về quyết định của mình, người trọng tài túc cầu nổi tiếng của Ba tây, ông Carlos Carluha vừa mua của quân đội một chiếc xe 30 tấn.

— Ông M.D.C. Corral, người xây cất các hầm trú ẩn bom nguyên tử của Hoa Kỳ, đề nghị tháo vào máy ghi âm những tiếng động của thành phố (tiếng chuyển động của xe cộ, lời rao của những người bán hàng v.v...) và tiếng động ở nhà quê (tiếng chim hót, tiếng lá rì rào..) trong trường hợp cần thiết những tiếng động này sẽ làm cho các người trú ẩn giữ vững được tinh thần

(TÊ TU sưu tầm)

khí nào biết mình già

Một ký giả hỏi một nhà văn Mỹ khi nào ông mới nhận thấy lần đầu tiên mình già.

Ông tươi cười trả lời :

— Đó là ngày tôi nháy mắt với một thiếu nữ trẻ đẹp và cô ta hỏi tôi phải bị một hạt bụi vào mắt không?

TRẦN VĂN DIỆP (Hướ)

Kiến vàng ơi !

hãy gửi về KV câu hỏi mà bạn hỏi ai cũng bị chê là ngờ ngẩn.

HỎI: Kiến Vàng ơi! tớ năm nay 15 tuổi rồi đã lớn chưa? đã gọi là tuổi vira mới lớn chưa? sao ba má tớ vẫn xem tớ như con nít vậy? Đáp hộ tớ nhé! **TRẦN MINH SÙNG ÁI.**

ĐÁP: Hãy mua một tờ Tuổi Ngọc mà đọc trước mặt ba má.

HỎI.— Kiến Vàng ơi, khi ngồi đối diện với « người ấy », Tì thấy đôi tay mình thừa thãi ghê lắm. Biết cắt chúng ở đâu cho gọn hở Kiến Vàng **TI TI**

ĐÁP.— Có nghĩa là đôi bàn tay này muốn « núp » vào đôi bàn tay kia. Lời khuyên : Hãy cẩn thận khi chiều ý nó.

HỎI.— Kiến vàng ơi ! Nếu không làm thì đây là một câu hỏi của một thần đồng ở Đức :

Đốt một đóm lửa (thí dụ : đèn cầy) ánh sáng tỏa ra đầy cả một góc. Tắt lửa đi, bóng tối bao trùm Thế tất cả những ánh sáng, tia sáng, lúc trước đã đi đâu, trốn đâu? Kiến Vàng trả lời giùm. **THỦY THANH PHAN (VL)**

ĐÁP.— Người ta đã tìm được vận tốc của ánh sáng và năng lực của một tia sáng, nhưng người ta chưa tìm ra được trọng lượng của khối ánh sáng. Nên, xin lỗi bạn, câu hỏi trên để các thần đồng nói chuyện với nhau. Còn nguồn sáng khi chấm dứt, những ánh sáng cung cấp cho không khí còn lại.. yếu quá nên không khí...mất và bóng tối thì lúc nào cũng sẵn — KV chỉ biết trả lời thế. Chào bạn may mắn gặp được một Thần Đồng.

ĐÁP: Kiến vàng ơi, răng tóc con trai lại cắt ngắn mà tóc con gái lại để

dài ríu hỉ? có phải vì ngày xưa ông A Dong thiếu nợ bà Eva nên « kể từ » của ông ta bị... « rút của » đi không?

THƯƠNG TRINH

ĐÁP: A Dong nói : Ta phải cắt mái tóc ngắn đi để làm việc cho khoẻ khoẻ còn nuôi mẹ Eva ăn cho no rồi ngồi chải tóc.

Đơn giản chỉ có thế. Và nhân gian người đàn ông làm việc nhiều hơn người đàn bà.

HỎI.— Tại sao có những người cố gắng mãi mà không thành công, thí dụ buồn bán mà không phát đạt vì lẽ gì há KV? Có phải thời vận không hở?

MỘT CÔ BÉ.

ĐÁP.— Vàng thời vận thì lúc nào cũng hô to : Tôi có mặt song thời vận chỉ là một cơn gió, có thể khơi to ngọn lửa mà cũng có thể thổi tắt ngọn lửa. Ta không nên đợi gió vì không biết gió đến lúc nào. Và đôi khi thời vận cũng chỉ là một câu au ối sau cái dấu chấm than to tướng. Thử xét lại xem, nếu ta bán tủ lạnh, máy lạnh, quạt máy ở Bắc Cực và lại đi bán lò sưởi với áo len ở Phi Châu thì có phát tài không. Cố gắng song phải sáng suốt.

CPTN nhận mẫu bán đổi chắc tất m các loại hàng cũ mới cam đoan cại rất mau.

một cách tỏ tình

Có một lần Hoàng hậu Isabelle Tây Ban Nha yêu cầu Quận công Villame Diana đưa cho bà coi tấm ảnh người yêu của ông.

Ông quận bèn gửi cho người đẹp một cái gương soi.

THANH XUÂN ghi

- Bạn ưa làm « bánh bao »
  - Bạn khoái khoe răng sún, răng sâu, răng khềnh, mà làm đồng tiền.
  - Bạn muốn đời tươi như hoa
  - Bạn thích đọc sách **TUỔI NGỌC**
- Mời tất cả các Bạn Vàng cười, tranh cười do

lễ chúc — Thẻ lễ phát không ở cửa tiệm vào tuần tới — KV kính mời.

trên triệu là gì

Những tiếng gọi « năm na » của các đơn vị lớn hơn một triệu :

- 10 triệu gọi là Kinh
- 100 triệu gọi là Cai
- 1.000 triệu gọi là Tỷ
- 10 ngàn triệu gọi là Nhượng
- 100 ngàn triệu gọi là Câu
- 1.000 ngàn triệu gọi là Giản
- 10.000 ngàn triệu gọi là Chính
- 100.000 ngàn triệu gọi là Cải.

VŨ TUẤN KHANH sưu tầm

các cô

Cô A : Tôi muốn hỏi anh ..
 Cậu B : Là nhĩ, sao ngược đời vậy cô ?
 Cô A : Sao ả ?
 Cậu B : Có là đàn bà con gái ?
 Cô A : Thi .. Vàng
 Cậu B : Vậy thì tôi phải kiếm mai mới hỏi cô chứ sao cô lại phải hỏi tôi
 Cô A vỡ lẽ ngược chiều người.
 TUẤN (Biển Hòa)

người bạn tốt hiếm có

— Tôi thật đau lòng cho hoàn cảnh hiện tại của anh. Con cả đàn cả lũ, vợ đau lên đau xuống, nợ nần thiếu tứ tung. Vậy tôi đề nghị là cứ mỗi tuần anh chỉ đưa tôi 401 thôi. Tôi sẽ mua vé số, khi nào trúng bốn triệu, tôi chia anh phần nửa để trang trải nợ nần...

— ...!
 VŨ TUẤN THANH (Sa Đéc)

soi gương

Bạn đã nghe nói tờ báo có số in lên tới cả triệu của xứ người, bạn cũng nên soi gương để biết chuyện xứ mình một tí.

— Tờ báo bán chạy nhất ở VN in 50.000 và bán cao lắm là 40.000 số.

— Tờ báo bán ế nhất in 3000 số và có thể chỉ bán được vài chục số.
 KIẾN VÀNG

câu cá

— Một ông nợ ngồi ở bờ sông một tay cầm quyển sách để sát mặt nước tay kia cầm cái búa đưa lên cao. Một người hiếu kỳ đứng lại hỏi :

— Ông làm gì đấy ?

— Tôi câu cá. Tôi câu bằng cách để quyển sách sát mặt nước cho những con cá hiếu kỳ nhảy lên xem tựa sách rồi lấy búa đập đầu chúng.

— Kỳ nhĩ ? Thế này giờ ông câu được mấy con ?

— Này giờ tính luôn ông là người thứ 16 rồi đấy.

KIẾN CẬN

trắc nghiệm của dân kẹp tóc

Thích ăn Ô mai chua : hay vùi và thích được dỗ. Thích ăn Ô mai ngọt : người yếu đuối mơ mộng và thêm phiếu lưu (qua khu rừng vương khố chùa Long Giang).

Thích ăn Ô mai mặn : người trầm lặng cô đơn hay gặp chuyện buồn ăn quả vật nhất xứ.

HỘI LƯU NGUYỄN

bị một người ám sát bằng cách bắn qua cửa sổ. Viên đạn xuyên qua ngực ông, chạy thẳng vào bức hình của ông treo trên tường và xuyên vào ngực bức hình đúng chỗ bị bắn trên thân người thật ! STANN (sưu tầm)

trò chơi machistapo

- 1.— M : Mariage : cưới hỏi.
- 2.— A : Amitié : tình bạn
- 3.— C : Caresse : vuốt ve
- 4.— H : Haine : ghét
- 5.— I : Indifférence : lạnh lùng.
- 6.— S : Souffrance : đau khổ.
- 7.— T : Tendresse : dịu dàng
- 8.— A : Amour : tình yêu.
- 9.— P : Passion : đam mê
- 10.— O : Oublié : quên

1.— Lấy tên của mình và tên của « người ấy » rồi bỏ đi những chữ giống nhau.

2.— Ta đếm số chữ không trùng cộng lại rồi xem trên bảng.

— Chú ý : nếu số chữ trên 10 thì dụ như 11, 12, 13... thì xem ở số 1,2,3...

tặng dân kịp tóc

— Muốn trừ nhậy bọ trong tủ áo, hãy treo vào đó một cái túi nhỏ đựng đầy vỏ chanh phơi khô.

— Khi 2 cái ly dính cứng lại, cái nọ lồng vào cái kia, muốn lấy ra, hãy đổ nước lạnh vào ly trong và thả ly ngoài vào nước nóng.

— Rau héo, muốn rau tươi trở lại, hãy ngâm rau vào nước lạnh có

pha dấm và một chút nước chanh vắt trong 1 tiếng đồng hồ.

— Quần áo trắng bị thôi màu sáng. Muốn tẩy sạch hãy ngâm quần áo bị thôi màu vào một chậu nước thật nóng có pha vài muỗng nước Javel và muỗng dấm tây. Sau xả lại nhiều lần bằng nước sạch, vết màu thôi sẽ hết.

— Bếp gar bị hoen bầm vì mỡ màng, nước mắm lúc nấu ăn. Lấy xà bông chùi không sạch, hãy lấy dầu thắp xe hơi nhúng vào để chùi, mọi vết dơ sẽ biến mất.

— Khi đi đang nắng về, muốn da không bị rát và ửng đỏ chờ nhà rửa nước lạnh lên mặt liền mà phải đợi một lúc lâu mới rửa mặt.

— Quần áo bị dính mỡ hôi vàng hãy dùng một phần « nước đá quý » pha với 3 phần nước lạnh mà ngâm sẽ hết.

— Làm một con vịt, điều sợ nhất là ngòi vịt mãi lông măng không hết hãy lấy một chút vôi ăn trầu cho vào nồi nước nóng rồi nhúng cả con vịt vào, như vậy lông măng không mọc ra kịp nữa.

LÊ NGUYỄN HOÀI PHƯƠNG sưu tầm

tuổi ngọc

In tại nhà in

NGUYỄN ĐÌNH VƯƠNG

38, Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn

giá bán

Một số . . . . . 40đ.

Ba tháng . . . . . 480đ.

Một năm . . . . . 1920đ.

TỔNG PHÁT HÀNH ĐỒNG NAI

270 Đê Thám, Sài Gòn

CHỊ HẰNG

TRẦN NHỰT TÂN

Bây giờ là chiều. Nắng thoi vàng trên đỉnh cây. Màu xám nhạt nào lan rộng, lan rộng, dần vụn vặt vào bóng tối. Tôi nóng lòng đợi bóng tối về để nhìn ánh mắt Chị Hằng đổ xuống trần gian nuôi dưỡng những ước mơ nhi đồng: hôm nay là Tết Trung Thu. Mẹ tôi bảo hôm nay là Tết của Tuổi thơ, tôi sẽ có quà đẹp...

Tôi hờn hờ nhìn chiếc lồng đèn giấy xanh như màu da trời, và miên man ngắm quyền « Hoàng tử bé » trên tay, những hình vẽ màu hồng nhẹ và vàng nhạt như tơ tằm, như phấn thông, mẹ tôi vừa cho.

Ngoài kia đêm đã về. Ánh mắt Chị Hằng đang tỏa rộng, ngợp trời, lẳng lơ, tràn vào khung cửa nhỏ phòng tôi và leo lên dây giường lả lướt như để ngủ cùng chú bé mơ trắng; ánh trăng át cả ánh sáng xanh mờ của chiếc đèn Trung thu, ban chiều treo ở góc phòng. Mẹ tôi hứa sẽ kể chuyện « Hoàng tử bé », nên chưa khuya tôi đã đi ngủ sớm. Thường thường mẹ tôi vẫn ru tôi ngủ bằng những giọng hò dân tộc, những câu ca dao nghe như thương yêu thuần túy quê hương và nhất là mẹ tôi thương bảo tôi nghe nhạc mà mẹ tôi gọi là nhạc cổ điển Tây phương; tuy không hiểu tí gì tôi vẫn thích, vì mẹ tôi bảo nếu không như dòng suối ngọt chảy vào hồn thì tôi cũng tưởng được là muôn vàn tiếng ca thiên cổ về đây ngủ trong lòng mình ru hồn ta. Có lần tôi hỏi « tại sao mẹ ru con mãi bằng những âm thanh này » thì mẹ tôi đáp :

« thực phẩm chính yếu của đời con không phải là sữa mẹ mà là những âm thanh này ». Tôi chưa kịp hết ngỡ ngàng trước câu trả lời, mẹ tôi hôn vội lên trán tôi và bảo tôi ghi điều ấy vào nhật ký của tôi, năm ấy tôi lên bảy. Tôi đã nấn nót từng chữ một, ngoan ngoãn tuy chẳng hiểu tại sao, và nghĩa là gì cả...

Cũng như mọi hôm, mẹ tôi mở máy ghi âm. Tôi nhận ra ngay đó là những *Rapsodies hongroises* của Liszt. Mẹ tôi ngồi cạnh giường, yên lặng một chỗ, thường lệ, cùng tôi đọc lại những bài thơ mà tôi phải học thuộc lòng hàng tuần (những bài thơ này chính tay mẹ tôi chép cho tôi, mực xanh lá cây trong một quyển vở đóng bìa da màu nâu rất đẹp). Giọng mẹ tôi thấp xuống êm êm như đưa dần tôi vào thế giới mơ hoang...

Tôi tiếp tục bước lên những thang mây, hết hồng đến xanh đến vàng, một mình, hai tay ghi chặt « Hoàng tử bé » vào ngực. Đến lúc chỉ thấy toàn mây tím thì tôi mệt lả và đối đầu lên một thềm nhà đá tím thiếp lúc nào đi mất. Tỉnh dậy, thấy mình đang nằm giữa một vườn cỏ tím, hoa tím và, chị tôi trong nhà bước ra. Nhưng, đó lại không phải chị tôi; tôi bèn reo lên: « Chị Hằng » chị?... Chị ấy đến gần tôi mỉm cười: « Chị là bạn của Chị Hằng ». Tôi đứng dậy, chăm chú nhìn vào mắt để tìm ánh trắng mà tôi thường gọi là ánh mắt Chị Hằng: Thế chị cũng có ánh mắt đẹp như chị Hằng? Chị tên gì? Chị tên là Hoài Chân nhưng chẳng có ánh mắt đẹp như chị Hằng đâu. Sao tên chị giống với tên chị em? nhà Chị Hằng ở đâu? Gần đây, không xa lắm, chị sẽ đưa em đến đó.

Chị Hoài Chân bỏ tôi lại cho bãi cỏ, đi bẻ những cành hoa tím đan thành chiếc xe mà bánh xe là bốn chiếc lồng đèn. Ngắm nghía chiếc xe như còn thiếu cái gì, chị ấy bèn lấy ra chiếc trâm cài đầu ráp vào xe thành con ngựa trắng tuyệt đẹp. Chị vẫy tôi đến, đỡ tôi vào xe: — Em ngồi đợi một tí, chị đi tìm dây cương. — Sao chị không lấy tóc chị làm dây cương mà đi đâu cho mất công? — À, đúng rồi, em tôi thông minh nhỉ.

Qua khỏi đám mây tím, chúng tôi lạc vào một khu rừng vô cùng yên lặng, ngoại trừ tiếng gió thổi nhẹ vào mái tóc chị Hoài Chân như giọng ngậm me tôi. Chị Hoài Chân dừng xe lại: — Em thấy mây đẹp không? — Vâng, chỉ có thế giới mây mới *Sạch* thôi, mẹ em bảo thế. Đi được một khoảng thì một lâu đài cổ xưa xuất hiện sau đám mây. Vào phòng khách của lâu đài, đang nhìn quanh, tôi bỗng chạy đến thang lầu la to: — Ai mẹ! ???... Tiếng la của tôi tắt nghẹn trong cổ họng, vì người đàn bà từ từ bước xuống thang lầu không phải là mẹ tôi mà là chị... Chị Hằng..., lông mày trong xiêm y lụa vàng, màu áo lụa mẹ tôi thường mặc: — Chị... Chị Hằng? Người đàn bà đã đến ngay trước mặt tôi, nắm lấy hai vai tôi khiến tôi có một cảm giác lạ lùng! — Em đi tìm chị có lâu không, Cung? Tôi vô cùng kinh ngạc, xoay lại nhìn chị Hoài Chân thì không thấy nữa, kinh ngạc thêm, tôi run sợ trong một kinh ngạc vô biên: Sao... Sao chị biết tên em? — Chị biết hết tên của em nào ngoan ngoãn dưới địa cầu và cả ngày sinh tính tình nữa. Tôi nhảy

lên bá lấy cớ Chị Hằng, cả mìnq : — Đúng rồi, chị là Chị Hằng biết hết tên của nhi đồng ! — Và chị còn biết em thích gì nữa cơ. — Nào thích gì, Chị Hằng bảo đi ? Mọi quả địa cầu trên đó chỉ có một quốc gia và quốc gia ấy chỉ có một ông vua trị vì — Nước ấy mang tên gì ? Ông vua ấy là ai ? — Nước ấy là Mây ; ông vua ấy luôn luôn đội chiếc vương miện thạch anh do các nàng nhân ngư tuyệt sắc tặng, chính là... Cung !

Tôi vô cùng sung sướng tưởng chừng chính mình là Mây đi mất, trong khi lên Hy Lạp (vì thấy y mặc áo giống các người Hy Lạp trong các sách hình « Tuần thoại Hy Lạp » mà mẹ tôi thường đọc và cắt nghĩa cho tôi nghe những buổi sáng tinh sương trong vườn), hai tay ôm quả địa cầu đi quanh khu vườn, lúc bấy giờ chúng tôi đứng trên bãi cỏ tím còn lâu đài đã biến đâu mất. Miệng y lẩm nhẩm những gì mà tôi đoán là đọc thơ vì chỉ có thơ mới đọc mãi không chán, vì thơ là nghệ thuật. Tôi hỏi : — Chú cưới có phải không, chị ? — Không, chú cưới đi vắng từ đêm qua ; người ấy là thi sĩ đang ca nỗi buồn thiên cổ đấy Cung có biết thi sĩ là gì không ? Có, y là một nghệ sĩ, tâm hồn y đẹp lắm ! Vì mẹ bảo chỉ có tâm hồn thi sĩ mới đáng gọi là đẹp ! — Chàng sẽ dâng tặng em trái tim của chàng là quả địa cầu em ước mơ. Nhưng trước khi chàng mang tim đến, em hãy trả lời chị điều này : em có yêu mẹ không ? — Mẹ dạy con chỉ có một người phải yêu, người đó chính là con ; chỉ có một điều phải yêu, chính tâm hồn con, chỉ có một cái phải yêu : đó là cái đẹp nghệ thuật. Như tâm hồn là cái gì ? Mẹ bảo : tâm hồn ta là bao nhiêu điều ta mơ ước suy tư, là một khu vườn kín đóng, một khu vườn cô tịch nhất trong mọi khu vườn nào cô tịch và cô đơn nhất mà chỉ có riêng ta thấy, riêng ta biết, riêng ta nghe đêm đêm buồn bã, và tuyệt đối chẳng ai hiểu được ; mẹ bảo : con người cô đơn lắm, nghìn năm cô độc ! Thế thì em có yêu Chị Hằng không, nếu chị tặng em quả địa cầu mà em từng mơ ước ? Em chả có hồn phận yêu ai khác ngoài chính em ; mẹ còn bảo dành trọn cả cuộc đời để yêu chính mình ta cũng chưa đủ thì giờ thay, phương chi... Cho nên em chỉ yêu em và cái Đẹp Nghệ Thuật, mẹ bảo thế : đó mới là Tình Yêu cao cả.

Trên trời bỗng nhiên mây chập chùng ; gió đến lay động những cành Mimosa và bông vàng đang vẫy quanh chúng tôi — Này, Cung, ở đời ai yêu em nhất ? Ba, Mẹ, chị Hoài Chân hay chị Hằng ? — Ba, Má, chị Hoài Chân và chị Hằng đều phải chết, nên chẳng ai yêu em nhất vì yêu nhất là yêu Mãi Mãi ; mẹ bảo, chỉ có cái gì Đẹp Nhất mới yêu nhất, mọi cái gì Đẹp nhất đều không chết, và em phải tìm nó suốt đời em. Vậy mẹ có bảo cái gì là đẹp nhất không ? Đó chính là cái Đẹp Nghệ Thuật ; là tâm hồn ta, không nói được, không nghe được ; con người cô độc lắm, Chị Hằng ơi ! Chị Hằng có cô độc không ?...

Nhạc bỗng réo rất, khúc nhạc tôi thường nghe những lần mẹ tôi ru tôi ngủ ; Chị Hằng nhìn tôi, nhìn tôi. Bỗng nhiên tôi đâm ra hoảng hốt : kia Chị Hằng ! sao nhìn em như thế ? Ô ! sao... sao chị nhìn em như thế ? Chớ đừng nhìn em nữa, chị Hằng !...

Tôi lùi ra vài bước rồi chạy đến gục đầu vào vai Chị Hằng nước nớc. Nhạc lắng xuống, không gian trở nên cô tịch rồi. Chị Hằng yên lặng, dịu dàng hôn lên nước mắt tôi. Bỗng đứng lên trở nên cao lớn như một thanh niên. Và người Hy Lạp tiến đến gần. Mây trên trời rụng xuống thành những nàng Athéna vây quanh, yên lặng. Gió lướt nhẹ trên cỏ hoa: những lời chào không tên. Người thi sĩ Hy Lạp, nâng cao quả địa cầu ngang trán, quỳ xuống yên lặng, trong khi Chị Hằng ngẩng mặt lên trời cao trước đôi mắt kính ngạc của tôi: Đây là Lễ Đăng Quang của một ông vua La từ miền đất La... (yên lặng).

Nhạc lại nổi lên réo rắt, tôi vẫn giương to đôi mắt kính ngạc, theo dõi từng cử động của Chị Hằng và của thi sĩ Hy Lạp, nếu không suốt bật tiếng khóc. Gọng chị Hằng lạ lùng lạ lùng, uy nghi và long trọng (yên lặng): Đây là Lễ Đăng Quang của một ông vua La từ miền đất La... (yên lặng).

Người Hy Lạp đứng dậy trao quả địa cầu cho Chị Hằng rồi tự đứng bĩa mắt. Chị Hằng nâng quả địa cầu lên khỏi trán, quỳ xuống: Hạ thần thay mặt toàn thể Cổ, Hoa, Mây và Âm nhạc, kính dâng Bộ Hạ quả địa cầu này.

Tôi nhìn lại tôi bỗng thấy mình ăn mặc như một ông vua đông phương thật, chiếc vương miện nặng nặng trên đầu mà tôi hằng mơ ước, và cả thanh trường kiếm Kinh Kha nữa. Tôi bình tĩnh đỡ lấy quả địa cầu, hình quả tím, bỗng nhiên toàn thân run lên và, hình như tôi sung sướng đến nghẹn ngào, nước mắt hoen khắp mi; tôi có cảm tưởng sự sống của tôi lúc bấy giờ mới thật bắt đầu. Chị Hằng nhìn tôi: Tàu Bộ Hạ, Bộ hạ, đã có một quốc gia là Mây, nếu những ai từ một hành tinh nào đến tấn công giày xéo thì Bộ Hạ làm sao để bảo vệ non sông? Tôi đồng đặc tức khắc như một viên tướng trước đoàn hùng binh: Trăm sẽ bóp tim trăm thành máu tươi bởi Trăm còn nhớ rõ lời mẹ dạy thuở xưa *«tôi phải bảo vệ quê hương tôi bằng máu đỏ của tim tôi, (và mẹ tôi cũng đã bảo Trăm ghi điều này vào nhật ký mỗi buổi mai thức dậy, mỗi khi mặt trời cúi chào nhân thế).* Muốn lâu Bộ Hạ, Bộ hạ sẽ lấy ai làm hùng binh? Trăm sẽ lấy muôn hoa và cái gì Đẹp Nhất làm hùng binh vì mẹ Trăm đã chẳng dạy: *«chỉ có cái gì, Đẹp Nhất mới trung thành với lòng người»* đó sao.

Liền khi ấy, các pho tượng nắm tay nhau chạy quanh vừa hát nhịp nhàng như tiếng vọng từ nghìn xưa: *«hãy cho tôi một linh cầu giá lạnh... Hãy cho tôi một linh cầu giá lạnh... bis... bis...*

Gió từ phía đông về. Nhạc vừa dứt tiếng thì Chị Hằng và các pho tượng cũng biến đâu mất. Bốn bề chỉ còn là những bông vàng, Mimosa và cỏ non. Yên lặng vô cùng. Tôi nhả quả địa cầu trên tay, trong lòng tự dung buồn bã rồi hình ảnh mẹ tôi bỗng xuất hiện, rõ ràng Có đây. Có thật. Tôi thét lên kinh hoàng, ném quả địa cầu xuống nên cỏ non vỡ toang dứ dội, giật mình tỉnh dậy...

Me tôi đang nhìn tôi âu yếm, êm đềm... êm đềm...

trong nhật ký của quỳnh

truyện dài: ĐINH TIẾN LUYỆN

136

Và, ý của tôi là, xem Viễn sẽ nhìn tôi thế nào, hẳn là anh sẽ phải hỏi, sao lâu không đến thư viện. Tôi sẽ hiểu được đôi mắt ấy, những lời nói ấy. Nhưng tôi hụt hẫng ngay ở bước đầu, khi bước vào cửa thư viện tôi không thấy Viễn vẫn ngồi nơi bàn cũ như tôi đã tưởng. Tôi cứ hay lắm tưởng tượng, vẽ vời. Chẳng hạn như là sẽ có một lần nào đó, bất chợt, tôi tới thư viện và thấy Viễn ngồi cùng bàn với một cô nào duyên dáng, xinh đẹp, thì tôi sẽ lảng lảng quay bước bỏ về và không thêm tới thư viện một lần nào nữa. Tôi đã nghĩ cả đến điều kỳ khôi ấy. Nơi chỗ Viễn ngồi thường ngày là một ông boston mắt, hẳn thấy tôi nhìn về hướng hắn, hẳn ta cứ chằm chằm nhìn tôi làm tôi khó chịu. Tôi lại nơi phát thẻ ghi tên mượn cuốn sách và ngồi ở một xó mà chẳng đọc được gì. Tôi để ý nhìn khắp các bàn nhưng vẫn vắng bóng hình ảnh quen thuộc.

Về nhà tôi như con bé mất hồn, anh Uy hỏi hai ba lần liền tôi mới trả lời trúng câu anh hỏi. Vàng, vàng, thư viện mùa thi đầy cả người,

137

nhưng vẫn thấy nó trống rỗng. Viên, chiều nay anh đi đâu, và những buổi chiều khác anh có đến ? Anh có đến chăng nhưng chắc gì anh thêm nhớ tới cái con bé ranh này...

thứ sáu, 28-5

Hôm qua tôi suýt khóc khi viết đến những dòng cuối. Anh Uy gõ cửa và hỏi han chuyện lung tung, tôi phải đẩy vội cuốn sách vào ngăn kéo bàn. Khi anh Uy về phòng thì tôi lại chả còn gì viết tiếp nữa.

Làm như tôi cảm thấy một sự hững hờ trong các công việc, và thấy những chuyện khác, những gì xảy ra xung quanh tôi đều hững hờ như thế ? Có cái gì mình thiết tha, mong đợi mà nó đến được đúng hẹn với mình như trong giấc mơ mình tưởng đâu. Khổ nỗi, trái tim nhỏ bé thì cứ hay bày mọi chuyện, vẽ hồng, tô lỏn cho những mơ mộng. Tôi không thối được những lúc ngồi vãn vợ nghĩ liên miên từ

138

chuyện này bắt sang chuyện khác và xếp đặt cho mọi chuyện xảy ra theo trí tưởng của mình. Thế có nghĩa là tôi còn tự làm cho tôi phải khổ sở nhiều.

Nỗi vô tình, nó rộng quá. Tôi muốn được ngồi yên một xó và không thêm nghĩ tới ai nữa cả.

thứ hai 31-5

Anh Uy hỏi tôi, nghĩ hè không đi đâu hở. Tôi không nghĩ tới chuyện đó và cái chán nản vô cơ bỗng dưng từ đâu đậu lại. Buổi chiều làm ba công chuyện lật vạt rồi ra ngồi ở phòng khách ngốn hết cả 4 trang báo, không bỏ sót lấy một mục quảng cáo, từ cái tin tit lớn đến những khung chữ tin mừng, phân ưu. Cuối cùng ngồi duỗi chân trên salon, tôi thấy đầu óc trống rỗng như có thể cầm cây thước kẻ mà gõ vào nghe được tiếng kêu dội ra. Rồi rảnh để đem đến lười biếng và uể oải thân xác một cách vô cơ. Tôi biết thế nên phải vội vàng rúc vào phòng tắm và mở nước cho

chạy mạnh, ào ào xối xuống người. Lâu lắm. Tôi lên phòng để làm vài động tác thể dục mà tôi đã đề ý trong một tờ tạp chí chỉ vẽ. Lúc sau tôi thấy khỏe khoắn hơn và ngồi vào bàn phấn chải cái đầu. Lúc ấy anh Uy gõ cửa và anh cầu nhau khi phải đi vòng hành lang phía ngoài. Tôi bỗng thương hại anh và cột vội mái tóc rồi lại tung cửa sang phòng anh. Đang nản nhìn anh càng thất vọng. Tôi nói thế và đá đôi giày anh mới cởi dây ngã lăn vào gầm giường. Anh Uy nhìn tôi như ông đờ mắt, cái con bé đạo này tiến bộ nhỉ, biết nắn nỡ cơ bản. Tôi ngồi phịch xuống cái ghế gần cửa và anh Uy cề cả quần áo vậy nằm duỗi dài trên giường. Mì xin phép ba mẹ mà đi tắm biển ít ngày. Tôi hỏi lại anh là, còn anh thì sao. Tao ấy à, còn tùy. Nghĩa là còn tùy vào chương trình của chị Hạnh nhà em phải không ạ. Anh Uy bắn sợi dây thun vào người tôi, đừng lộn xộn, đạo này tao tu rồi, tu bất đắc dĩ, bà ấy đang lo học thi, không có chương trình nào cả. Tao còn khối chuyện chưa lo kịp. Tôi muốn anh cùng đi, nếu đã xin phép ba mẹ. Đi

trong nhật ký của Quỳnh

một mình hoặc dắt bé Thy đi tắm biển với một đám trẻ con nhà chú Sơn ở Bãi Dâu, nghĩ tới năm ngoài mà nản. Dù sao có anh Uy đi còn hay đi được nơi này nơi nọ cũng thú hơn. Mà em cũng chẳng thấy hứng gì, tự dưng bắt nản đủ mọi chuyện. Anh Uy nạt, con gái mà biết nắn sớm, hư đấy cô ạ. Và anh hỏi tôi vòng vo chuyện này chuyện kia, rằng tôi có điều gì thay đổi hẳn thế. Tôi chẳng đợi anh hỏi đề thú thực với anh điều gì. Tôi đã biết chỗ nào tôi đang đứng và cái con bé Quỳnh là tôi một ngày khác một ngày, một giờ khác một giờ trước là sao. Vui buồn lẫn lộn, và bây giờ thì lại mọc thêm cái « mầm chán nản ». Thế là tôi đã hiểu tại sao có những lúc ông Uy hay hát nghêu ngao. Tôi muốn cất tiếng thật to để ca ngớ ngẩn vài câu. Buồn quá. Đêm nay nếu không ngủ được có lẽ tôi lại phải nằm ôm lấy cái radio cho tới 2,3 giờ.

thứ năm, 3-6

Tôi không dám đồ lỗi tất cả tại Viễn. (Tôi đại dốt quá, đáng lẽ tôi chỉ nên ghi tất những chữ V., thì tôi lại chẳng ngại ngừng gì trên

những trang giấy trắng này. Tôi đang đánh đờn. Con gái như mi đó Quỳnh, mẹ mắng thì chẳng ai can đâu. Điều cần là phải thành thật. Tôi sẽ không đấu giếm với tôi, nếu tôi nghĩ mà tôi ghi ra được. Quan trọng gì lắm đâu. Một chữ V, hay cả chữ Viễn, thì tôi vẫn thế. Anh Uy bảo là nhỏ Quỳnh bướng bỉnh, bựa bè bảo là con Quỳnh lanh lăm. Mẹ nói, con ranh con). Mấy bữa nay tôi lằm lức thấy bồn chồn, ray rứt, đứng ngồi không yên. Những buổi chiều cứ dài mãi ra mà tôi đâu có thêm xách xe tới thư viện. Chắc gì Viễn nghĩ tới tôi, hoặc nói là Viễn đợi tôi. Nhiều lắm là tôi có giống em gái anh vài điểm, đó là điều để anh chuyện qua lại vài lần.

Suy cho kỹ thì ra là tôi vô lý. Vô lý quá nhé Quỳnh, đâu phải lúc nào cũng là giờ giấc của hẹn hò. Chỉ tại tôi cứ hay vẽ vời trong trí, những xếp đặt khi không xảy ra như mình nghĩ thì đâm ra giận dỗi lung tung. Vô lý quá đi ấy chứ.

Mẹ lại nhắc tôi chuyện đi học cải may. Tôi đã chọn được một trường mà đạo nào Đông giới thiệu. Có lẽ tôi sẽ đi Cấp ít ngày, tại hôm

trong nhật ký của Quỳnh

qua có bà Vân tới và đưa ra ý kiến rủ bà ấy cùng đi. Nhưng tôi vẫn muốn có cả anh Uy. Sở dĩ thế là tại tôi thêm biết bơi, bơi ra xa và nổi mình trên mặt nước. Nhìn mấy đám con gái ngoại quốc bơi nhanh nhẹn như nhái. Tôi nghĩ mình cũng nên nghĩ tới chuyện tập bơi và dĩ nhiên cũng chỉ trông cậy vào ông Huấn luyện viên Uy nhà tôi. Đã có lần tôi nảy ý nhập bọn con Loan mua vé tuần đi piscine, nhưng nghĩ tới nước da .. bánh mật, tôi không dám ham.

thứ bảy, 5-6

Sáng nay tôi ghé qua Bưu điện bỏ cái thư cho Minh Uyên rồi nhân thẻ xuống phố. Tôi để xe lại ở nơi gửi xe trước cửa Bưu Điện rồi cũng bà Vân hẫ bộ. Đến ngã tư quen thuộc Gia Long, ở phía đằng này của thư viện, tôi bỗng thấy Viễn, Viễn đứng với vài ba người bạn trước cửa một phòng tranh đang trề lằm

(Còn tiếp)

TRU BÁT GIỚI (Huế).

Mới 15 tuổi mà cháu đã nặng 62kg. Thi khi « Hưng mập » gặp cháu hẳn sẽ phải tôn cháu làm « đại ca » là chí chắc rồi đó. Sướng nhé!

Ăn ít thịt, cá, mỡ. Uống chút đỉnh Lipolysine.

TRẦN NHẬT MINH HÙNG (Phan Rang).

Cháu thử dùng Génatropine Gouttes : mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần xxv (25) giọt xem có bớt mỡ hơi chướng ? Nếu thấy khô lưỡi, nước bọt ít liết ra thì đừng lạ. Rửa mặt sáng và tối bằng Savon Dermacide.

ĐAN UYÊN (Sài Gòn)

1— Chắc chắn rằng cháu đau thận và đau tim rồi đấy. Chứng đó tiếng pháp gọi là oedème. Phải uống thuốc vượng tim như Tonocardine, thuốc lợi tiểu (Diurétiques) như : Lasix Théosalvose. Urosghon v.v... và sinh tố kại B.

Phải kiêng ăn mặn và uống ít nước

2— Có thể là Angine de poitrine có nghĩa là đau tim, uống Sêdo Caréna xem sao. Mắt hay bị nhức thử dùng Diamox may ra khỏi.

THANH THỤY

1— Chắc hẳn cháu đã bị viêm cuống họng (Pharyngite) kinh niên rồi đấy. Uống Sirop Bénadryl Expectorant và Prilon để cho long đờm, uống thêm Propiocine, Delta Cortril, súc miệng 3, 4 lần mỗi ngày bằng nước ấm hòa Septyl và nhỏ mũi bằng Biphédrine Huileuse xem sao.

2— Đừng ăn quá no. Các thuốc Kutrase, Septicarbone và Primpéran có thể đem lại nhiều lợi ích đấy. Đồng thời nên kiêng cử các đồ xào nấu có quá nhiều mỡ.

NGHIÊN (Phú Lâm)

Sức chịu đựng dẻo dai của con người là kết quả của những ngày dài tập luyện, và tùy thuộc vào hoàn cảnh sinh hoạt của mỗi cá nhân. Các cậu ấm cô chiêu làm sao có thể ăn no vác nặng như thanh niên nghèo, lao động được ?. Thử đi chụp hình phổi khám tim xem 2 cơ quan đó có bị đau không, nhiên hậu mới uống thuốc tăng cường sức lực như Tigrinan, Réactivan Glutadose và mỗi ngày làm việc trước nhẹ sau nặng dần. Chúc cháu mau thành công.

MINH THANH (Huế)

Bệnh ấy thật bất lịch sự đáng như cháu nghĩ và làm cho người mắc bệnh mang mặc cảm nặng nề là khác. Bộ máy tiêu hóa của cháu bị trục trặc rồi đó. Phải ăn nhiều rau, bớt thịt cá, mỡ, uống thêm : Chopytol Ultra Levure và thuốc than như Septicarbone để hút hết hơi thừa.

Cân nặng như vậy là không mập đâu và khỏi cần uống thuốc, có hại. Khi bệnh trên hết thì bệnh mập tương tự cũng sẽ khỏi, đừng lo.

TRƯƠNG NGUYỄN (Sài Gòn)

Bụng nặng như đeo chì sau khi ăn, rất giản dị đó là triệu chứng gan và bao tử yếu không tiết ra đủ mật và dịch vị cần thiết để tiêu hóa đủ loại thức ăn khó tiêu như mỡ, trứng.

Cần ăn thêm nhiều rau và nhiều hoa quả tươi. Càng bơi lội, mở chừng nào càng tốt chừng đó. Tráng miệng sau bữa ăn bằng 1 miếng lớn đu đủ sẽ giúp ích không ít cho công việc thải các chất bã của ruột già hàng ngày

NGUYỄN THANH TÙNG (Phan Rang)

Giải phẫu ruột thừa xong là khỏi hẳn, không để lại bất cứ 1 hậu quả nào cả. Nếu cháu là 1 thanh niên hâm mộ thể thao thì chú nghĩ thời gian 03 tháng sau khi mổ với vết khâu đã lành miệng không chảy nước vàng là quá đủ để cháu có thể tha hồ chạy nhảy hoạt động như trước.

Theo lời cháu kể thì chú nghĩ bạn cháu thuộc loại người có tâm hồn cương cố, thể thối, kỳ dư bạn cháu không có mắc tâm bệnh nào hết. Có lẽ cậu ấy thích thú cuộc sống hải hồ của lính vừa cô độc, vừa hào hùng, luôn luôn chiến đấu để sinh tồn và không có dịp để xúc động!... Nên khuyến khích cậu ấy vào trường võ Bị Đà Lạt sau khi giết được mãnh bằng tú tài II, chắc sẽ có tương lai nhiều.

THANH THIÊN (Qui Nhơn)

Con gái thời nay, 17 tuổi, cao 1m59 đâu có gì quá đáng đâu mà cháu hốt hoảng, không có loại thuốc nào làm cháu thấp xuống được đâu cháu ạ! Tốt hơn hết đi khi phố với bạn bè cháu nên đi dép mỏng và khuyến khích chị em mang guốc cao gót. Còn phương pháp tập luyện để lùn xuống thì cháu cố gắng mỗi ngày giờ tạ bằng nặng ở vị thế đứng xem có chịu đựng được không? Ngoài ra ở các nước tân tiến người ta thường giải phẫu để cưa xương chi dưới cho ngắn bớt, cháu có thích phương pháp này chăng?

Về vấn đề cận thị cháu hãy chịu khó giờ xem lại các số Tuổi Ngọc trước

chú đã có dịp giải thích cận kỹ. Thân mến.

NGUYỄN NGỌC QUỲNH YÊN

Trong thời kỳ « gạo » thì cháu phải tắm rửa vừa bằng cách dinh dưỡng như trứng gà, thịt, cá, hoa quả tươi như cam, chuối vừa uống thêm thuốc như Glutadouze, Tigrinan. Muốn hết các quầng thâm ở mắt phải dùng nhiều sinh tố C như Vitaccorbol, ngậm Céionic, uống Rutascol và nhất là thoa Crème Hirudoid mỗi ngày nhiều lần. Theo chú nghĩ thì có lẽ dậy sớm để học tốt hơn vì trí óc được minh mẫn và thể xác đỡ mệt mỏi. Sau một giấc ngủ thoải mái và đủ thời gian, ta sẽ chóng thuộc bài.

MỘT CÔ BÉ (Qui Nhơn).

Giữa thời buổi nhiều nương, ly loạn này nếu có hoàn cảnh phải yếu cũng nên luyện tập qua võ nghệ vừa tự bảo vệ được tính mạng, danh dự lúc nguy biến, vừa giúp cơ thể được cường tráng và còn giúp cho ta giữ được những đường cong tuyệt mỹ. Những môn võ nghệ nhẹ nhàng uyển chuyển như nhu đạo chẳng bao giờ làm ta lùn như cháu nghĩ. Và chẳng cháu nên suy ngẫm lời người xưa: « Giặc đến nhà đàn bà phải đánh » mà lại đánh bằng võ nữa thì phải biết!...

HUỆ (Sài Gòn)

Bao tử của cháu bị đầy hơi. Sự tiêu hóa yếu nên cứ ợ hoai. Phải uống Eno, Sept carbone, Kuzyme, Citrosodine. Ăn rau tốt hơn ăn thịt, mỡ.

Chân sưng như vậy là bị đau tim và thận. Phải thử nước tiểu ngay xem có lòng trắng trứng không. Tạm thời uống thuốc lợi tiểu như Urosiphon, Lasix, thuốc vụng tim như Tonicardine. Coramine và kiêng ăn mặn, uống ít nước.

từ một
con mưa
NGUYỄN THỊ

Khung cửa nhỏ đó như cặp mắt tôi mỗi sáng mỗi chiều vẫn nhìn ra vườn dâm chiêu và buồn bã những song sắt trắng đứng chênh vênh, những cành hoa leo màu đỏ thắm gần đời sang tím. Chúng làm tôi thêm những mùa thu trong sách vở có lá bàng rơi, có gió heo may lạnh lạnh thổi qua những con đường trong thành phố. Ở đó, trí tưởng tôi cũng đang như lá bay lơ lửng giữa tình không. Mùa thu của buồn nhớ, của mong chờ. Mùa thu sao lạnh lùng như không quen không biết. Làm sao tôi có thể pha được cho mình một

màu trời vừa đỏ thắm, vàng úa và tím dịu dịu tất cả như cô đọng một cái gì không trọn vui, không trọn buồn, một cái gì thật âm đạm và mỏng manh.

Bao giờ cũng như bao giờ, từ những buổi sáng nắng chưa đủ vàng, có tiếng chim gọi nhau rí rít trong các tán lá xanh từ những buổi trưa, nắng đã lộp loáng những giọt vàng hoe nhảy múa trên nền đất nâu còn âm ẩm nước vì cơn mưa dai dẳng mỗi đêm, từ những buổi chiều khi bóng tối bắt đầu chập choạng từng bước trên các lối đi trong vườn, tiếng những con cắc kè kêu ròn rã đâu đó. Hoặc như bây giờ đêm đã quá khuya mà ngoài kia mưa vẫn còn rả rích, gió bay nhẹ và ít, nhưng kéo qua khung cửa không màn che vẫn đủ làm tôi se sắt lạnh. Tiếng lá rơi lặng lẽ trong đêm tối âm u. Giọng con đế mèn vẫn than van từ lòng đất. Sao tôi không làm kiếp đế hay chiếc lá trong hàng trăm chiếc lá khác rơi mỗi đêm? tôi không biết mình mong như thế để làm gì và tôi sẽ đổi thay như thế nào trong đời sống — nếu quả thật là đời sống — đó. Tôi bỗng phân vân. Bằng cách nào mà tôi vừa ngậm tim mình trong miệng, vừa ăn, vừa uống, vừa hít vào thở ra để còn đỡ dách mình sống đến hôm nay. Chẳng lẽ sống cũng là một cách đợi chờ trong một đời khép kín và vô vọng sao?

« Tháng sáu trời mưa, trời mưa không dứt, trời không mưa anh cũng lay trời mưa.. » Nhưng bây giờ mới cuối tháng ba, đêm đêm cơn mưa vẫn trở về, khi ở ạt khi âm thầm đem những buồn nhớ mỏng mỏng nhỏ tí tách lững giọt vào trái tim tôi yếu đuối. Con mưa như một cái gì ám ảnh

không người từ đêm này qua đêm khác. Nhiều lần chợt tỉnh giấc, nghe biết bao nhiêu là tiếng lao xao trên mái ngói, trong vườn cây. Vừa cuống quýt như đam mê, vừa thở than như tuyệt vọng, vừa êm ái như mời gọi. Mưa đó, nó đã đến và sẽ dùng đường cho đến buổi ra đi vào sớm mai.

Mưa như cơn bệnh thức dậy trong người tôi vào những lúc thật bất ngờ tay bỗng tê điếng, tim bỗng quặn thắt từng hồi trong lồng ngực. Cứ ngỡ là máu đã lạc mất lối về tim và đang ngo ngác trong cơ thể, tôi lăn lộn, cào xé với chính mình cho đến một lúc cơn đau chợt dịu dần tôi cũng đã rã rời thân xác sau cơn vật lộn với căn bệnh, nằm thiu thếp trong chăn. Nào ai biết. Nào ai hay. Sáng hôm sau tôi vẫn thức dậy tiếp tục một ngày nữa ở trường, bên đường phố, chỗ ngồi nhìn ra sông, con nước như thời gian vẫn trôi chảy và bỏ quên tôi đang đứng đó mụn phiến. Rồi những bước về với đôi chân như vó mồi, hồn đờ đẫn. «Đường khuya, trời đó, ta đây. Một yên ngựa rách một dây chuông mòn» Bài hát nào, của ai sao lúc nào cũng chỉ còn trong tôi cứ ngỡ ấy chữ chừng ấy âm thanh mà lòng đã nghe quay quắt, bàng hoàng.

Ngày mai dù mắt có thêm thâm quầng sau một đêm thức gần trắng, dù da có xanh thêm sau một cơn đau vật vã, tôi vẫn đến trường nhìn bạn bè cười nói xôn xao. Nỗi đau sẽ ngấm ngấm trong từng đường gân, từng sợi máu chảy đẫm đẫm cho đến cuối đời sống, thời gian có thể làm lành mọi vết thương dù sâu độc nhất, như người ta nói, miễn đó chỉ là vết thương. Nhưng vết thương của tôi có còn là vết thương

nữa không? Nó đã kéo da, liền thịt mà vẫn còn đó vết tích và vẫn còn đó trong lặn cùng thân xác, còi nọc độc từng phút từng uong mủ, như buốt đến sưng sờ. Ngày mai tôi sẽ tiếp tục một ngày khác theo 2 cây kim chạy đều đặn 24 vòng trên mặt đồng hồ. Đời sống vẫn đến ra trên hồn ta tôi là. Một ngày như mọi ngày, cười hay khóc nào có thay đổi được chi đâu? Nhưng bây giờ, cả nửa bán cầu đang say ngủ, chỉ một mình tôi cảm nhận nỗi bơ vơ.

Đêm tối âm u làm không gian thêm thăm thẳm, sâu hút. Căn phòng nhỏ bỗng mênh mông. Một mình tôi tôi thở, nghe lá cây ngoài vườn xao động, nghe mưa khẽ lè trên mái ngói buồn hiu. Em bây giờ như rứa đó Kha. Nếu những chiếc lá vẫn rơi xuống mỗi đêm. Nếu ngọn đèn đường như vàng thêm trong mưa đang rơi ngoài kia. Nếu khung vải rách kia bị bỏ quên trong phòng người họa sĩ đang mê mải với 1 bức họa phác vờ bắt đầu. Nếu tất cả những gì cảm náo, chịu đựng muôn đời đều biết xót, biết rung động thì cũng chỉ đến như em là cùng, là tận cùng. Không ai buồn hơn tôi đâu. Sáng ra cửa ngóng, chiều vào trông một cái gì nữa thực nữa chiêm bao. Không tin rằng còn đâu đó mà vẫn khoắc khoải mong đợi từng giây, từng phút.

Kha. Đêm sao vẫn tối âm u ngoài vườn cây lặng lẽ, mưa vẫn rơi như những giọt buồn nhỏ xuống tim em, tại sao đêm vẫn tối, mưa vẫn rơi và em vẫn buồn như từ ngày nào mới hòa mực viết lá thư tình thứ nhất. Hình như em đã mất em từ bao giờ rồi đó Kha. Em muốn khóc trong tay Kha đêm nay để trao trả cho cùng hết nỗi điều hiu của lòng mình như mỗi đêm vẫn nằm chờ cơn mưa buồn nào nuốt. Con người đầu tội lỗi đến

đầu, nước mắt vẫn là những giọt
lạnh khiết, nguyên khôi. Em chỉ còn
lại chừng đó để cho Kha. Cho đến
một ngày nào phải bỏ đời sống này
mà đi vĩnh viễn không về.

Như cơn mưa lát nữa đây sẽ
dùng dằng những giọt cuối cùng trên
mái ngói, trong vườn cây, tôi rời
cũng sẽ ra đi để khung cửa sổ tôi
buồn, để buổi sáng sẽ bắt đầu thật
hồn nhiên với tiếng chim gọi nhau
rối rít.

kỷ lục nhện ăn

Nhân vật nào trở tài phá một kỷ
nào thường vì hiếu thắng chứ không
phải tinh thần thể thao, nhưng cũng
có khi vì óc thương mại như trường
hợp mấy thành tích nhện đói sau đây.
Tháng 10 năm 1956 một chàng người
Ái Nhĩ Lan tên Jack Wolfe thâu được
chín triệu quan Pháp trong khi nhện
đói trong 72 ngày 3 giờ 4 phút. Mấy
tháng sau một người Đức tên Willy
Schmitz phá kỷ lục trên với 79 ngày
3 giờ trước mắt một số đông khán
giả trả tiền vào xem anh nằm trong
lồng kính. Đáng lẽ anh còn nằm lâu
hơn nữa để thâu tiền nhưng cảnh sát
đã vội lôi anh ra. Trong vụ tuyệt
thực này anh sút 32 ký.

kỷ lục ăn nhiều

Khi xưa bên Tàu có Tiết Nhân
Quý và xứ ta có Lê Như Hồ sức hết
nổi 7, nổi 3 đến nổi chạy gạo không
đủ ăn, nếu họ sống vào thời này thì
có những ống bầu tổ chức cuộc thi
ăn là no bụng luôn luôn. Một người
Mỹ ăn hết một hơi 60 miếng cốt lết
nốc 48 chai soda, đét se 25 cái bánh.
Một anh khác ngốn hết 124 con ngao
Palourdes trong 20 phút. Tại Munich
trong cuộc thi ăn xúc xích, người
thắng cuộc đã nuốt 15 khúc dồi trong
1 phút 45 giây. Nhưng đặc biệt nhất
là chàng nọ uống dung cho vào miệng
80 viên hạt tiêu đỏ ngon lành như 80
viên đậu phộng rang!

YẾN DUNG TỬ sưu tầm

chuyện nàng công chúa

*Chỉ lạnh lạnh gió — chửa vào đông
công chúa vội may áo lụa hồng
tóc rối còn thơm mùi lá úa
suốt ngày thôi chỉ mộng bên song*

*Mười lăm tuổi đó em mơ gì?
gió nhẹ trăng tan dưới bước đi?
hay nắng hanh vàng phai xác áo?
cho em ước mộng — tuổi xuân thì*

*Một ngày sim chín tím đồi hoa
công chúa áo bóng dáng ngọc ngà
đôi má diễm hương nồng sắc pháo
nhìn đôi bướm đỏ mắt kiêu sa*

*Đem ngàn hoa kết thành con đò
như một thuở nào chửa biết lo
mơ chuyện ngày mai làm đám cưới
có cô dâu đẹp — Áo học trò*

*Rồi công chúa khóc chuyện sang sông
tóc thả chấm vai má ửng hồng
hai đũa giả vờ không dám nói
Sợ dòng lệ ứa lúc sang sông*

UYÊN SƠN

tuổi ngọc

và bạn ngọc

■ PHẠM TUẾ (*Châu Đốc*) : Bài thơ lạc đi đâu mất tiêu tìm không thấy. Gửi cho bản khác đi. Và nhớ cái vụ kia. Đang chờ, (TKT)

■ LÊ KIỀU (*Sài Gòn*) : Bài em gửi cho số đặc biệt, không kịp. Bây giờ hãy gửi gấp cho số «thơ văn mùa thu» đi. Tuổi Ngọc sẽ sống mãi chứ. Dù báo đang trả về tòa soạn ở mức độ chán nản nhất.

■ QUẢNG HỮU (*Sài Gòn*) : Tòa soạn có quá nhiều công việc đó. Em hãy gửi về các nhật báo, tiện hơn. Thắc mắc đó em gửi về hỏi báo Văn thì đúng quá rồi.

■ LÊ LIỄU (*Tourane*) : Anh em Kiến Vàng chưa bỏ ra tới Đà Nẵng chắc tại bị lựu đạn cay rồi. Em kiếm chanh sẵn đi.

■ CUNG THOẠI (*Nha Trang*) : TKT hiện ở Sài Gòn. Chẳng có đi học lính truyền tin như em nói đâu. Sau 4 số báo không thấy bài đăng coi như tòa soạn giữ làm... kỹ nghệ.

■ NGÀN THƯƠNG (*Hội An*) : Rồi, mong sự cộng tác của bạn. Bài vở bạn cứ gửi về tự nhiên. Được sẽ đăng ngay. Tòa soạn cảm ơn lời chúc của bạn.

■ TẠ THỊ THANH NHÃ (*Kortum*) : Cháu cứ gửi bài về như nh của cháu.

■ NGUYỄN KIM LONG (*Cần Thơ*) : Báo đã gửi đi rất lâu. Không nhận được chắc thất lạc rồi.

■ THỤY XUÂN VI (*Đà Nẵng*) : Bài cháu chú đã nhận được. Tòa soạn đang đọc. Đã hết trông thư rồi chứ ?

■ SÔNG TRƯỜNG GIANG (?) : Bài cháu đã nhận được. Tòa soạn đang đọc. Cảm ơn những lời khen của em dành cho Tuổi Ngọc.

■ LÊ VIẾT YÊN (*Phủ Thọ Hòa*) : Việc cháu làm nên lắm, cứ việc xúc tiến. Tuổi Ngọc sẵn sàng chờ những tin sinh hoạt nội bộ của trường cháu đấy.

■ DU TUYẾT DUNG (*Sài Gòn*) : TKT gửi lời cảm ơn cháu cần gì phải chép tay. Mai mốt có cả một tập thơ Hồng đày 130 trang. Cháu ẵm về mà đọc. Bài cháu tòa soạn đang đọc. Được sẽ đăng ngay.

■ HÀ NGỌC ANH (*Cần Thơ*).— Tuổi Ngọc chẳng bao giờ như cháu nói đâu. Chủ Nhiệm đã long trọng hứa thà chết thì cũng phải đề đến số 200 cơ mà.

■ NGỌC CHU (*Đà Lạt*).— Cháu đã là Bạn Ngọc của Tuổi Ngọc rồi đó.

■ PHẠM HỮU QUANG (*Long Xuyên*).— Đã nhận được mấy bài thơ mới. Sẽ lựa đăng một ít. Bạn cứ gửi tiếp cho.

■ **LƯƠNG HỒNG HẢI** (*Qui Nhơn*).— Bức thư của cháu rất tiếc, không phải là một bài viết. Cháu viết thành bài viết để chủ đăng ở mục «Nhìn xuống cuộc đời» thì đúng hơn.

■ **NGUYỄN THỊ HOÀI VÂN** (*Sài Gòn*).— Bài và thư có thể gửi chung trong một phong bì, nhưng tuyệt đối không viết chung với thư trên cùng một trang hay nhiều trang giấy. Bài viết cho mục nào cháu để ngoài phong bì tên mục đó cho tòa soạn dễ sắp xếp.

■ **CAO THỊ VIỆT PHƯƠNG** (*Sài Gòn*).— Như thế là em học giỏi quá rồi. Tuổi Ngọc sẽ gắn cho em chiếc huy chương. Em cứ viết bài gửi về. Được đăng bài ở Tuổi Ngọc không phải là một mơ

ước lớn lao. Mà là quá bé nhỏ với tài của em.

■ **NGUYỄN LÝ** (*Gia Định*).— Máy mẫu vẽ tòa soạn đang xem. Nếu được sẽ cho làm bản kẽm ngay. TKT chỉ nhận được những gì em nói trong thư đâu.

■ **VŨ THỊ KIM ANH** (*Tam Kỳ*): Kề cũng hơi hơi buồn khi phải phóng một chuyến thư... tập thể mà trong đó có tên em. Bây giờ trả lời riêng đây. Vui lòng chờ? «Ngựa Chứng Trong Sân Trường» đang in đấy em ạ.

PHAN NGỌC LẠC (*Kiến Tường*).— Quyền đó đã hết rồi cháu ạ. Chú cũng không còn nên không thể gửi cho cháu được. Khi nào tái bản sẽ báo tin cho cháu hay, nhé.

BÀI ĐÃ NHẬN ĐƯỢC

Từ Bạn Ngọc

● bông hồng cho tình đầu

Thụy, Trương Phạm Phiến An, Trúc Khanh, Trương Đình Bảo Trâm, Thúy Minh, Bảo, Trương Thành Châu, B.B, Trần Nguyễn Hạnh Linh, Ân Dũng, Dương Nguyễn Song Mai, Song Hà, Dã Tràng, Gi Gi Hạnh, Phù Sa, Huyền Muội, Việt Linh, Nguyễn Thúc Dũng, Thành Tuy, Diễm Vĩ, Uyên Chi, Dương Thùy Dương, Người yêu mặt trời, Tạ Nghi Lễ, Ly Đan, Mini Chantal, Duyên Khanh, Cúc Vu, Tô Hát, TD (Nha Trang), Trinh Vũ Liên Tuyển, Thanh Gương, Thụy Giao, Nguyễn thị Linh Phương, Nghi Lan, Con Đường Lá Xanh, Nguyễn Minh Giang, Nguyễn Thiên Hương, Thy Duyên, Nhất Thụy, Thái Thụy Trang, Diệu Hằng, Lê thị Khất Khe, Trinh thị Yêu, Hoàng thị Thanh Hương.

● thơ

Thúy Quỳnh, Thương Đài, Tiêu Sử, Ngọc Dung, Đăng Hạ, Mất Tim, Càng Trọng Dũng, Hiếu Đăng Tiên, Ti, Hoa Vông Vang, Trương Phạm Phiến An, Thiên Di, Huỳnh Phước Huy Phan, Liên Lan, Trần Chương, Phụng Văn, Hải Đường, Nguyễn Sĩ Nai Rừng, Sóng Bạc Trùng Dương, Trần Trúc Quyên, Nguyễn thị Thủy Tiên, Nhân Bất Danh, Minh Khuyết, Lệ Nhi, Hoàng Du Thụy, Dương Xuân Trọng, Hoàng Phương Thắng, Nguyễn Mạnh Xung Phong

Mân Côi, Thy Hà Linh Thy, Nghiêm Thị Thúy Hằng, Hồng Tráng, Ngọc Hải, Nga Tóc Tiên, Giao Đài, Ân Dũng, Nam Trân, Trần Hoàng Nguyên Thanh, Uyên Hoài, Song Hồ, Dã Tràng, Ngọc Chu, Trần Văn Nghĩa, Nguyễn Đăng Hà, Hà Vi, Bích Nga, Huế Thương, Thúy, Thu, Tô Công Thống, Đinh, Trương Ngọc, Thương Hoàng, Nguyệt Thanh, Thụy Hân, Thành Thiên Hồng Võ Sinh, Tô Công Thắng, Nguyễn Thế Kym, Đỗ Hữu Hayến, Dương Xuân Tiệp, Nguyễn Đức Minh, Bích Hạnh, Hoàng Vân, Hoàng Vũ Tố, Uyên, Thy Nhật Thu, Nguyễn thị Dali Thoa, Nguyễn Hưng Yên, Võ Công Tâm, Nguyễn Thị, Tuy An, Tha Phương, Mộng Lan, Trần Cát Dung, Thương Hoàng, Lê thị Nha Trang, Phạm Nguyễn Giang Châu, Trương Đình Ngọc, Hà Từ, Vũ Lê Du, Du Mùa Đông, Ân Đổ, Khánh Vũ, Nguyễn Uyên Nguyên, Nguyễn thị Trường Sơn, Uyên Sơn, An Châu Lan, Tạ Văn Sĩ, Phạm Ngọc Trần Vũ, Thục Khánh, Thùy Nhi, Lê Hoàng Thương, Hạnh, Nguyễn Khuê Miên, Nguyễn thị Xuân Dung, TN Thanh Giang, Hoàng Thụy Ánh Thi, Trúc Nguyễn Hoàng, Thu Dung, Huỳnh Tường Vi, Duyên Khanh, Dạ Du Tử, Thùy Nhi, Thúy Phương, Trần Đoàn Trường, Dương thị Diên Nhi, Vũ Hoàng, Phạm Long Thủy, Lê thị Áo Trắng, Huyền, Khuê Việt Trường Ngọc, Thùy Khanh, Doanna, Thùy Nhi, Việt Trung, Vĩnh Quyền, Máy Sầu Đông, Hoa Quân Trường, Hà Thương Thương, H.A, Thụy Máy, Nguyễn Đăng Tuấn, Ngân Thương, Trần Đức Hiếu, Đỗ Hữu Hayến, Nguyễn Thị, Huỳnh Anh Thy Phương, Dương Liễu, Vũ Hoài Nguyên, Khuê Việt Trường, Máy Hạ, Sóng Bạc Đền, Nhật Linh Phương, Phạm Khánh Vũ, Tôn Nữ Xa Xa, Sầu Thi Linh, Hoàng Thụy Ánh Thi, Đà Hát, Diệp Hồng Phương, Tô Bình Phương, Tạ Nghi Lễ, Bật Văn Luân, Nguyễn Vũ Nguyễn, Bùi Tấn Tiến, Hiền Thy Họa My, Văn Công Thành, Ngân Thương, Trần Anh Trường, H. Phúc, Sỏi Yim, Quang Hữu, Lê thị Phú Phương, Cung Thoại, Lê Nguyễn Du Uyên, Hà Xuân Yến, Đình Trưng Hạ, Lê Thụy Nam Kha, Đỗ Hữu Huyến, Ngân Thương, Du Hoang, Trần Đức Hiếu, Tạ thị Thanh Nhã, Tạ Văn Sĩ, Yên Tước, Thụy Ngày Xưa, Nguyễn Thiên Hương, Thụy Chung, Hân Tâm, Ngọc Chu, Hà Linh Mạc Vũ, Phạm Hữu Quang, Chính Vy, Nguyễn Đào Hồ, Giang Thanh Bình, Nguyễn Thy Ngọc, Bùi Đông Đền, Ngy Xuân Sơn, Trần Chương, Thái Thụy Trang, Nguyễn Ngọc Trâm, Vũ Thy Kim Anh, Thụy Khánh, Hồng Thanh, Duy Hiền, Nguyễn Nhân, Thu Miên, Nhân Bất Danh, Yến Tước, Lai Huyền, Tôn Nữ Quỳnh Thu Mơ, T.Đ, Trâm Vũ Anh Phi, Thụy Máy, Uyên Sơn.

● văn

Nguyễn thị Giang Thi, Thục Khánh, Lâm Thủy, Kim Nguyệt, Trâm D.Ễm Bích Nghi, Sầu Máy, Đỗ Du An, Máy Tim, Thương Đài, Thụy Giao, Nhật Thu, Áo Vàng, Minh Khuyết, Thy Hà Linh Thy, Thúy Hằng, Tắt Từ Lợi, Mân Côi, Thụy Ngân, Đan Uyên, Thương, KTVKH, Bùi Phương Thảo, Như Anh, Trần Trúc Quỳnh, Tuyết Hoa, Nguyễn Vũ Nguyễn, TN Thanh Bình, Trần Đức Hiếu, Hạnh, Toàn Triều, Trương Huỳnh Thơ Thơ, Diệu Vi, My, Nguyễn Hồng Hạnh, An Hoa, Thương, Hoàng Phương, Tân Uyên, Phạm Nguyễn Giang Châu, Nguyễn thị Tuấn Hồng, Trần thị Diễm Chương, Du Mùa Đông, Ân Đổ, Hồng Đình, Hồng Tráng.

Sữa MONT BLANC

tươi trắng

MONT BLANC

*của xứ non cao
dồi dào sinh tố cần thiết cho
trẻ con và người có tuổi.*

